

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Willy Thomasen

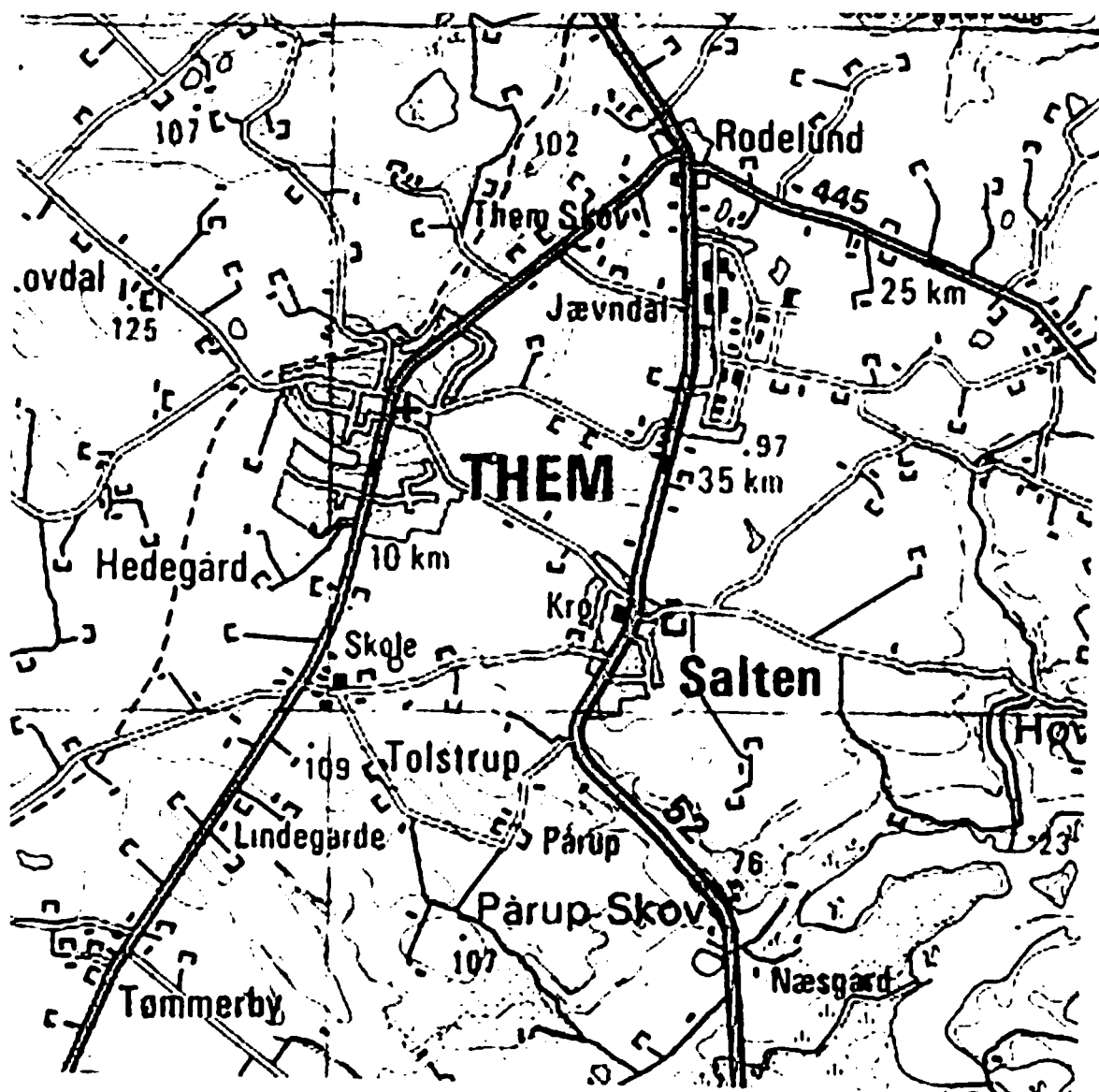
MARIANE PEDERSDATTER
1821-1889

MIDTJYSKE
SLÆGTSFORGRENINGER

Blomsterbuketten på bindets forside skal betragtes som en hyldest til 2 kvinder: min tipoldemor, Mariane og min oldemor, Severine, som livet handlede barskt med, men som viste

styrke til at møde udfordringerne, tog kampen op og slap igennem de hårde tider, men velsagtens ikke uden sår på sjælen:

Billedet på næste side viser min tipoldemor Mariane Pedersdatter fra Tolstrup i Them sogn.

Dette foto blev taget i Århus på Store Torv af fotograf Frederikke Eckhardt.

Hun havde sit atelier i Århus ca. 1884- 90.

Jeg gætter på, at billedet er fra omkring 1885. Da var Mariane 64 år

Dette er det eneste bevarede billede af min tipoldemor,
Mariane Pedersdatter.

Frede Ockers

Store Torv 9,
Aarhus.

Hensigten med denne bog er mit forsøg på at kaste lys over min tip-oldemors slægt.

Jeg har af gode grunde aldrig truffet hende.

Hendes navn er Mariane Pedersdatter.

Hun levede i tidsrummet 1821-89.

Hun var gift 2 gange. Første gang med min tipoldefar Søren Rasmussen. Anden gang med Ole Nielsen, kaldet Hougaard.

Først lidt om hendes forslægt:

Mariane Pedersdatter blev født i Them den 20. sep. 1821. Forældre (mine tip2 oldeforældre):

Husmand Peder Hansen og Inger Laursdatter, Himmelbjerrehus.

Peder Hansen, født 1798 og Inger Laursdatter, født 1787.

Mariane blev viet den 28. nov. 1845 i Them Kirke til ungarl Søren Rasmussen. Min tipoldefar. Født 18. marts 1817 i Tolstrup i Them.

Gården lå ca. 2 km syd for Them by. Søren var søn af Rasmus Sørensen, gårdmand i Tolstrup og Ane Margrethe Eriksdatter født i Skanderup sogn. (mine tip3 oldeforældre).

Mariane Pedersdatters forslægt.

1. GENERATION

Mandssiden: tip2 oldeforældre

Hendes forældre

Peder Hansen Nøddal ved Salten, født 1798 og Inger Laursdatter født i Salten 1790. Hendes død er ikke fundet. Peder Hansen døde i Tømmerby som gårdmand den 27. mar. 1836.

Inger Laursdatter giftede sig igen i Them Kirke den 9. mar. 1837 med ungarl Peder Nielsen 37 år, møllersvend i Ansø Mølle. Han må være født ca. 1800.

I Inger og Peder Hansens ægteskab fødtes følgende børn:

1. Mariane Pedersdatter, født den 20. sept. 1821.
2. Hansine Pedersdatter, født 1824.
3. Laurence Pedersdatter, født 1826.
4. Christine Pedersdatter, født 1826.
5. Inger Pedersdatter, født 1833.

2. GENERATION

Mandssiden: tip3 oldeforældre

Peder Hansens forældre: Niels Pedersen Vorret, bonde og gårdbeboer, født 1771 og Ane Nielsdatter født 1771.

2. GENERATION

Kvindesiden: tip3 oldeforældre

Inger Laursdatters forældre: Laus Pedersen født ca. 1759 og Maren Jensdatter, født ca. 1769.

3. GENERATION

Mandssiden: tip4 oldeforældre

Niels Pedersens forældre:

Peder Sørensen Vorret SV for Them, født 1723 og Karen Christensdatter, født 1730.

Søren Rasmussens forslægt.

1. GENERATION

Hans forældre: tip2 oldeforældre

Rasmus Sørensen 1787-1860 og Ane Margrethe Eriksdatter f. 1793 i Skanderup sogn, død efter 1860.

2. GENERATION

Kvindelinien: Ane Margrethe Eriksdatters forældre: tip3 oldeforældre Erik Rasmussen fra Vrold ved Skanderborg. Født 1760 og Ellen Christensen, født 1754.

2. GENERATION

Mandslinien tip3 oldeforældre Rasmus Sørensens fader: Søren Nielsen den ældre boede 1748 i Dørup ved Voerladegaard. Sognefoged og lægdsmand. Ukendt hustru nr. 2.

Et lille tilbageblik på skiftet efter min tip2 oldefar Peder Hansen i Tømmerby.

Skifteprotokol B64- 288 siderne 315b-316a-316b og 356a: Tyrsting-Vrads hereders skifteprotokol nr. 5

År 1836 den 25. april indfandt sig i den ordinære skifteforvalter cancelliråd Wittusens forfald ved en auktions afholdelse i Rye, hans konstituerede fuldmægtig examinatus juris Hansen, udi stervboet efter afdøde gårdmand Peder Hansen, Tømmerby for at afholde en lovlig registrerings- og vurderingsforretning.

Som vidner og vurderingsmænd var til stede sognefoged Jens Laursen fra Salten og gårdmand Ole Sørensen fra Tømmerby.

Enken Inger Laursdatter med antagen lavvæрге, gårdmand Laurs Jensen af Fogstrup var til stede og opgav den afdødes arvinger at være hans i ægte-

skab med enken avlede børn, der er:
a) en datter Mariane Pedersdatter, 14 år.
b) en datter Hansine Pedersdatter, 12 år.
c) en do Laurentse Pedersdatter, 10 år.
d) Christine Pedersdatter, 10 år.
e) Inger Pedersdatter, 3 år.

Til formynder for disse umyndige beskikkede skifteretten den afdødes broder Jens Hansen fra Fogstrup, der var til stede og påtog sig værgemålet. Det blev betydet vidnerne at de have at vurdere boets ejendomme og effekter til sammes virkelige værdi og således, at dep på anfordring kunne beedige deres vurdering. Forretningen blev derpå fremmet og vurderingen ansat i sølv: (rigsbankdaler, mark skilling)

I dagligstuen

	rbd	mark	sk.
1 bord	0	1	8
1 gl. træstol	0	1	12
1 klokværk	0	4	0
1 tinramme og 2 lerbade	0	0	8
1 spejl	0	1	4
1 ege chatol	4	3	0
1 blå kjole	0	3	0
1 blå do	0	5	0
2 veste	0	1	0
1 par bukser og 1 blå trøje	0	1	4
1 gl. seng	0	1	0
2 gl. senge	0	0	8

	rbd	mark	skill
I sovekammeret			
1 gl. sengested med omfang	0	2	8
1 olmerdugs overdyne	0	5	0
1 bredsel og 2 små hovedpuder	0	2	0
1 par strømper, 1 halsklæde og 1 rød hue	0	1	0
1 lille tinramme	0	0	8
1 lille bord	0	0	4

I et andet kammer

1 ege spand	0	1	4
1 jerngryde	0	2	0
1 gl. hængeskab	0	2	8
1 hat	0	2	0
1 bagetrug	0	1	8
2 bryggekar	1	0	4
1 standtønde	0	0	4
1 par støvler	0	4	0
1 gl. flødebøtte	0	0	8

I køkkenet

1 lille bord	0	0	8
1 egekiste	1	0	0
1 jerngryde	0	1	0
1 jernklemme og 1 skorstenslænke	0	1	0
1 messing lysestage	0	1	0
1 saltkasse	0	0	4
1 mangletøj	0	0	4
1 lygte	0	0	8
1 spinderok	0	2	0
1 jernvask	0	0	8
Nogle lerkar	0	0	4
½ sengested med omfang	0	2	0
1 vadmel overdyne	2	0	0

	rbd	mark	skill
1 bredsel og			
2 hovedpuder	0	2	0
1 blågarnslagen	0	2	0
2 hylder	0	0	4
På loftet			
1 lille kærne	0	0	6
2 små ankre	0	0	6
1 høledrag og kroge	0	3	0
1 fork og 1 rive	0	1	0
1 skæppe	0	0	10
2 gl. bikuber	0	0	8
1 sold	0	0	4

I gården og udhusene

1 hjulbør og 1 spand	0	0	12
1 gl. trævogn	1	0	1
1 par gl. sorte hopper	20	0	0
1 sæt gl. køretøj	0	4	0
1 greb og 1 skovl	0	0	8
2 plejle og 1 gl. rive	0	0	8
1 gl. sædeløb	0	0	8
1 gl. beslagen vogn	10	0	0
1 gråskimlet ko	10	0	0
1 gråskimlet do	8	0	0
10 får 3 lam	10	0	0
1 plov	2	0	0
1 harve	0	2	0
1 økse	0	2	0
1 hammer og 1 tang	0	1	8

Mere løsøre fandtes ikke, og på opfordring erklærede enken, at hun heller ikke ejer mere.

Derefter blev stervbogården i Tømmerby stående for hartkorn 2 tdr. registreret og af vidnerne vurderet for 325 0 0

Flere ejendomme ejer boet ikke.
Summa vurdering 407 2 10

Med vurderingen erklærede såvel enken som værger sig tilfreds, hvorfor vidnerne bekræftede, at de have vurderet såvel løsøre som stervbogården overensstemmende med deres samvittighed og bedste skønnende. "Så sandt hjælpe os Gud og hans hellige ord"

Jens Laursen Ole Sørensen

På opfordring erklærede enken, at hun hverken ejer liggende penge eller udestående fordringer, hvorimod hun opgav følgende gæld:

	rbd	mark	skill
a) Til Thyrsting og Wrads herreders overformynderi	250	0	0
b) Til ungkarl Peder Jensen i Salten	60	0	0
c) Rasmus Gjessø i Fogstrup	20	0	0
d) Laurs Jensen i Fogstrup	30	0	0
e) sognefoged Jens Laursen i Salten	19	4	0
f) ½ års kgl. skat	10	3	6
g) Tiendeafgift til Silkeborg	7	0	0

Mere gæld erklærede enken, at der ikke hviler på boet, men i begravelses-omkostninger såvel for sig selv som for den afdøde påstod enken sig godtgjort af boet med

20	0	0
----	---	---

Skiftet blev indtil videre udsat og det passerede oplæst og underskrevet

S. Hansen Inger Laursdatter
m.f.p. Laurs Jensen Jens Hansen
Vidner Jens Laursen Ole Sørensen

År 1836 den 19. dec. fol. 356a blev en skifteret nedsat på herredskontoret i Brædstrup af den ordinære skifteforvalter cancelliråd

Wittusen i overværelse af Hansen og Marcussen som vidner.

Skiftet efter afdøde Peder Hansen af Tømmerby blev foretaget.

Enken Inger Laursdatter med lavværge Laurs Jensen af Fogstrup var mødte.

Så mødte og værger Jens Hansen af Fogstrup.

Da sidstnævnte erkendte rigtigheden af den anmeldte gæld og intet havde at erindre i henseende til begravelsesomkostningerne, blev boet opgjort således:

Indtægten beløber efter den under 25. april dette år afholdte registrerings og vurderingsforretning

rbd	mark	skill
407	42	0

Oversigt:

1 rigsbankdaler =
6 mark à 16 skilling

Udgift

1. den anmeldte gæld

397 rbd 22 skill.

2. de påståede begravelses omkostninger 20 rbd

3. skifteomkostningerne der beregnes således:

Skiftesallarium 4 rbd. 48 skill.

1/3 % da enken renoncerede på skiftebrev 1 rbd. 48 skill.

? fondet 1 rbd 19 skill.

kongens kasse 1/3 % 1 48 skill.

20 % deraf 29 skill

efter § 152 2 rbd

I alt 11 rbd

Udgift ialt 428 rbd 22 skill.

Der er uforståelige unøjagtigheder i sammentællingen eller omregningen.

Udgiften overstiger således indtægten med 20 rbd 76 skill.

Boet er altså fallit.

Enken erklærede sig villig til at påtage sig gælden, hvad enten den er anmeldt eller ikke - uden ansvar enten for skifteretten eller arvinger, og da hun ligeledes påtog sig at betale skifteomkostningerne, blev såvel stervbogården som de registrerede effekter enken extendede til ejendom og fri rådighed og skiftet sluttet.

Wittusen Inger Laursdatter

m. f. p. Laurs Jensen Jens Laursen

Vidner S. Hansen P. Marcussen

Mariane Pedersdatters fødsel

Them kirkebog.

Født 20. sep. 1821. Mariane.

Forældre Peder Hansen og Inger

Laursdatter Himmelbjerrehus.

Jens Pedersens enke i Salten bar barnet.

Vidner: Søren Jensen og Niels Jensen

Vorret, Hans Andersen Ansøgaard og

Morten Stidsen Fogstrup

Them kirkebog. Fotos.

20 Sept. Mariane
fm. Peder Hansen
Inger Laursdatter
Himmelbjerrehus

fm. Peder Hansen og
Inger Laursdatter
Himmelbjerrehus

20 Sept. Jens Pedersens enke i Salten bar barnet Mariane. Vidner: Søren Jensen og Niels Jensen Vorret, Hans Andersen Ansøgaard og Morten Stidsen Fogstrup.

Herfra fortsættes med Mariane Pedersdatters efter-slægt.

Det vil være nødvendigt at opdele de forskellige familier i kapitler. Læseren må tage til takke med et sparsomt billedmateriale. Mange data er indsamlet tilbage i 1980'erne, da jeg var i fuld beskæftigelse og ikke havde så megen fritid til at komme til landsarkivet i Viborg. Billeder kan vanskeligt opspores i dag, og mange af dem er nok også er gået tabt. Billedmaterialet har ellers været kendetegnende for mine tidligere slægtsbøger. Stoffet kan sikkert i et vist omfang forekomme lidt tørt, især når jeg ofte finder det relevant ved barnedåb at medtage navnene på vigtige faddere, som undertiden kan være med til at kaste mere lys på familierelationerne.

Kapitel nr. 1

Mariane Pedersdatters første ægteskab.

Hun blev viet den 28. nov. 1845 i Them Kirke til ungkarl Søren Rasmussen. (Min tipoldefar). Født 18. marts 1817 i Tolstrup i Them. Søn af Rasmus Sørensen, gårdmand i Tolstrup og Ane Margrethe Eriksdatter født i Skanderup sogn. (mine tip2 oldeforældre). Kirkebogen for Them sogn. Copuleret: 23. nov. 1816. Ungkarl Rasmus Sørensen af Dørup, 28 år og pigen Ane Margrethe Eriksdatter af Fogstrup, 23 år. Forlovere gårdmd. Erik Jensen og gårdmd. Erich Rasmussen.

Børn:

1. Søren Rasmussen.

Født 18. mar. 1817.

Forældre: Inderste Rasmus Sørensen og Ane Margrete Erichsdatter, Tolstrup. Barnet døbt 7. april. Thomas Nielsens hustru i Klokbjerre bar.

Faddere: Niels Rasmussen, Anders Pedersen, Rasmus Jensen og Søren Steffensen, alle af Porup (sikkert Pårup, WT)

Copuleret: 23. nov. 1816.

Ungkarl Rasmus Sørensen af Dørup, 28 år og pigen Ane Margrethe Erichsdatter af Fogstrup, 23 år. Forlovere gårdmd. Erik Jensen og gårdmd. Erich Rasmussen.

2. Erich Rasmussen.

Født 17. apr. 1819.

Forældre: gårdmd. Rasmus Sørensen og Ane Marie Erichsdatter af Tolstrup. Niels Nielsens hustru Linde bar.

Faddere: Niels Rasmussen, Niels Jensen, Rasmus Rasmussen, Porup, Erich Rasmussen Tolstrup.

3. Maren Rasmusdatter.

Født 14. feb. 1822.

Forældre: Gårdmd. gårdmd. Rasmus Sørensen og Ane Marie Erichsdatter af Tolstrup.

Dåb 24. marts.

Niels Rasmussens hustru i Linde bar. Faddere: Jens Christensen i Linde, Poul Jensen, skræder i Them, Anders Pedersens hustru i Tolstruplund og Niels Rasmussens hustru Porup.

4. Ellen Rasmusdatter.

Født 20. feb. 1825. Døbt 4. april
Forældre: Rasmus Sørensen og Ane Marie Erichsdatter af Tolstrup.
Ellen Erichsdatter, Tolstrup bar.
Vidner: Peder Jensen, Agerskov, Rasmus Rasmussen, Niels Rasmussen og Rasmus Henrichsen, alle af Porup.

Rasmus Sørensen Tolstrup døde 4. aug. 1860.

Mariane Pedersdatter og Søren Rasmussen fik følgende børn:

1. Ane Margrethe Sørensen

Født 5. feb. 1847 i Tolstrup, Them sogn.

Dåb: Maren Rasmusdatter af Yding bar.

Faddere: aftægtsmand Peder Nielsen, Tømmerby, (Marianes far), Rasmus Sørensen, Tolstrup, (svigerfar).

Rasmus Henriksen, Engetved, husmand Jens Pedersen, Agerskov.

2. Peder Sørensen

Født 27. nov. 1848 i Tolstrup, Them sogn.

Døbt 26. dec. 1848 i Them Kirke.
Gudmor Inger Pedersdatter i Nøddal.

Faddere: Peder Andersen Paarup, ungkarl Jens Rasmussen ibidem, husmand Niels Rasmussen, Agerskov, gårdmd. Niels Sørensen, Tolstrup.

Peder Sørensen udvandrede til Iowa, hvor han byggede en farm op. Han døde i Des Moines. Se andetsteds om hans testamente.

3. Rasmus Sørensen.

Født 29. nov. 1850 i Tolstrup.

Dåb: Gudmor Ellen Rasmusdatter, tjenende i Voerladegaard.

Faddere gårdmand Peder Andersen, Paarup, Niels Sørensen, Tolstrup, aftægtsmand Rasmus Sørensen ibidem, (tip4 oldefar?), husmand Jens Andersen Agerskov.

Lille Rasmus Sørensen døde 6. feb. 1851.

4. Inger Marie Sørensen

Født 23. jan. 1852. Ugift.

Tjente i mange år i Viby præstegaard - muligvis hos pastor Gjedde. Ved dåben af Ingrid Dagmar Judith Olsen i 1894, datter af Nielsine Laurence Olesen og Lars Peter Olsen optræder Inger Marie Sørensen som fadder sammen med Ane Knudsen fra Viby præstegaard.

Inger Marie arbejdede senere hos en præstedatter fra Viby, som havde et pensionat i Århus.

Hun blev også kaldet moster Inger boede i sine sidste år i Dybbølgade nr. 18. Her døde hun 27. okt. 1938, 86 år gl. Hun blev begravet på Nordre Kirkegaard i Århus i Lars Peder Olsens familiegravsted.

Her ligger også datteren Hedvig Margrethe død 1906 af blindtarmsbetændelse født 1890.

5. Rasmus Sørensen

Født 26. jan. 1954 i Tolstrup.

Gudmor: Ellen Rasmusdatter, af Voerladegaard.

Faddere Aftægtsmand Rasmus Sørensen, Tolstrup, gårdmand Iver Mortensen, Klokbjerg, Husmand Niels Rasmussen, Agerskovmark.

Rasmus Sørensen døde af skarlagensfeber 16. dec. 1856.

6. Severine Sørensen

Min oldemor. Født 13. maj 1856 i Tolstrup.

Døbt 19. juni 1856 i Them Kirke.

Gudmor Inger Marie Nielsen, Tolstrup.

Faddere: Gårdmd. Søren Frandsen, Vinding Mark, ungkarl Rasmus Rasmussen, Vinding,

Jens Nielsen, Tolstrup, gårdmd. Iver Mortensen, Klokbjerg.

Marianes mand Søren Rasmussen døde 15. sep. 1856.

Skiftet efter ham er omtalt i Silkeborg Birks Skifteprotokol (arkiv nr. B63-141). Det lyder således:

Fol. 66b: År 1856 den 15. sep. anmeldtes, at gårdmand Søren Rasmussen i Tolstrup var død, efterladende sig enken Mariane Pedersdatter og 5 med hende sammenavlede umyndige børn.

Fol. 74b:

År 1856 den 10. dec. mødte på skifterettens kontor enken efter den den 15. sep. d.å. afdøde gårdmand Søren Rasmussen i Tolstrup og begærede skifte og deling foretaget, da hun agter at indlade sig i nyt ægteskab. Som vidner var til stede Kjellerup og Mortensen. Som lavværge for enken aftægtsmand P. Nielsen Ildal og som værge for de umyndige aftægtsmand Rasmus Sørensen af Tolstrup, der er afdødes fader.

Arvingerne opgaves at være de med afdøde sammenavlede børn.

1. en datter Ane Margrethe Sørensen, 10 år.

2. en søn Peder Sørensen, 8 år gl. den 27. nov. dette år.

3. en datter Inger Marie Sørensen, 5 år gl. den 23. jan. 1857.

4. en søn Rasmus Sørensen, 3 år gl. den 26. jan. 1857.

5. en datter Severine Sørensen, født den 13. maj i år.

De tilstedeværende erklærede at de havde besluttet at ansætte et sammenboet efterladenskab, nemlig en gård af hartkorn 1 td. 6 skp. med besætning ind og udbo til en værdi af 2200 rdl. og at tillægge hver af de umyndige 100 rdl i arv.

Skifteforvalteren fandt denne vurdering så lav i forhold til andre ejendomme af samme beskaffenhed, at han måtte finde anledning til at påtvivle den rigtighed og ikke troede, at kunne uden lovlig vurdering at tage til takke med samme for de umyndige. På grund heraf vil der i henhold til forordning af 21. maj 1845 § 19 være at udvælge to kyn-

dige mænd til forinden videre foretages at taksere ejendommen m.m., hvilket her er tilkendegivet. Skiftesamlingen hævet.

Underskrifter:

Mariane Pedersdatter m.f.p.
som lavværge Rasmus Sørensen
m.f.p. (med ført pen)
som værge for børnene Peder Nielsen
m.f.p.
Som vidner Kjellerup og Mortensen.

B63-141 Skifteprotokol Silkeborg
Birk Fol. 81a

År 1857 den 7. feb. blev skiftet efter den den 15. sep. f. å. afdøde gårdmand Søren Rasmussen af Tolstrup foretaget til slutning på skifteforvalterens kontor. Overværelse af vidner Kjellerup og Mortensen.

Enken Mariane Pedersdatter var mødt med lavværge aftægtsmand P. Nielsen af Ildal, og som født værge for de umyndige afdødes fader aftægtsmand Rasmus Sørensen af Tolstrup. Enken begærede skiftet sluttet i henhold til forordning 21. maj 1825/1845? § 19.

Skifteforvalteren fremlagde en den 24. f.m. afholdt lovlig syns- og taksationsforretning, hvorved gården med ind- og udbo er takseret til 3600 rdl.

De tilstedeværende bemærkede, at den under nr. 4 anmeldte arving Rasmus Sørensen er død den 15. dec. f.å.

Boet blev opgjort således:

Indtægt:

En gård i Tolstrup af hartkorn 1 td. 6

skp. 3 fdr. 2,25 alb. Mat. nr. 1 ild/1ilr, der ejes iflg skøde af 24. nov. 1845, læst den 30. sep. 1846 med besætning, ind- og udbo

= 3600 rdl.

1. Tinglæst gæld til Rasmus Pedersen iflg obligation 300 rdl.

2. Aftægt iflg. contract af 24. nov. 1845, læst 30. sep. 1846 851,51 rdl.

3. Gæld til Søren Rasmussen Langkjær 200 rdl.

4. Gæld til tilstedeværende værge 50 rdl.

5. Til afdødes begravelse 60 rdl.

6. Til kens egen begravelse 60 rdl.

7. Dette skiftes onmkostninger, som ere:

a) skifteforvalterens salær 36 rdl.

b-h) svært at læse.

i) vidnerne 4 rdl.

I alt 1600 rdl.

Beholdning 3600-1600 rdl =2000 rdl.

Enken halvdelen = 1000 rdl.

Igen 1000 rdl

½ procent deraf 5 rdl.

heraf tilfalder enken en fjerdedel for brudelod 248 rdl 72 skilling

Datter Ane Margrethe Sørensen 149. 24

Søn Peder Sørensen 298.48

Datter Inger Marie 149.24

Datter Severine 149.24

Enken androg, at børnemidlerne måtte forblive indestående med udlæg i stedet næstefter 300 rdl. og aftægten imod at hun sørger for deres underholdning og opdragelse og så længe og indtil børnenes fyldte 18 år nyde rentefrihed af arvemidlerne, hvor imod værgeren og skifteforvalteren der ej vidste noget at bemærke mod enkens personlige vederhæftighed, intet havde at erindre.

Den tilstedeværende værger erklærede, at det efter gårdens beskaffenhed ville være meget hårdt for enken at opfostre børnene for den ringe rente og fandt det billigt at børnene ved udbetalingen af deres arv godtgør moderen, sønnen 100 rdl. og hver af døtrene 50 rdl.

På grund af foranstående giver det for ovennævnte 4 arvelodder til beløb 746 rdl. og 24 skil. for udlæg i stervbogården med tilliggende samt besætning ind- og udbo næstefter de 300 rdl. og aftægten.

De tilstedeværende bemærkede, at gårdens bygninger er forsikret i Landets almindelige brandforikring for 1100 rdl., og løsøret i en mindre brandkasse, for hvilken sum vides ikke.

Skiftet sluttet efter, at enken havde af skifteomkostningerne fået betalt i alt 40 rdl., og inden 8. marts lovet under eksekutionstvung at indbetale resten.

Underskrifter

Mariane Pedersen m.f.p.

Som lavværger

Peder Nielsen m.f.p.

3 underskrifter fra skifteretten.

Kapitel nr. 2

Nu tilbage til Mariane Pedersdatters første ægteskab med Søren Rasmussen i Tolstrup ved Them.

Barn nr. 1.

Ane Margrethe Sørensen

Født 5. feb. 1847 i Tolstrup, Them sogn.

Viet 22. jan. 1878 i Skivholme Kirke til husmand på Herskind Mark, enke-mand efter 1. ægteskab Søren Christian Jensen (kaldet Kjær), 27 år.

Født 12. juni 1850.

Søn af husmand Jens Sørensen Kjær og Bodil Christensen af Herskind Hede.

Søren Christian Jensens første kone hed Bodil Mogensen. Hun døde 19. maj. 1876.

Barn i 1. ægteskab:

Bodil Mogensen Jensen. Født 1876.

Børn i 2. ægteskab med Ane Margrethe Sørensen:

1. Jensine Bolette Jensen, født 7. okt. 1878.

Skivholme sogn. Død 25. okt. 1878.

2. Jensine Bolette Jensen, født 10. jan. 1880. Skivholme sogn. Død 7. apr. 1880.

3. Sofie Marie Boline Jensen (Kjær), født 26. feb. 1881 på Herskind Mark i Skivholme sogn. Faddere: Inger Marie Sørensen pige af Viby bar. (søster til moderen), skovfoged i Præsteskovene Søren Mogensen, husmand Rasmus Jørgensen Herskind Mark,

karlen Søren Carl Jensen af Viby og Niels Olsen af Sjelle (moderens stedfar). Sofie døde ugift 13. feb. 1911 af tuberkulose på Hammel sygehus, begr. i Sall. Havde været i USA. Syede hatte der.

4. Jens Sørensen Jensen (Kjær), født 11. maj 1883 Herskind Mark, Skivholme sogn.

Faddere: Huskone Mariane Pedersen af Sjelle bar. (mormor). Husmand Jens Sølvstens hustru Dorthe Marie, i Aptrup, ungkarl Niels Olesen Sjelle Mark (moderens halvbror).

5. Mogens Marinus Jensen (Kjær), født 1. sep. 1885, Aptrup Mølle, Sall sogn.

Faddere: Aftægtskone Ane Marie Sørensen, Skivholme bar, husmd. Jens Sølvstens hustru Dorthe Marie, Aptrup, ungkarl Niels Olesen Sjelle Mark, møllersvend Søren Johansen og boelsmand Peder Sørensen, Aptrup. Mogens døde 8. maj 1960 i Aptrup.

6. Frederikke Kristine Jensen (Kjær), født 1. okt. 1888, Aptrup, Sall sogn. Faddere: Pige Sidsel Marie Knudsen, Skjoldelev bar. Pige Birgitte Kristensen, husmd. Marius Svendsen, husmd. Peder Sørensen og barnets fader, alle af Aptrup.

Frederikke Kristine

Viet 15. apr. 1916 i Hans Tausens Kirke på Islands Brygge til frisørmester August Christiansen.

Født 19. feb. 1890. Søn af skrædder Niels Peder Christiansen (vist fra Ringsted).

Frederikke Kirstine Kjær

Død 16. aug. 1983 i Valby sogn.

Frederikke Kristine død 7. apr. 1936. Hun lærte finere madlavning og blev uddannet som kokkepige på Mejlgaard Slot i nærheden af Fjellerup på Djursland.

Lavede senere mad på Christiansø. Stod for maden på amtsgården i Rønne på Bornholm.

Børn i ægteskabet:

1. Ernst Kjær Christiansen. Født 6. okt. 1917 i Hans Tausens sogn på Islands Brygge. Død 9. jan. 1987.

Var først repræsentant. Blev selvstændig inden for tekstilbranchen. Bopæl i Gjellerupområdet?

Viet 1962 til Grete NN. i Gjellerup Kirke, Hammerunm herred. Grete er født i Jylland. Skilt.

Frederikke Kristine og August Christiansen barn nr. 2.

Børn:

1. Pia Kjær. Født 5. nov. 1962. Gift med Gulli Gislason. Har 4 børn.

2. Lars Kjær. Født 13. juni 1971. Boede 1994 i Gjellerup.

Frederikke Kristine og August Christiansen barn nr. 2.

Grethe Kjær Christiansen. Født 18. juni 1919. Tog handelsskoleeksamen. Udlært fra Illum som 18-årig. Var hos FDB på Islands Brygge 1938-43. Viet 5. juli 1942 til Eifred Echart-Hansen. Søn af Rigmor og Louis Hansen. Grethe var hjemmegående i 21 år.

Børn i ægteskabet:

1. Bo Eckart-Hansen. Født 20 april 1943.

2. Per Eckart-Hansen. Født 8. maj 1947.

3. Jan Eckart-Hansen. Født 12. nov. 1953. Skandiagade, Sydhavnen.

1. Bo Eckart-Hansen. Var gift med Lillian Juel Petersen skilt.

2 Børn:

Johan, født 2. maj 1973.

Jakob, født 30. aug. 1974.

2. Per Eckart-Hansen. Født 8. maj 1947.

Gift med Laila Christensen.

3 børn:

Peter, født 18. mar. 1966.

Jon, født 19. jan. 1968.

Lars, født 23. sep. 1973.

Per var tegnestuechef i 1985.

3. Jan Eckart-Hansen. Født 12. nov. 1953. Skandiagade, Sydhavnen.

Han var 1985 overpostbud.

Grethe Kjær Christiansen var hjemmegående i 21 år. Blev skilt 1963.

Sekretær i Baltica 1971-84.

Eifred Echart-Hansen var konservatorieuddannet. Blev 1961 musikchef i Tivoli.

Sønnen Bo spiller kontrabas i Odense byorkester.

Grethe og Eifred Echart-Hansen blev skilt.

Eifred Echart-Hansen døde 30. jan. 1991.

Grethe bor 1994 Jægerparken 23 i Hørsholm.

Ane Margrethe og Søren Christian Kjærs barn nr.

7. Marta Marie Jensen. Født 15. marts 1887.

Gift 21 juni 1913 med Johannes Nielsen Hammerfelt, født 31. maj 1888. Søn af indsidder tømrer Peter Ditlev Nielsen og hustru Mariane Andersen, Hammel. Johannes var landmand og chauffør. Han døde 27. dec. 1922 i Nisset, Lemming sogn, begravet i Sejling.

Børn:

1. Erna Margrethe Sofie Hammerfelt, født 9. maj 1913. Viet 21. feb. 1937 i Alderslyst Kirke til Egon Nielsen fra Iller ved Frausing. I ægteskabet er der 3 børn.

Egon døde 1987.

2. Inger Marie Kristine Hammerfelt, født 8. sep. 1915 i Sct. Johannes sogn Århus. Konfirmeret i Lemming Kirke 6. okt. 1929. Datter af afdøde forældre Chauffør Johannes Hammerfelt og hustru i 1. ægteskab, Marta Marie Kær af Århus.

Inger Marie Kristine Hammerfelt blev viet 8. maj 1942 i Alderslyst Kirke, Silkeborg til Anders Christian Pedersen, søn af Johannes og Dagmar Pedersen.

Barn: Knud Erik Hammerfelt, gift med Alice. Anders Christian døde 16. juli 1990 i Hov? Inger M. K. solgte sit hus og flyttede til Silkeborg 15. april 1994.

Marta Marie Jensen Kjær døde 15. apr. 1919.

Johannes Hammerfelt giftede sig igen med Eline Marie Jensen Skov, født 13. juli 1891 i Ebstrup Sejling sogn. Johannes døde 27. dec 1922.

Ane Margrethe Sørensens mand Søren Christian Jensen (kaldet Kjær) var sikkert født på Herskind Mølle. Efter at have mistet sin kone, Bodil Mogensen i 1876, giftede han sig i 1878 i Skivholme Kirke med Ane Margrethe Sørensen.

I 1884 flyttede de til Sall sogn på Aptrup Mark. Her byggede Søren Christian Aptrup Mølle, som stod færdig i 1885.

Aptrup Mølle

Han drev nu møllen i en lang år-række, men overlod så ledelsen til sin søn barn nr. 5. Mogens Marinus. Han videreførte de gode traditioner, indtil møllen til sidst blev overtaget af hans barnebarn Erik Rudolf Kjær, født 1926. Denne havde et dårligt helbred, hvorfor han måtte nedlægge møllet.

Aptrup Mølle blev nedrevet i 1955.

Ane Margrethe Sørensen og Søren Christian Jensens barn nr. 5.

Mogens Marinus Jensen (Kjær), født 1. sep. 1885, Aptrup Mølle, Sall sogn. Død 8. maj 1960.

Overtog Aptrup Mølle i Sall sogn.

Var gift med Marie Sofie Sønderkov fra Borum sogn.

Børn af :

Mogens Marinus Jensen (Kjær) og Marie Sofie Sønderkov.

1. Anne Margrethe Kjær. Født 6. okt. 1906 Aptrup Mølle, datter af arbejdsmand på Aptrup Mølle, Mogens Marinus Kær og hustru Marie Sofie Sørensen Sønderskov, 21 år. Født 26. juli 1885. Faddere: Møller Søren Kristian Kjær og hustru Ane Margrethe Kjær af Aptrup Mølle, boelsmand Søren Peder Nielsen Baskjær (navneforandring til Sønderskov) og hustru Kirstine Karen NN af Borum og husmand Laurids Mathisen Jørgensen af Sjelle.

Anne Margrethe Kær fødte et barn uden for ægteskab i 1926:
Født 27. marts 1926 Erik Rudolf Kær. Ugifte Anne Margrethe Kjær, datter af møller Mogens Marinus Kær Aptrup Mølle. Faddere Møllejejer Mogens Kjærs hustru Aptrup Mølle, centralbestyrerinde Dorthea Hjer??, møller Mogens Kær og husejer Lars Juul Pedersen, Sall. Moderen opholdt sig timånedersdagen før fødslen i hjemmet. Erik fik senere Aptrup Mølle. Han døde 24. maj 1982 i Sall efter længere tids sygdom.
Anne Margrethe Kær blev gift 6. okt. 1928 med Albert Johannes Svendsen, født 28. juni 1900 i Egtved sogn, Vejle amt, søn af Kamille Marie Rasmussen og Peder Nielsen Svendsen Veerst Mark. Albert var uddannet i Hammel brugs. Han blev 1925 uddeler i Egebjerg Brugs. Formand for arbejdsgiverforeningen. Rejste i hele Europa. Uddeler i 46 år. Købte hus i Thorsvang ved Horsens af Tulip koncernen.

Børn:

1. Helmer Kjær Svendsen. Har 3 børn.

2. Birthe Kjær Svendsen gift og har 2 børn. Hun døde som 50-årig.

3. Anna Marie Kjær Svendsen. Har 3 børn.

Bor 1994 ved Juelsminde.

Efter Alberts død tilbragte Anna Margrethe sine ældre dage på Hanssted Hospital - et plejehjem.

Mogens Marinus Jensen (Kjær) og Marie Sofie Sønderskovs barn nr. 2.

Søren Kristian Kjær. Født 4. dec. 1910 på Aptrup Mølle, Sall sogn. Søren blev gift med Ida Kristine Nørgaard Jensen. Født 22. jan. 1913 i Haurum sogn, Viborg amt. Datter af Jens Johannes Jensen 26 år og hustru Kirstine Nørgaard 24 år. Ida døde i Nysted 31. marts 1995, 82 år gl.

Børn:

1. Bent Nørgaard Kjær. Født 3. maj 1934 på Fødselsstiftelsen i Århus. Døbt i Sct. Johannes sogn. Blev gift med Eva Arendal. Født 13. dec. 1938 i Yding?

Har to børn: Charlotte Arendal Kjær og Palle Nørgaard Kjær.

Søren og Idas barn nr. 2:

Inger Nørgaard Kjær. Født 10. nov. 1938 i Nysted Vejerslev sogn. Faddere: Marie Sofie Kjær, Aptrup, Anne Margrethe Svendsen Egebjerg, møller Mogens Marinus Kjær Aptrup, Søren Nørgaard Johansen Bøstrup.

Hun blev gift med Bent Jensen, boede i Sønder Nærrå på Fyn. Har 2 børn, Lars og Kirsten.

Søren og Idas barn nr. 3.

Mogens Nørgaard Kjær.

Født 5. juni 1941 i Vejerslev sogn.

Blev gift med Ingrid Sørensen. Født i Gerning ved Hvorslev.

De har 2 børn: Jens Ole og Marianne.

4. Jørn Nørgaard Kjær.

Født 20. nov. 1949 i Vejerslev sogn.

Samlever med Birgitte Holmskjold fra Skivholme. Bor i Thorsø.

5. Finn Nørgaard Kjær. Født 18. april 1952 i Vejerslev. Gift med Inge Marie Nielsen fra Torup ved Ulstrup. Bor i Thorsø.

Har 3 børn: Thomas, Trine og Mette.

Søren Kristian Kjær. Født 4. dec.

1910 på Aptrup Mølle. Han kom som dreng til skade. Storesøsteren var i gang med at hugge kvas med en økse. Lillebroderen morede sig med at stikke hånden hen over huggblokken, men fejlbergnede med det resultat, at øksen ramte ham med fuld kraft og huggede alle fingre af på venstre hånd.

Søren Kristian var jo eneste søn.

Faderen har måske tænkt, at han som voksen kunne overtage Aptrup Mølle. Den plan måtte naturligvis opgives. Sønnen kunne ikke håndtere de tunge kornsække. Mogens måtte se sin søstersøn Erik overtage Aptrup Mølle.

Søren og Ida købte en mindre ejendom i Nysted Vejerslev sogn - ikke langt fra Thorsø.

Mogens Marinus Jensen (Kjær) og

Marie Sofie Sønderskovs barn

nr. 3. Magnus Peder Sønderskov

Kjær. Født 10. okt. 1915. Møller

Mogens Marinus Kjær, 30 år og

Marie Sofie Sønderskov, 30 år.

Faddere; Gårdmand Kristen Nielsen

og hustru af Skjoldelev Mark, møller

Søren Kjær og hustru af Aptrup,

vognmand Niels Sønderskov af Århus.

Magnus døde 21. maj 1926.

Ane Margrete Sørensen og Søren

Christian Jensens barn nr. 4

Jens Sørensen Jensen (Kjær).

Viet 19. maj 1911 i Vordingborg

Kirke til Hilda Martine Rasmussen, født 23. apr. 1891.

Jens Sørensen Jensen (Kjær) blev

uddannet som forstmand på Frijsen-

borg. Han var ansat som skytte på en del herregårde:

1910-21 : Lindenberg gods i Blenstrup sogn i Hellum herred i Ålborg amt.

1922-25: Fårevejle gods, Skrøbelev sogn, Langeland.

1925-29: Løvenholm gods i Gjesing sogn, Sønderhald Herred, Randers amt.

1929-31 havde han en ejendom i

Nårup Gjern sogn og Herred. Den

solgte han til sønnen Holger Kjær og

1931-34 var han skovfoged på Bids-

trup gods i Granslev sogn Houlbjerg

Herred, Viborg amt.

1934-49: skovfoged på Ørumgård i

Ørum sogn, Bjerre herred, Vejle amt.

1949 købte han hus i Gl. Ry.

Jens Sørensen Kjær døde på Silke-

borg sygehus 4. okt. 1971. Begravet i

Gl. Ry.

Børn i ægteskabet:

1. Holger Henry Kjær, født 1. okt. 1911 Lindenberg, Blenstrup sogn.

2. Hugo Valdemar Kjær, født 1. juni 1915 Lindenberg, Blenstrup sogn. Viet ca. 1939 i Gassum Kirke til Olga Andreassen. Født 23. juli 1914. Datter af Jens Ejler Andreassen og Kirstine Kristensen, 36 år, Dyrby Mark Gassum sogn Randers amt.

Hugo var udlært gartner. Havde et gartneri i Usserød. Boede i mange år i københavnsområdet. Var 1994 vicevært og boede i Hørsholm.

3 børn. Finn, Susanne og Jytte. 1994: Pigerne bor i Norge og Finn i Madrid, Spanien.

Olga døde ca. 1986 i København.

Hugo Valdemar bor 1994 i Horsens sammen med Gudrun NN.

3. Søren Kristian Kjær, født 26. dec. 1917, Lindenberg gods, Blendstrup sogn.

Viet til Karen Margrethe Lindblad Larsen. Født 29. jan. 1927 i Marie Magdalene sogn. Datter af Peder Lindblad Larsen, født 11. feb. 1882 og Rasmine Eriksen født 2. april 1892. Peder var landmand 1912-68. 2 børn Jens Peder og Birthe.

Hugo Valdemar Kjærs barn:

Hugo Kjær, født 14. dec. 1937. Moder Emmy fra Skannerup ved Gjern; adopteret af broderen Holger Kjær. Hugo viet til Lissi Taanquist, født 26. juli 1943 i Hammel??

Datter af Laura Poulsen og Carl Edvard Taanquist. 2 børn:

1. Bjarne Taanquist Kjær, født 13. juni 1964.

2. Annette Taanquist Kjær, født 30. marts 1967. Gift Graae.

Hugo var købmand i Halling ved Hadsten.

4. Ellen Gudrun Kjær, født 27. juli 1920 Blendstrup sogn.
Viet 26. juni 1970 i Hobro til Jens Vognsen, født 11. jan. 1918.

Søn af gårdmd. Niels Andersen Vognsen og hustru Mogensine 34 år, Nr. Onsild By og sogn Nr. Onsildvej 8 ved Hobro. Jens Vognsen døde 29. jan. 1997 i samme sogn.
Barn Flemming Kjær. Født 11. nov. 1943, i Nr. Snede, Vrads Herred Skanderborg amt, døbt i Ørum Kirke Bjerre Herred Vejle amt.

Moderen ugift. Er fagskolelærer i Kolding. Flemming var gift med Else Marie Fischer Jensen. Født 6. aug. 1944 i Gedved måske Gl. Ry, datter af lærer Hans Jensen og hustru Ellen. Else Marie var lærer.
Død 3. aug. 1990.
3 børn i 1. ægteskab.

5. Karen Margrethe Kjær, født 14. juni 1923 Fårevejle Gods, Langeland Skrøbelev sogn. Viet 21. aug. 1948 i Gjern Kirke til Thorkil Andersen. Født 30. juli 1920 i Svendborg. Søn af Jensine og Jens Andersen, Stenstrup. Karen Margrethe arbejdede som sygeplejerske på Søkilde Plejehjem ved Ry. Thorkil var syg i mange år.
Fra 11 års alderen boede Karen Margrethe hos Holger Kjær og Astrid. Thorkil døde 29. juli 1991 i Ry.
Barn: Torben Kjær Andersen. Født 25. dec. 1948 i Ålborg, døbt i Gl. Ry.

6. Inger Marie Kjær, født 13. juli 1926, "Søholm", Løvenholm Gods, Nørager sogn. Viet 12. feb. 1958? i Gl. Ry til Harry Thomsen. Født 14. jan. 1927. Ingen børn.
Boede i 1994 i Østbirk.

7. Martha Elisabeth Kjær, født 1. nov. 1928 "Søholm", Løvenholm Gods, Nørager sogn. Var ugift. Død 10. nov. 1993 i Brædstrup. En søn Carsten Kjær, født i Nårup, døbt i Gjern Kirke er ingeniør. Han er gift og har en søn Simon.

8. Bente Kristine Kjær, født 21. sep. 1933, Bidstrup, Granslev sogn. Kirkebogen: Skytte Jens Sørensen Kjær, født 11. maj 1883 og hustru Hilda Martine Rasmussen, født 23. april 1893 i Nyråd ved Vordingborg. Viet i Vordingborg Kirke 19. maj 1911.

Bente Kristine Kjær var ugift. Arbejdede som servitrice i Ry. Passede sin far 1959-71. Har en datter, Gitte.

Tilbage til Ane Margrete Sørensen og Søren Christian Jensens barn nr. 4 Jens Sørensen Jensen (Kjær).

Hans barn nr. 1:

Holger Henry Kjær. født 1. okt. 1911. Gift med Astrid Vilhelmine Kristine Kristensen, født 3. nov. 1902 i Holstebro. Forældre: Niels Kristian Kristensen og Karen Madsen. Moderen 43 år. Astrid døde 23. april 1972.

Kone nr. 2:

Edith Jørgensen, født 5. nov 1918. Død 1. nov. 1978. De var kun gift nogle få måneder inden Edith døde.

Holger er født og opvokset på Lindenberg Gods i Blenstrup sogn Ålborg amt. I 1931 købte han faderens ejendom i Nårup ved Gjern. Gennem en lang årrække var han særdeles aktiv indenfor husmandsbevægelsen, for hvem han i flere år var formand for lokalforeningen. I 20 år var han formand for Himmelfjergets Husmandskreds og i dens bestyrelse fra 1941. Holger Kjær lagde aldrig skjul på, at Det Radikale Venstre stod hans hjerte nær, og det gav da også anledning til, at han 1967-70 var medlem af Gjern sogneråd og var i ligningskommissionen 1970-78.

Holger Kjær foretog en lang række udlandsrejser i det meste af Europa. Han døde 22. dec. 1989 og blev begravet i Gjern. Han efterlod sig 2 børn, Hugo og Lissi samt børnebørn.

Ane Margrethe Sørensen døde 28. sep 1931 i Aptrup by, Sall sogn. Var førhen kone i Aptrup Mølle, Gift med Søren Christen Jensen Kjær. Født 12. juni 1850. Søn af Jens Sørensen Kjær og Bodil Christensdatter, Herskind Hede Skivholme sogn.

Søren Christen Kjær døde i Sall by Houlbjerg Herred, Viborg amt den 24. okt. 1919, 69 år.

Kapitel nr. 3

Her fortsættes med mine tipoldeforældre Mariane Pedersdatter og Søren Rasmussens børn i Tolstrup, Them sogn. (første ægteskab).

2. Peder Sørensen

var min oldemors ældre helbror.

Han fødtes 27. nov. 1848 på en gård i Tolstrup, ca. 2 km syd for Them i Them sogn. Han blev konfirmeret 1863.

Vi kender intet til Peder Sørensens opvækstår. Faderen Søren Rasmussen døde 15. sep. 1856 i Tolstrup. Da var Peder kun 7 år gl. Moderen Mariane Pedersdatter giftede sig den 25. feb. 1857 med sin gårdbestyrer, ungkarl Ole Nielsen, der var født 19. dec. 1830 på Farre Hovgaard, Sporup sogn, Gjern Herred, Skanderborg amt. Forældre Niels Tommesen og Sidsel C. Olesdatter.

Man må formode, at den lille Peder måtte hjælpe til derhjemme.

Desværre lykkedes det ikke for Ole og Mariane at klare forpligtelserne, og allerede i 1960 måtte de forlade gården i Tolstrup. Vi finder dem i Afgangslisten for Them sogn den 24. maj 1860: Ole Nielsen 36 år, husmand og Mariane Pedersdatter 39 år og 4 børn, bortrejst til Dover sogn.

De bosætter sig midlertidigt i Siim tæt ved Ry Stationsby. Den 7. juli lader de sig registrere hos præsten i Dover sogn. Det er deres plan at komme videre til Adslev sogn. I nov. 1866 flytter Peder til Hammel sogn og går i tjeneste på gården Jernit under Frijsenborg gods. Herfra rejser han i 1868 til Holmstrup-gaard i Brabrand ved Århus. I 1869 går turen videre til Sabro sogn, hvor han tager tjeneste på Lyngballegaard.

Oplysninger fra militæret:
B 423-53 4. udskrivningskreds, tilgangsliste 1870. lægd 224 Aarhus amt, Lading sogn, før lægd 58 U 6, Peder Sørensen, fader Søren Rasmussen, Tolstrup, født 1848, højde 65 3/4 tomme (= ca. 172 cm). Indkaldt til møde 29. juli 1871. Hjemsendt fra afdelingen 27. nov. 1871.

Vedtegninger.

Tilført 4. sep. 1870 fra 4. kreds 227-P- 12
(227 =Brabrand sogn, wt)
efter forodn. 9/8 1870, 1866 bøder, iflg. paragraf 7 i lov af 2. marts 1861. 1870 mulkt (=bøde) ej indkommen. 1871 platfodet i ringe grad. Nr. 3 lægd nr?, eller liste nr. 2245, tjenestekarl.
1871 trænsoldat 1. artilleriregiment. Hjemsendt 27. nov. 1871.
1872 mulkten udgået.
1. artilleriregiment og trænafdelingen. Kaserne: Bådmandsstræde 43.
Tilført 13. dec. 1871 3. kreds 100-V-5.
(100= Langeland, Bødstrup.

Meldt i samme måned.

Peder Sørensen udgår af lægdsrullen 31. dec 1886.

På Langeland går han den 30. nov. 1871 som 23-årig i tjeneste på Ege-lykke i Bødstrup sogn. Her var Dorthea Jensen tjenestepige.

1873 den 17. juni rejser han tilbage til Jylland til 4. udskrivningskreds, lægd 220-Y-18 Sabro sogn, (oplyst pr. telefon af Hr. Hvidkjær, Odense landsarkiv.

Men forinden har han giftet sig i Bødstrup Kirke, Nord Langeland 8. mar. 1873 med Dorthea Jensen, 24 år. Forlovere: Rasmus Jørgensen i Fæbæk og husmd. Peder Jensen Ennebølle - Dortheas far.

Tilgangslisten kirkebogen for Sporup sogn. Gern Herred. 17. juni 1873, Peder Sørensen 25 år, arbejdsmand. Dorthea Jensen 30 år, hans hustru. Ankommen fra Snøde, Langeland. Afgangslisten Gjern Herred Sporup sogn:

16. apr. 1875, Peder Sørensen 27 år, arbejdsmand.

Dorthea Jensen 32 år, hans hustru. Begge bortrejst til Snøde sogn, Langeland.

5 år tidligere har Dorthea Jensen født et barn uden for ægteskab:

Jørgine Mathilde Larsen født 27. aug. 1868 i Fæbæk Bødstrup sogn.

Ugift Dorthea Jensen i Fæbæk, 25 år. Udlagt som barnefader Lars Poulsen, Skallebølle (ved Vissenbjerg).

Dåben:

Pigen Ellen Marie Villadsen i Snøde, ungtkarl Hans Jørgen Pedersen i Snøde, ungtkarl Søren Larsen i Lohals, gårdmd. Peder Jensen i Ennebølle, pige Jensine Pedersen.

Dorthea og Peder fik ingen børn i Bøstrup.

Men i Snøde sogn fandt jeg følgende børn:

1. Rasmine Marie Pedersen, født 3. maj 1873. Man aner sammenhængen. Rasmus Sørensen var Peders farfar.

2. Severine Mariane Pedersen, født 27. juni 1875. Hun er opkaldt efter Peders mor, Mariane og hans søster Severine.

I 1877 besluttede ægteparret at udvandre til USA, velsagtens på grund af tidernes ugunst og vel også, fordi Amerika lokkede eventyrere til de store muligheds land.

Den lille 8-årige Jørgine blev hjemme hos sine morforældre, som ville sørge for hende under opvæksten.

I udvandrerarkivets politiprotokoller læser man: Peder Sørensen, husmand Stoense, Svendborg Amt, 28 år til New York 9. apr. 1877.

Dorothea Sørensen, hans hustru, 33 år, Rasmine 3 år, Mariane ½ år.

Efter en lang og brydsom sørejse med to små børn landede den lille familie omsider i New Yorks Havn og blev indkvarteret på karantænestationen på øen Ellis Island.

Tæt syd her for, ligger Liberty Island hvorpå kæmpestatuen Frihedsgudinden blev rejst 8 år senere.

Dorthea føder endnu 5 børn i USA:

3. Louis Sorensen

4. William Sorensen

Disse to drenge er sikkert født i pe-

rioden 1878-1881.

5. Dora Sorensen april 1882.

6. Ida Sorensen april 1884.

7. Emma Ellsworth, 24. jan 1887.

Hvorledes familien klarede sig i de første år vides ikke.

Men i 1882 opholder de sig i Wisconsin, Walworth County, ca. 100 km sydsydvest for Chicago.

Den 19. dec. 1882 køber de et jordstykke i Iowa, Kossuth County til en pris af 800 dollars. Sælger: James L. D. Morrison og Adele S. Morrison.

Arealet beskrives således:

Den nordlige halvdel af den sydvestlige fjerdedel af sektion 32 i township 98, nord for område nr. 28, vest for den 5. Principal Meridian (5th PM) indeholdende 80 acres.

N ½ SW 1/4-32-98-28.

I folketællingen 1900 er der opført følgende personer:

1. Peder Sorensen.

2. Dorthea hans kone.

3. Dora, datter født Wisconsin apr. 1882 18 år.

4. Ida, datter, født Iowa apr. 1884 16 år, lærer

5. Emma Ellsworth, datter, født Iowa, 1887 13 år, skoleelev.

Ellsworth er et stednavn i Iowa.

Den 8. aug 1902 køber Peder Sorensen endnu et jordstykke i Kossuth County.

Sælger er Charles Dresser og hustru M. Carrie Dresser i Rock County, Wisconsin, for en sum af 7.000 dollars. - Beliggende:

The North West Quarter, en fjerdedel af Sektion 32, township 98, område 28.

Arealet var muligvis på 160 acres.
De ejer nu 240 acres, svarende til 97 ha.

(1 acre = 4046,8 m².)

I perioden 1882-1906 bygger de en farm op. Her fødes de tre piger, som vokser op sammen med de to piger, som kom sammen med forældrene fra Danmark, Rasmine Marie og Severine Mariane. I USA bliver de kaldt Minnie og Rena. Familien holdt stadig forbindelsen ved lige til Dortheas forældre i Lille Snøde og Dortheas datter Jørgine, som giftede sig i 1886 og fik ialt 4 børn.

De to drenge, Louis og William har sikkert deltaget i gårdens drift efterhånden som de voksede til.

Efter at have drevet farmen i 24 år er Peder nu 58 år og Dorthea 63 år. De overvejer at skille sig af med bedriften.

Den 8. marts 1906 sælger Peder Sorensen og Dorthe Jensen deres farm til Albert Deitering i Plymouth County, i vest-Iowa for en sum af 12.250 dollars.

North West Quarter and the North Half of the South West Quarter of Section 32, township 98, range 28 west of the 5th PM, Iowa. Indeholder 240 acres more or less according to U.S. Government survey.

Den 21. juli 1909 køber Peder Sorensen af sælgeren enkemanden John Moline for en sum af 2400 dollars lodderne 01 og 02 i blok 158 af Hall's addition to Algona, Iowa subject to (skal underkaste sig) all public highways.

Det må være i byen Algona.
I 1920 boede familien i 520 Diagonal Street, Algona City (3rd ward).

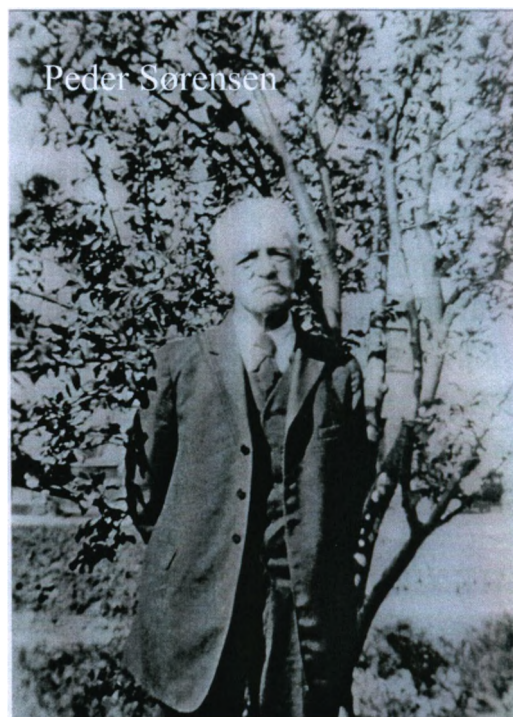
I folketællingen dette år finder vi Peder og hans kone samt Ida, 34 år gl.

I 1925 er Peder nu 77 år.

Dorthea er død.

Peder føler sikkert også, at han er i sidste fase af livet.

Han beslutter sig for at lave sit testamente.

LAST WILL and TESTAMEN'T OF PETER SORENSEN

**KNOW ALL MEN BY THESE
PRESENT THAT I , PETER
SORENSEN OF ALGONA,
KOSSUTH COUNTY IOWA ,
BEING OF LAWFUL AGE AND
OF SOUND AND DISPOSING**

MIND, DO MAKE, PUBLISH AND
DECLA THIS TO BE MY LAST
WILL AND TESTAMENT,
HEREBY EXPRESSLY
REWOKING ALL FORMER WILLS
BY ME MADE.

1. I DIRECT THAT AS SOON AS
SAME CAN BE CONVINENTLY
DONE AFTER MY DECEASE,
THAT ALL OF MY JUST DEBTS
BE FULLY PAID.

2. TO BE TRUSTEES OF THE
DANISH AND NORWEGIAN
METHODIST CHURCH OF
FOREST CITY, IOWA, I HEREBY
WILL AND BEQUEATH THE SUM
OF FIFTY DOLLARS TO BE USED
BY THEM FOR THE BENEFIT OF
THE HOME FOR OLD PEOPLE
LOCATED AT MNNEAPOLIS,
MINNESOTA, AND UNDER THE
JURISDICTION OF THE DANISH
AND NORWEGIAN METHODIST
CHURCH AND TO THE
TRUSTEES OF THE DANISH AND
NORWEGIAN METHODIST
CHURCH OF FOREST CITY,
IOWA, I FURTHER WILL AND
BEQUEATH THE ADDITIONAL
SUM OF FIFTY DOLLARS TO BE
USED BY THEM FOR THE FUND
FOR THE SUPPORT OF SUPER-
ANNUATED AND WORN OUT
MINISTERS OF THE DANISH
AND NORWEGIAN METHODIST
CHURCH.

3. AFTER THE PAYMENT OF THE
DEBTS AND THE TWO ABOVE
BEQUESTS OF FIFTY DOLLARS
EACH IT IS MY DESIRE THAT
THE PROPERTY REMAINING,

BOTH REAL, PERSONAL AND
MIXED, AND WHEREEVER
SITUATED, BE CONVERTED BY
MY EXECUTOR INTO CASH,
AND THAT THE SAME BE
DEVIDED INTO EIGHTEEN
PARTS,
AND I WILL DEVISE AND
BEQUEATH THE SAID
PROPERTY SO REMAINING AS
FOLLOWS:

PAGE TWO

1. TO MY DAUGHTER, IDA
SORENSEN

NINE EIGHTEENTHS OF ALL
SAID POPERTY.

2. TO MY DAUGHTER, MRS
DORA SCHULTZ TWO
EIGHTEENTHS OF ALL SAID
POPERTY.

3. TO MY DAUGHTER, EMMA
ELLSWORTH TWO
EIGHTEENTHS OF ALL SAID
POPERTY.

4. TO MY DAUGHTER, RENA
FRECH, TWO EIGHTEENTHS OF
ALL SAID POPERTY.

5. TO MY DAUGHTER, MINNIE
SORENSEN, TWO EIGHTEENTHS
OF ALL SAID POPERTY.

6. TO MRS. JORGINA CHRISTEN-
SEN BEING THE CHILD OF MY
DECEASED WIFE BEFORE MY
MARRIAGE ONE EIGHTEENTH.

7. MY SONS LOUIS AND WIL-
LIAM SORENSEN HAVING
RECEIVED DURING MY
LIFETIME WHAT I CONSIDER
THEIR JUST SHARE I LEAVE
WITHOUT FURTHER PROVISION
IN THIS WILL.

8. I HEREBY NOMINATE H. E. RIST OF ALGONA, IOWA AS THE SOLE EXECUTOR OF THIS, MY LAST WILL AND TESTAMENT, AND HEREBY EXPRESSLY AUTHORIZE HIM AS MY SAID EXECUTOR TO SELL AND DISPOSE OF ANY REAL ESTATE OR OTHER PROPERTY BY ME OWNED WITHOUT ORDER OF COURT OR OTHER AUTHORITY OTHER THAN THAT GIVEN HEREIN FOR THE PURPOSES OF CARRYING OUT THE TERMS OF THIS WILL.

WITNESS MY HAND AT ALGONA, IOWA THIS 14TH DAY OF AUGUST, 1925.

(UNDERSKRIFT) PETER SORENSEN

WITNESSED BY

1. (ulæseligt navn)
2. DELLA WELTER

PAGE THREE

THE ABOVE INSTRUMENT, SAME BEING THE LAST WILL AND TESTAMENT OF PETER SORENSEN, WAS SIGNED BY HIM IN OUR PRESENCE, AND AT HIS REQUEST WAS SIGNED BY US AS SURSCRIBING WITNESSES THERETO IN HIS PRESENCE, AND IN THE PRESENCE OF EACH OTHER THIS 14TH DAY OG AUGUST 1925.

UNDERSKRIFTER:

- 1.(ulæseligt navn)
2. DELLA WELTER

Peder Sorensen døde 3. sep. 1926 i Des Moines, 77 år gl.

Men ifølge en opgørelse fra the District Court of the State of Iowa er der med håndskrift tilføjet Peter Sorensen age 78.

Men af et dokument fra samme retsinstans:

District Court of the State of Iowa, in and for Kossuth County, (affidavit of decease on filing will) er der følgende ordlyd:

In the matter of the estate of Peter Sorensen, deceased:

I, J. A. Frech, being first duly sworn do on oath depose and say that I was well acquainted with Peter Sorensen during his lifetime and the time of his death, and that he departed his lifetime in Des Moines in Polk County, State of Iowa on the 3rd day of September 1926, being at that time thereof a resident of the County and State named in the caption above.

Underskrift: J. A. Frech

Subscribed in precence and sworn before me this 8th day of September 1926

(ulæseligt navn)

Notary Public.

Peder var født 27. nov. 1848, og var således kun 77 år ved sin død.

Peder Sørensen glemte ikke sin stedatter i sit testamente. Ved hans død var Jørgine 58 år. Hun arvede en attendedel af 9500 Dollars = 528 Dollars, ca 3.000 kr. i 1926.

Jørgine boede i Lille Snøde.

Jørgine Mathilde Larsen født 27. aug. 1868 i Fæbæk Bødstrup sogn.

Viet 27. nov. 1886 til husejer Rasmus Olsen Jørgensen Christensen. Født 8. okt. 1860. Rasmus levede endnu i 1926.

Jørgine og Rasmus fik 4 børn: Christen, 1887, Gerdine Christine, 1889, Peder Marius, 1890, Frida Dorthea 1892. Sidstnævnte blev gift med Otto Larsen.

Anna og jeg fandt frem til, at der i Lille Snøde var et lokalhistorisk arkiv. Vi kontaktede formanden Henning Lund Larsen, som beredvilligt sendte os en hel del materiale om familien. Vi aftalte et besøg.

i 1995 besøgte Anna og jeg så Lille Snøde: To af Frida Dortheas børnebørn: Carl Larsen, Lille Snøde og Emil Larsen, Lohals havde inviteret os. Vi fik en god snak med dem og fortalte, hvad vi havde fundet ud af om Peder og Dorthea i Iowa. Min mors kusine Frederikke havde tidligere fortalt os, at der hang et billede fra Iowa i Severines stue i Hellerup. Det viste Peder og Dorthea sammen med en flok børn. (Severine var jo Peders søster). Vi omtalte dette billede, som desværre forsvandt, da Severine døde. "Det billede kender vi skam godt, det hang i bedstemors stue", fortalte de samstemmende. "Men ca. 1985 - længe efter bedstemors død i 1935, fik vi besøg fra Amerika af to personer, som var efterkommere fra Iowa - muligvis børnebørn. Billedet hang nu hos vores mor, Frida. De to amerikanere var uhyre interesserede, og det endte med, at mor forærede dem billedet". Det kunne vi så ærgre os en hel del over.

Vi fortsatte samtalen og fortalte om Peders testamente, hvori han fordelte arven således, at Jørgine fik udbetalt ca 3.000 kr. i 1926. De to tilhørere så begge på os med måbende ansigter. Det kom som en vældig overraskelse. "Det har bedstemor aldrig nævnt med et eneste ord", sagde de i munden på hinanden. Men de fattede sig hurtigt: "I 1927 fik bedste totaltrenovert sit hus. Vi forstod overhovedet ikke, hvordan en fattig kone, som hun jo var, kunne skaffe så mange midler. Nu fik vi så forklaringen. Vi synes, det var flot at stedfaderen ville betænke sin afdødes kones barn med en sådan gestus, men måske havde han afgivet et løfte til Dorthea på hendes dødsleje".

Mange år senere fandt der følgende handler sted:

1. Den 20 marts 1941 bor Ida Sørensen i staten Nebraska, Iowas vestlige nabostat.

Hun har åbenbart stadig rådighed over det fælles hus i Algona, som Peder og Dorthea købte, efter de havde solgt farmen. Hun arvede som bekendt halvdelen af formuen efter sine forældre iflg. testamentet. Ida, født 1884 er nu 56 år og ugift. Emma, født 1887 54 år og ligeledes ugift.

Hun bor i huset i Algona..

På den foranførte dato i 1941 sælger Ida nu huset i Algona for et symbolsk beløb af 1 dollar til søsteren, Emma. Årsagen kan vi kun gisne om. Samtidig (4 dage efter), den 24. marts 1941 sælger Emma Ellsworth huset videre for (\$1150.00) til C. H. Hain and Nancy K. Hain i Kossuth County, Iowa.

Her følger de to købsaftaler:

KNOW ALL MEN BY THESE PRESENTS:

That I, Ida Sorensen (unmarried) of Hall County and State of Nebraska in consideration of the sum of **One dollar** and other valuable consideration in hand paid, do hereby QUIT CLAIM unto Emma H. Ellsworth of Kossuth County and State of Iowa, all my right, title and interest in and to the following described real estate, situated end lying in Kossuth County and State of Iowa, to-Wit:

Lots One (1) and Two (2) in Block One hundred Fifty-eight (158), Call's Addition to Algona, Iowa.

Signed this 20 day of March A.D. 1941.

In Presence of
Erwin J. Kokrda
Ida Sorensen
State of Nebraska County of Hall,
SS.

On this 20th day of March A. D. 1941, before me Irwin J. Kokrda, a notary public in and for Hall county, State of Nebraska, personally appeared Ida Sorensen (unmarried) to me known to be the identical person named in and who executed the foregoing instrument and acknowledged that she executed the same as her voluntary act and deed. This certificate is made under my hand and seal of office,

(Edwin J. Kokrda Seal.) Erwin J .
Kokrda

Notary Public in and for Hall Co
State of Nebraska

2.

Town Lot Record "V-1," Kossuth
County

WARRANTY DEED

Fee 50

#4209

Emma H. Ellsworth,
unmarried. Filed for record Apr.8,
A.D. 1941 at 9:50 A.M.

J. J. Dooley Recorder

KNOW ALL MEN BY THESE PRESENTS

That I Emma H. Ellsworth, (unmarried) of Kossuth county and State of Iowa, in consideration, of the sum of Eleven Hundred fifty and no/ 100 - -(\$1150.00) "DOLLARS in hand paid by C. H. Hain and Nancy K. Hain of Kossuth County and State of Iowa, do hereby sell and convey unto the said C. H. Hain and Nancy K. Rain the following described premises, situated in the County of Kossuth and State of Iowa, to-wit: Lots One (1) and Two (2) in Block One Hundred fifty-eight (158), Call's Addition to Algona, Iowa, and I do hereby covenant with the said C. H. Hain and Nancy K. Rain that I hold said premises by title in fee simple, that I have good right and lawful authority to sell and convey the same; that they are free and clear of all liens and incumbrances whatsoever except 1940 real estate taxes; and I covenant to warrant and defend said premises against the lawful claims of all persons whomsoever.

Signed this 24th day of March, 1941,
A.D.,
In presence of
Emma H. Ellsworth
Erwin J. Kokrda
State of Iowa County of
Kossuths SS.

Internal

R...
(4-8-41)
Documentary
On this 24th day of March , A.D.
1941, before me, Edwin J. Van Ness,
a notary public in and for Kossuth
county, State of Iowa, personally
appeared Emma H. Ellsworth
(unmarried)
to me known to be the identical per-
son named in and who executed the
foregoing instrument and
acknowledged that she executed the
same as her voluntary act and deed.
This certificate is made under my
hand and seal of office.
Edwin J. Van Ness Seal)

Edwin J. Van Ness Notary Public in
and for Kossuth County, State of
Iowa.
(Edwin J. Van Ness Seal) Edwin J.
Van Ness,
Notary public in and for Kossuth
County, State of Iowa.

1. #3527
QUIT CLAIM DEED
Ida Sorenson Unmarried.
Filed for record Mach 20th
to A.D. 1941 at 2:30 P.M.
Emma H. Ellsworth J. J. Dooley
recorder

Riverview Cemetery
Riverview Cemetery is located in the
Ciy of Algona.
This is a huge and very old cemetery.
The cemetery was walked and
recorded the summer og 2003, by
Letty Hurlburt.

Below is what was physically
recorded against the cities records.
There may be discrepancies due to
unreadable stones and/or unreadable
handwriting of the cities records.
Surname Given name Birth date
Death date Inscription/Notes wife of
Sorensen Dorthea born 29. aug. 1843.
Died 6. maj 1923.
Ida Sørensen. Died 10. apr. 1956.
Peter Sorensen born 27. nov. 1948.
Died 3. sep. 1926.
Peder Sørensen blev begravet på
Riverview Cemetery. Denne kirke-
gård er anlagt i sdet nordlige center
af byen Algona langs med jernbanen.
Her ligger også Dorthea hans kone,
som døde 6. maj 1923.
Desuden finder vi også følgende
børn:
Minnie Maria Sorensen, død 7. jan.
1939.
Det er Rasmine Maria, født 3. maj
1873.
Ida Sorensen død 10. apr. 1956.

I eksekutors boopgørelse 1926 nævnes følgende: personer:

1. Ida Sørensen 42 år, datter, Algona, Iowa.

2. Fru Dora Schultz, 44 år, datter, Waterloo, Iowa.

3. Emma Ellsworth, 39 år, datter, Forest City, Iowa. Født 24. jan.

4. Rena Frech, 51 år, datter, Algona, Iowa.

Det drejer sig om Severine Mariane Pedersen, født 27. juni 1875.

5. Minnie Sorensen, 53 år., datter, Chicago, Illinois.

Det drejer sig om Rasmine Marie Pedersen, født 3. maj 1873.

6. Fru Jørgine Christensen, 58 år, Lille Snøde, Langeland, Danmark.

Kapitel nr. 4

Nu fortsættes med Mariane Pedersdatters første ægteskab med Søren Rasmussen i Tolstrup ved Them.

Barn nr. 3.

Rasmus Sørensen.

Født 29. nov. 1850 i Tolstrup, Them sogn. Død 6. feb. 1851.

4. Inger Marie Sørensen.

Født 23. jan. 1852. Ugift.

Tjente i mange år i Viby præstegaard - muligvis hos pastor Gjedde. Ved dåben af Ingrid Dagmar Judith Olsen i 1894, datter af Nielsine Laurence Olesen og Lars Peter Olsen optræder Inger Marie Sørensen som fadder sammen med Ane Knudsen fra Viby. Inger Marie arbejdede senere hos en præstedatter fra Viby, som havde et pensionat i Århus.

Inger Marie, af min mormor kaldet moster Inger boede i sine sidste år i Dybbølgade nr. 18. Her døde hun 27. okt. 1938, 86 år gl. og blev begravet på Nordre Kirkegaard i Århus i Lars Peder Olsens familiegravsted. Han var gift med Inger Marie Sørensens halvsøster Nielsine Laurence Olesen. Her ligger også deres datter Hedvig Margrethe, død 1906 af blindtarmsbetændelse født 1890.

Barn nr. 5.

5. Rasmus Sørensen.

Født 26. jan. 1954 i Tolstrup.

Gudmor: Ellen Rasmusdatter, af Voerladegaard.

Faddere Aftægtsmand Rasmus Sørensen, Tolstrup, gårdmand Iver Mortensen, Klokbjerg, Husmand Niels Rasmussen, Agerskovmark.

Rasmus Sørensen døde af skarlagensfeber 16 dec. 1856.

Nr. 6 Severine Sørensen

Min oldemor.

Født 13. maj 1856 i Tolstrup.

Døbt 19. juni 1856 i Them Kirke.

Gudmor Inger Marie Nielsen, Tolstrup.

Faddere: Gårdmd. Søren Frandsen, Vinding Mark, ungkarl Rasmus Rasmussen, Vinding, Jens Nielsen, Tolstrup, gårdmd. Iver Mortensen, Klokbjerg.

Samme år døde gårdmand Søren Rasmussen, Marianes mand den 15. sep. 1856. Død af tæring.

Severines konfirmation er ikke fundet, men det skete måske i Sporup Kirke?

Severine blev viet i Hammel Kirke den 26. januar 1877.

Pigen Severine Sørensen af Farre Hede, 21 år og ungkarl og smed Hans Berthus Nielsen af Voldby, 25 år. Forlovere var boelsmand Rasmus Nielsen af Voldby Mark (Brudgommens broder) og husmand Ole Nielsen i Farre Hede, brudens stedfar.

Børn i dette ægteskab:

1. Nielsine Elisabeth Nielsen.

Født 10. marts 1877 i Hammel sogn.

2. Sofie Marie Otelie Nielsen.

Født 25. aug. 1879.

3. Hulda Nielsen,

Født 11. sep. 1881 i Voldby.

4. Vilhelmine Nielsen.

Født 2. maj 1884 i Voldby.

5. Marie Alvide Nielsen

Født 31. marts 1887.

6. Bertha Hansine Theodore Nielsen.

Født 31. okt. 1889 i Voldby.

Her følger en beskrivelse af brudgommen Hans Berthus Nielsen herkomst:

Dåb i Hammel

Født 14. feb. 1852 Hans Berthus Nielsen. Forældre: arrestforvarer Niels Danielsen og Elisabeth Hansdatter. Født 14. marts 1822 i Tanskov. Seerup sogn. Moderens søster Birthe Marie Hansdatter, tjenende i Hvor-slev, Karen Hansdatter tjenende i Farre, bysmed Rasmus Christensen, væver Jens Madsen og smed Peder Davidsen, alle af Hammel.

Niels Danielsen, tipoldefar

2. GENERATION

Min tipoldefar hed **Niels Danielsen**.

Han var født i Tanskov Seerup sogn, Hids herred den 11. juni 1802, søn af Daniel Nielsen og Birthe Marie Jensdatter, 31 år. Kirkebogen for Seest sogn Hids herred Viborg amt:

Døbt Daniel Nielsen (34år) og hustrus Birthe Marie Jensdatter (30 år) af Tandskov Huse en søn Niels. Dåben blev confirmeret i Kirken den 20. juni, 1. søndag efter Trin. Faddere var Per Jensen, Tandskov, hans broder Hans i Tandskov og broder Rasmus, Søren Zarch? fra Pederstrup, Niels Højhus' kone Karen, Maren, Søren Søndergaards kone i Seerup, Søren Justs kone i Tandskou og Ane Pedersdatter. Niels Jensens datter i Tandskov Mette bar barnet.

Mine tip2 oldeforældre Daniel Nielsen og Birthe havde i 1801 desuden 3 børn: Charlotte Danielsdatter 7 år, Kirsten 4 år og Birthe 1 år.

Daniel Nielsen døde 1843. Birthe Marie døde 1846.

Min tipoldefar Niels Danielsen blev senere udlagt til barnefader til Daniel Nielsen, født i Hammel 5. sept. 1823. Moder: Maren Christensdatter.

Daniel Nielsen konfirmeret 1838.

Fader Niels Danielsen tømmersmand i Hammel.

Niels Danielsens første kone hed Anne Rasmusdatter. Født 25. maj 1798. Datter af Rasmus Sørensen Hammel og Dorthea Elisabeth Kristensdatter.

Deres fællesbørn:

1. Dorthea Elisabeth Nielsdatter, født 20. dec. 1830 i Hammel.

Død 8. aug. 1846 af tæring.

2. Rasmus Nielsen,
født i Hammel den 10 juni 1835.

Men allerede den 12. juli 1846 døde Anne Rasmusdatter af tæring, samme år som datteren Dorthea Elisabeth Nielsdatter - begge døde af tæring.

Niels Danielsen giftede sig kort efter igen.

Bryllup i Hammel den 19. marts 1847
Enkemand Niels Danielsen 44 år, født i Seerup sogn den 11. juni 1802 og ugift fruentimmer Elisabeth Hansdatter, 24 år. for tiden tjenende hos arrestforvarer Niels Danielsen i Hammel. Hun var født 14. mar. 1822 i Tanskov Huse Seerup sogn, Viborg amt.

Forældre: Snedker og tømmermand Hans Christensen i Frausing, Hinge sogn og Charlotte Danielsdatter. Præsten skrev: Hans Christensen tjenende som avlskarl på Frijsenborg og hustru Charlotte Danielsdatter opholdende sig hos faderen, husmand Daniel Nielsen i Tanskov Huse. Man kan formode, at Elisabeth har passet den syge Anna Rasmusdatter, der jo omsider bukkede under for tuberkulosen. Niels Danielsen giftede sig faktisk med en datter af hans storesøster Charlotte Danielsdatter. De var begge børn af Daniel Nielsen og Birthe Marie Jensdatter. Børn i Niels Danielsen og Elisabeth Hansdatters ægteskab:

1. Charlotte Nielsen,
født 8. maj 1848.

2. Hans Berthus Nielsen, min oldefar.

Født 14. feb. 1852.

Hans Christensen i Frausing, Hinge sogn og Charlotte Danielsdatter havde 4 piger sammen.

1. Elisabeth Hansdatter 1822,
2. Birthe Marie 1824, 3. Karen Hansdatter 1826, og 4. Christine 1828.
Hans Christensen døde 26. okt. 1840 som fæstehusmand i Frausing.

Niels Danielsen døde i Hammel som husmand den 4. aug. 1864, 62 år gl. Var født den 11. juni 1802. Elisabeth Hansdatter fattiglem på Hammel kommune. Døde i Hammel 12. juni 1888 på Sall Mark 66 år.

I folketællingen 1840 bor Niels Danielsen i Hammel. Hans stilling er tømmereskærer.

I perioden 1840-45 bliver han ansat som arrestforvarer i Hammel under Frijsenborg-Fauerskov Birk. Denne stilling beklæder han i hvert fald frem til 1860. Muligvis slutter han dette arbejde kort efter dette år. Han dør i Hammel den 4. aug 1864, 62 år gl.

Sønnen Rasmus Nielsen af Niels Danielsens første ægteskab med Ane Rasmusdatter var smed i Voldby en tid. Senere flyttede han til Tinning i Foldby sogn i Sabro herred og fortsatte som smed der.

Viet til Karen Hansdatter.

Født 2. juni 1826.

Datter af husmand Hans Christensen og hustru Charlotte Danielsdatter.

Karen Hansdatter var lillesøster til Niels Danielsens kone nr. 2, Elisabeth Hansdatter, Sønnen Rasmus Nielsen blev altså gift med en søster sin fars kone nr. 2.

Elisabeth Hansdatter var min oldefars, Hans Berthus Nielsens mor. Der var således tale om nogle ret så indviklede familieforhold.

I 1600årene og ikke mindst det følgende århundrede var der streng lovgivning om ægteskaber mellem blodsbeslægtede.

Hvis bestemmelsen blev overtrådt af f.x. fætre og kusiner blev ægteskabet opløst. For adelen gjaldt der dog visse regler.

I 1700 tallet under pietismen skulle man have kgl. tilladelse til vielse mellem beslægtede i 3. led (dvs. fætter og kusine, og vel morbroder og niece).

Med årene blev der slækket på denne lovgivning. Inden længe kunne ægteskab mellem beslægtede i 4 led uden videre accepteres, (næstsøskende-børn).

Rasmus blev således gift med en søster til sin lillebror Hans Berthus' mor.

Rasmus Nielsen døde 10. juli 1893. 57 år. forhen smed i Tinning i Foldby sogn.

Karen Hansdatter døde 20. dec. 1910 84 år gl.

Rasmus Nielsen og Karen Hansdatters Børn:

1. Anton Nielsen, født 30. sep. 1862.

2. Jensine Marie Charlotte Dorthea Nielsen.

Født 30. dec 1863.

Var syerske, boede i Todesgade 8 i København. Død efter 1901.

To børn uden for ægteskab:

1. Rasmus Nikolaj Nielsen. Født 21. maj 1890 i Voldby. Død aug. 1978, ca. 87 år. Han blev opdraget hos Anton Nielsen.

og 2. Karl ?? NN. Var født blind. Uddannet som børstenbinder på blindeinstituttet.

1. Anton Nielsen var smed i Voldby. Død 28. feb. 1937.

Gift med Dorthea Sørensen. Født 16. mar. 1864. Død 31. jan. 1927.

Børn: født i Voldby sogn.

1. Karen Marie Nielsen, født 7. aug. 1889.

2. Karl Marius Daniel Nielsen, født 17. dec. 1896.

De to første børn døde som små. Anton flyttede hjem til faderen i Voldby og fortsatte som smed der. Havde været beslagsmed på dragonkasernen i Århus. Moderen blev boende efter at Rasmus døde.

3. Antons datter Karen Mary Agnes Nielsen.

Født 8. mar. 1901. Blev gift med Kristian Jensen, født i Voldby 12. dec. 1896, død i Hammel ca. 1982, søn af Jens Kristian Jensen og Ane Katrine Nielsen. De havde mange børn, alle født i Voldby sogn.

Karen Mary Agnes Nielsen og Kristian Jensen havde 2 børn:

1. Knud Kjeldgaard Jensen, født 29. mar. 1930. Læge i Skive.

Død ca. 1999.

2. Poul Kjeldgaard Jensen, født 26. mar. 1933.

Samtale med Kristian og Karen i Hammel ca. 1980.

Karen fortalte, at hun ca. 1919 fik besked om at gå ned på Århus Havn for at hilse på et familiemedlem, som skulle med rutebåden til København.

Det viste sig at være en mand som vist hed Danniell. Han havde været stationeret på De Vestindiske Øer som politisoldat. Men nu var øerne jo blevet solgt til USA, og han vendte derfor hjem igen til Danmark. De to kendte af gode grunde ikke hinanden. Han havde i sin fritid arbejdet som sølvsmed og gravør.

Han forærede Karen en ske, som han selv havde lavet og forsynet med gravering. Hun mente, at han muligvis var hendes fætter. De sås ikke sidenhen. Det fik mig til huske på en historie, som min mors kusine, Lissi Christensen i Hellerup engang havde indviet mig i.

Omkring samme tid som ovenfor omtalt dukkede der en fremmed mand op i Hellerup hos Frederik Christensen og Nielsine Elisabeth Nielsen. Han viste sig at være et familiemedlem, hjemvendt fra De Vestindiske Øer. Han medbragte en smuk spilledåse, som han forærede til den lille pige, Lissi som var ca. 4 år. De to beretninger passer så fint sammen, at det må dreje sig om den samme person. Men hvem var han?? Findes han i folketællingerne fra øerne?

Karen Mary Agnes Nielsen døde ca. 1987 i Hammel.

Kristian Jensen døde i Hammel ca. 1982.

Niels Danielsens økonomi.

Det kneb ofte alvorligt for Niels Danielsen at få pengene til at nå sammen.

Som arrestforvarer var han aflønnet af birkeretten.

I lønnen var indkalkuleret et beløb til kost, idet han skulle sørge for mad til fangerne i arresten.

Tilrettelæggelsen af disse måltider til et skiftende antal arrestanter skete antagelig under hans kones medvirken.

På Landsarkivet i Viborg fandt jeg ved et rent lykketræf en menu over bespisningen af fangerne, som gav et meget detaljeret billede af, hvad arresten kunne byde på. Den er ganske vist stadfæstet nogle år senere, men man har vist lov at gå ud fra, at forholdene næppe har ændret sig synderligt.

Den følger her nedenstående:

Bespisnings-Reglement for

Arrestanterne i Hammel Arrest.

Hver Arrestant erholder dagligen:

1 Pd. Brød og ½ Pot kogt Øl med Sirup eller ½ Pot kogt Mælk, som gives om Morgen.

1 Stykke 5 Øres Surbrød eller et kvart Pund Rugbrød, som gives til Middag.

3 kvart Pot kogt Øl med Sirup eller 1 kvart Pot Te med sukker, som gives om Aftenen, og et passende Kvantum Smør, Fedt eller Margarine efter

Tinghusbestyrelsens nærmere Bestemmelse, samt endvidere om Middagen:

Søndag: 1 Pot Oksekødsuppe med Ris eller Hvidkaal, Rødder og Kartoffler, samt 18 Kvint kogt Kød (uden Ben).

Mandag: 1 Pot Oksekødsuppe med Ris- eller Hvidkaal, Rødder og Kartoffler, samt en Portion Lobeskowes (opvarmet Kød med Sauce, og Kartoffler.

Tirsdag: Ris kogt i halv Vand og halv Mælk og ½ Pot Mælk ; hele Portionen godt 1 Pot.

Onsdag: 1 Pot Øllebrød, tillavet med sødt, og ½ Spegesild.

Torsdag: 1 Pot Ærter eller Søbekaal med Kartoffler og 12 Kvint Flæsk (uden Ben).

Fredag: 1 Pot Ærter eller Søbekaal med Kartoffler og 1 Portion Lobeskowes (opvarmet Kød med Sauce og Kartoffler). (1 kvint er lig med 5 gram, WT).

Lørdag: 1 Pot Øllebrød, tillavet med sødt, og ½ Spegesild.

Bestyrelsen for Ting- og Arresthuset i Hammel:

M. Krag-Juel-Vind Frijs L. Olrik.

Mogens Krag-Juel-Vind-Frijs, 1849-1923, Frijsenborg var lensgreve. Født 4. maj 1849 på Søbygaard ved Hammel. Ludvig Olrik var embedsmand i Frijsenborg-Faurskov Birk.

Det kneb som omtalt ofte økonomisk for Niels Danielsen. Han kom mere og mere i økonomisk uføre.

Det resulterede i nogle retssager.

Diverse sager fra retten i Hammel.

Frijsenborg-Faurskov Birk

B62 SP9 side 44

1. aug. 1835.

Jeg underskrevne gør hermed vitterligt at være skyldig til kunstgartner hr. Koch på Frijsenborg den sum 20 rdl. sedler, som jeg forbinder mig til at afbetale tid efter anden som min evne det tillader, men dog således at den sidste del vorder klareret til december 1836, og da jeg ved denne kapital blev reddet af en stor forleghed og er fri for at svare renter deraf, forbinder jeg mig herved til efter frivilligt tilbud at forrette for hr. Koch 6 dages arbejde i høsten for i år 1835, dog ikke på min egen kost. Til sikkerhed for punktlig opfyldelse af mine her indgangne forpligtelser haver velagte gårdmand, Søren Jensen Mendrup påtaget sig at kavere for mig som kaudionist og selvskyldner, og for at bemeldte Søren Jensen Mendrup kan vide sig betygget mod tab, pantsætter jeg hermed alle mine ejendele som et uryggeligt pant så længe, indtil ovenmeldte kapital er klareret.

Til bekræftelse herpå undertegner jeg samt vitterlighedsvidner tillige.

Hammel den 1. aug. 1835.

Niels Danielsen m.f.p.

B62 SP9 side 439.

Forlig af 26. marts 1847 mellem N. Schöler og Niels Danielsen.

Indført i Frijsenborgs forligsprotokol 18. apr. 1848.

Den 26. marts 1847 eftermiddag kl 5 blev grevskabet Frijsenborgs forligskommission holdt på birkekontoret i Hammel af undertegnede kommissær i anledning af begæring fra N.

Schöler og arrestforvarer Niels Danielsen, begge af Hammel om at modtage et forlig til protokollen angående en gæld af 96 rbd. (rigsbankdaler) som sidste har til første. Den mellem dem om denne gælds betaling indgåede overenskomst, som nu stadfæstes med et forlig til protokollen angående en gæld af 96 rbd. er således:

Niels Danielsen betaler til hans kreditor den skyldige sum med 10 rbd. inden næstkommende 1. maj d.å., 20 rbd. inden udløbet af dec. termin d.å., og derfor således, at N. Schöler fra næstkommende 1. maj for birke-dommer Kampmann, hvortil denne opgiver at have givet sit samtykke, oppebærer halvdelen af de indtægter, som af Niels Danielsen som arrestforvarer modtages på Frijsenborg birks kontor, såsom halvdelen af udlagte underholdningspenge for arrestanter, varetægtspenge, vask m.m., halvdelen af hvad faste indtægter han samstedts fra erholder som halvpart af hvad der som forhen måtte tilstås ham af politikassen.

På denne måde antager kreditor at kunne få sit hele nævnte tilgodehavende betalt inden dec. termin 1848; men forsåvidt at dette ej skulle blive tilfældet, da er Niels Danielsen forpligtet til inden udløbet af bemeldte dec. termin 1848 at klare alt hvad der af gælden måtte restere, så det hele med denne termin kan være betalt.

Betalingen erlægges i øvrigt til kreditor på hans bopæl, forsåvidt han ikke selv hæver pengene på birkekontoret, ligesom ingen rente svares, med mindre det ikke skulle klares til dec. termin 1848; thi fra den tid må kreditor have rente af det resterende.

Til kreditors sikkerhed indtil den skyldige sum og i tilfælde af søgsmål skadesløs omkostninger er betalt, gives N. Schöler panteret næstefter 18rd. i debtors samtlige ejendele, nærværende og tilkommende til hvilken ende udskrift af dette forlig påbehørigt stemplet papir vil være at udstede.

Forliget, der selvfølgelig er indgået under executionstvang, bekræftes med parternes underskrift.

Niels Schöler

Niels Danielsen

Underskriftens rigtighed bekræftes
Hammel den 18. apr. 1848

Kampmann.

Det bemærkes at der her ved retten findes tinglæst en obligation fra debitor til gartner Koch på Frijsenborg på 20 rdl. dateret 1. aug. 1835. Tinglæst 17. maj 1836 med part i debtors ejendele.

B62 SP14 side
632.

Niels Danielsen forlig med Ortved.
Retsdagen den 30. mar. 1858.

Udskrift af Frijsenborg-Faurskov Birks forligskommissionsprotokol. 1857 den 9. okt. blev Frijsenborg-Faurskov Birks forligskommission holdt på tingstedet i Hammel af undertegnede kommissær, og blev da foretaget:

Sag nr. 66 1857.

Uden foregående indkaldelse var frivillig mødt for kommissionen møllebestyrer Ortved af Søbyvads Mølle og arrestforvarer Niels Danielsen i Hammel i anledning af betalingen af 100 rdl. som Ortved har til gode hos N. D.

Forlig blev indgået, således at Niels Danielsen forbandt sig til at betale til Ortved på hans bopæl den skyldige sum 100 rigsdaler med påløbende renter á 4% i juni termin 1858.

Forligsomkostningerne betalte N.D. straks med 2 Mark og 8 skilling. Dette forlig, der er indgået under executionstvang, bekræftes med parternes underskrifter:

Ortved

Niels Danielsen

Læst 30. mar. 1858.

Niels Danielsens og Elisabeth Hansdatters børn:

1. Charlotte Nielsen,
født 8. maj 1848.

2. Hans Berthus Nielsen,
født 14. feb. 1852.

Hans Berthus Nielsen viet til Severine Sørensen i Hammel Kirke den 26. januar 1877. Datter af Søren Rasmussen og Mariane Pedersdatter i Tolstrup, Them sogn i Vrads herred. Som tidligere anført fik de i perioden 1877-1889 6 børn, alle piger. Hver enkelt af dem vil blive omtalt efterfølgende i teksten.

Hans Berthus Nielsen havde arbejdet hos sin storebroer Rasmus Nielsen i hans smedie i Voldby. Men efter brylluppet med Severine

ville de nu gerne i gang med selv at få en smedeforretning op at stå. På Voldby Mark fandt de et passende sted. De købte en ejendom:

Skøde- og panteprotokol. Frijsenborg-Faurskov Birk.

B62 SP27 fol. 110

26. juni 1883.

SKØDE

Underskrevne gårdmand Niels Christensen på Voldby Mark skøder og overdrager herved til Hans Nielsen en parcel af den mig tilhørende ejendom, matr. nr. 4d i Voldby, hvilken parcel, iflg. udstykningsapprobation af 27. jan. 1883 er betegnet nr. 4g og ansat til hartkorn 2 alb. gl. skat 26 øre. Vederlag for præstetiende 0,25 fj. havre.

Parcellen er bebygget af køberen. Den betingede købesum 400 kr. er betalt.

Den solgte ejendom skal derfor herefter tilhøre køberen med de samme rettigheder og byrder jeg har ejet den, navnlig mod at han udreder skatter, afgifter og præstationer.

Dette skøde som jeg, Hans Nielsen herved modtager bekræftes med vore underskrifter i vidners overværelse.

Skevet i Hammel 15. juni 1883.

Niels Christensen

Hans Nielsen

Til vitterlighed

Møller sagfører

Jens Bech

B62 SP27 fol. 113

Hans Nielsen panteobligation 750 kr. Underskrevne Hans Nielsen tilstaar

herved med den mig tilhørende ejendom matr. nr. 4g beliggende i Voldby by og sogn, Gjern herred, gl. Skanderborg amt afholdte vurdering at være indtrådt som medlem i kreditforeningen af ejere af mindre ejendomme på landet i Jylland for den sum 750 kr., hvilket beløb(20-466-779) fra 11. juni 18831. prioritets panteret i den mig tilhørende ejendom Skrevet i Hammel den 15. juni 1883.

Hans Nielsen

Til vitterlighed
Møller
sagfører i Hammel

Niels Christensen
gårdejer i Voldby
Udslettet 17. dec. 1912 B42
fol. 314

Se også Matrikelkort over Voldby sogn arkiv nr. Ko (1A)- 756 Voldby.

Det unge par fik en rimelig god start i den nye smedie.

Inden længe kom den førstefødte, som fik navnet Elisabeth, opkaldt efter Hans Nielsens mor.

Fremtiden tegnede lyst, og der var stadigvæk opgaver til den unge smed. Der kom flere børn.

I 1887 var flokken vokset til 5 børn. Alle piger. Der var mange munde, der skulle mættes.

I smedien gik det knap så godt. Førhen var fremstillingen af de min-

dre landbrugsredskaber, så som fx harver og plove samt håndværktøj en naturlig opgave for smeden.

I byerne var industrialiseringen i fuld gang. Fabrikker skød op. Mange af dem havde fremstilling af redskaber til landbruget som speciale. Smeden blev henvist til reparation af defekte ting samt naturligvis også stadigvæk skoning af de mange heste, som var den nødvendige trækraft i landbruget. Det kunne ikke give nok til smør på brødet.

I løbet af 1870erne og 1880erne satte en landbrugskrise en kæp i hjulet på den igangværende udvikling.

Det betød, at landmændene måtte sætte tæring efter næring. Man sparede, hvor man kunne. Det gik ud over smeden. Nyanskaffelserne blev nedprioriteret. Der bredte sig på ny en stemning af mismod, noget lignende den som man kendte efter nederlaget i 1864.

I smedefamilien kæmpede man med at få pengene til at slå til. Købmandsregningen voksede. En tillokkende mulighed var Amerika - Guds eget land. Udvandring blev den magiske løsning på problemerne.

I sin store afhandling med titlen "Danske veje Vestpå" redegjorde Folketingets bibliotekar Kristian Hvidt mange år senere for, hvordan mange danskerne sammen med andre nødstedte mennesker fra andre lande i Europa forsøgte at skabe sig en ny

fremtid i det forjættede land.
Han fremdrager mange eksempler.
Det står således til troende, at en fjerdedel af samtlige smede i Århus Amt valgte rejsen vestpå.
I Voldby var situation meget håbløs. Severine ventede barn nr. 6. Man skyldte købmanden i Anbæk et næsten uoverkommeligt beløb. De drøftede mulighederne. Den mest nærliggende løsning var at udvandre.
Hans måtte se i øjnene, at den gravide Severine umuligt kunne klare en lang sørejse til Amerika. Man bestemte, at hun senere skulle drage af sted med børnene, når Hans var sluppet derover og havde fået arbejde, så han kunne sende penge hjem til billetten.
Men allerførst måtte købmanden have en form for sikkerhed.
Det blev klaret ved at give ham pant i smedehuset.
Der blev tinglæst følgende:
Fra Hans Daniel Nielsen til købmand Holm for 45 kr 23 øre med prioritet i matr. nr. 4g.
Nu skulle der være rent bord for Severine inden rejsen til USA.
I det tidlige forår 1889 rejste Hans af sted. Min mormor (født 1884) husker, at de alle var ved toget på Hammel station for at sige farvel.
Man kan gisne om, hvorledes Hans havde erhvervet billetter til den lange rejse.
På den tid fandtes der mange agenter, som havde specialiseret sig i at ordne de fornødne ting for folk, der ville udvandre. En af de kendte boede i Vejle. Måske havde Hans forbindelse med ham.

Ofte gik turen fra Danmark over Nordsøen til England og derfra videre til Liverpool, hvorfra store både sejlede over Atlanten med New York som bestemmelsehavn. Ved ankomsten blev alle indvandrerne ført til karantænestationen på den lille ø, Ellis Island midt i New Yorks havn - ikke langt fra øen, hvor statuen af frihedsgudinden var blevet rejst i 1885.

På Ellis Island findes et stort museum for indvandringen. Ved hjælp af databaser kan man finde oversigter over rigtig mange skibsjournaler med navne på passagerne.

En tilsvarende base findes på internettet over folk, som er blevet udskibet fra danske havne, især København.

Jeg har naturligvis forsøgt mig, men desværre forgæves.

Der skulle gå mere end 10 år, før det ved et sandt lykketræf dukkede oplysninger op om Hans.

Hvad havde han bekæftiget sig med i de år?

Hjemme i Danmark var Severine overladt til sig selv. Hun måtte slide hårdt for at skaffe mad i huset til Børnene. Den 31. okt. 1889 fødte hun sit barn, som blev døbt i Voldby Kirke og fik navnet Bertha Hansine Theodore Nielsen.

Kort efter, den 27. nov. 1889 døde Severines mor, Mariane Pedersdatter i ejendommen "Moselund" i Sjelle sogn i nærheden af Voldby.

Der er nok ingen tvivl om, at Hans har været en stor beundrer af den unge og meget populære amerikanske politiker Theodore Roosevelt, født 1858. Han blev i 1901 valgt som Amerikas 26. præsident, 42 år gl. og var den hidtil yngste præsident. Han blev på kort tid en legendarisk figur med verdensomspændende popularitet. Han var ivrig jæger og interesseret i kvægopdræt. Som ung kom han til North Dakota, hvor man i 1870 havde oprettet et stort indianereservat, som var fælles for flere stammer. Roosevelt blev forfærdet over at opdage, at bisonerne næsten var udryddet, og at der var sket store naturødelæggelser. Det gjorde ham til en stor fortaler for miljøbeskyttelse. Han var præsident fra 1901 til 1909. Tilbage i Danmark havde Severine stor tilknytning til godset Lyngballegaard under Frijsenborg. Hun arbejdede her en stor del af året, især i høstens tid og ved høbjergningen. Selv om hun tit var træt efter dagens møje, tvang hun sig til at holde huset i orden, naturligvis med pigernes hjælp. Om vinteren syede hun kludesko.

Karen Mary Agnes Niensens mand, Kristian Jensen fortalte mig under vort besøg i Hammel, at han tydeligt husker, når Severine kom i hans hjem med kludesko til hele familien. Et par år efter mandens afrejse til Amerika ramtes Severine af en ny stor sorg. Den 12-årige Sofie Marie Otelie Nielsen blev alvorligt syg af strubehoste, som på kort tid medførte hendes død den 5. nov. 1891.

De to dødsfald, moderen og datteren har sikkert haft indflydelse på Severines mod på at foretage en lang sørejse til Amerika med 5 børn. Hun kom faktisk aldrig af sted. Brevene fra Hans blev efterhånden sjældnere. Hun opgav, at familien nogensinde kunne blive forenet. Som årene gik mistede hun helt forbindelsen til det fjerne land. Den 1. marts 1912 døde den yngste datter Bertha Hansine af tuberkulose, 22 år gl. Hun havde haft plads i huset på gården "Kollen" i Søballe i Veng sogn, nabo til søsteren Vilhelmine og hendes mand Jens Andersen. En tid forinden var konen i gården også død af samme sygdom, som jo er smitsom, især da Hansine kom til at benytte den samme seng som madmoderen havde ligget i.

Det sidste dødsfald gjorde udslaget til, at Severine besluttede at forlade Voldby og søge til Sjælland.

Min oldemor Severine

Her boede 3 af døtrene:
Nielsine Elisabeth, Hulda og Marie
Alvilde.
Men før dette kunne realiseres, måtte
hun sælge sit hus på Voldby Mark.
Hun løb med det samme ind i et
problem. Hun var ikke medunder-
skriver på skødet. Huset stod i man-
dens navn.

Hun blev nødt til at få hjælp.
Hun henvendte sig til sin svoger,
møller Søren Kristian Kjær, gift med
storesøsteren Ane Margrete på
Aptrup Mølle i Sall ved Hammel.
Han lovede at være hendes væрге i
forbindelse med salg af huset.

En tilfældighed bragte mig på sporet.
På landsarkivet i Viborg fandt jeg et
brev som min oldemor havde skrevet
til skifteretten i Hammel.

Severines brev til skifteretten i Hammel 1912

Til Frijsenborg-Faurskov Birks Skif-
teret.

Den 4. marts 1889 rejste min mand,
smed Hans Berthus Nielsen af
Voldby til Amerika for at skabe sig en
livsstilling der. I de første år efter
hans afrejse hørte jeg af og til fra
ham, dog ofte med års mellemrum.
Den sidste underretning jeg havde fra
ham, modtog jeg for 9 år siden.
Han skrev da, at han ejede en ejen-

dom derovre, og at han ville komme
hjem, når han fik denne solgt. Hans
adresse var dengang: Pleasant Dock
Westby Posges Pirs bo North Dakota,
Nordamerika.

Da jeg ikke siden har hørt nogetsom-
helst fra eller om min mand og jeg
må formode, at han er død, tillader
jeg mig herved at anmode om, at der
må blive beskikket en væрге til at
bistå mig ved bestyrelsen af min
mands og mit fællesbo.

Til at overtage dette værgemål tillæ-
der jeg mig at foreslå min svoger,
møller Søren Christian Kjær af
Aptrup.

Min mands dåbsattest samt vor viel-
sesattest vedlægges.

Voldby pr. Hammel den 20. juli 1912.

Ærbødigst

Severine Nielsen født Sørensen

Undertegnede er villig til at overtage
ovennævnte værgemål.

Aptrup, p.t. Hammel den 9. aug. 1912
Søren Chr. Kjær

Skifteretten gav sin tilladelse til dette
værgemål.

Severine solgte sit hus kort efter i
1912 og flyttede til Nordsjælland i
Danstrup Hegn i nærheden af Fre-
densborg. Her købte hun et gl. hus,
men flyttede efter få år til sin datter
Elisabeth i Hellerup.

Severines salg af sit hus i Voldby.
Skøde- og Panteprotokol, nr. 43,
Hammel.

Tirsdag den 24. feb. 1914.
Købekontrakt.

Elisabeth Nielsen,
gift Christensen

Underskrevne møller Søren Chr. Kjær af Aptrup som værge for den forsvundne smed Hans Berthus Nielsen i forening med dennes hustru Severine Nielsen, født Sørensen sælger og overdrager herved til husejer Anton Sørensen af Voldby Mark den fornævnte H. B. Nielsen iflg. skøde læst 26. jan. 1883 tilhørende ejendom, matr. nr. 4g med påstående bygninger og disses mur- og nagelfaste appertimentier hvorunder 1 komfur og en grubegyde samt ejendommens rette tilhørende og tilliggende. Købesum 817 kr. 35 øre.

Køberen indfrier panteobligation på 700 kr. Køberen betaler kontant den 20. dec. 1912 til sælgeren 17 kr. 35 øre.

Køberen betaler til sælger:

15. feb. 1913 50 kr.

15. sep. 1913 25 kr.

15. feb. 1914 25 kr.

Skrevet i Hammel 17. dec. 1912.

Severine Nielsen
Søren Chr. Kjær

Hæftelser:

1. Obligation af 15. juni 1883 fra Hans Nielsen til kreditforeningen for 750 kr. med prioritet i matr. nr. 4g. Udslettet 17. dec 1912.
2. Fra Hans Daniel Nielsen til købmand Holm for 45 kr 23 øre (købmandsregningen).
3. Obligation læst 17. dec. 1912 fra værgeren for H. B. Nielsen i forening med dennes hustru til husmandskreditforeningen med 1. prioritets panteret i den mig tilhørende ejendom

Jeg har naturligvis studeret Severines brev til skifteretten gentagne gange. Det er det eneste dokument, der indeholder en adresse på min oldefar. en henvendelse til USAs ambassade i København gav ikke den fornødne afklaring. Man oplyste, at den angivne adresse i North Dakota ikke fandtes. - Et nedslående resultat.

Men man giver vel ikke sådan op, når man har fat i den rigtige ende af et mysterium.

"Pleasant Dock Westby Posges Pirsbo North Dakota".

Det slog mig, at man i USA ofte angiver counties med forkortelsen CO. Havde Severine mistydnet ordet Pirsbo som et bosted i stedet for Pirs CO. Muligheden forelå.

På et detailkort over North Dakota kunne jeg læse navnene på alle de forskellige counties.

Mine øjne faldt på Pierce County som det eneste der i stavemåde kom i nærheden af den angivne adresse. Administationsbyen i Pierce Co. er Rugby.

Jeg besluttede at gøre et forsøg. I brev stilet til byens rådhus gjorde jeg rede for årsagen til min henvendelse og forespurgte, om det var tænkeligt, at man i arkiverne havde en person med det angivne navn. Jeg opgav flere muligheder: Hans Berthus Nielsen, Hans Nielsen Hans Nelson og flere stavemåder. Jeg ventede og håbede. - Lang tid uden respons.

Men efter næsten et år kom et svar. Man havde registreret en dansker, som havde erhvervet amerikansk statsborgerskab i Pierce County den 22. maj 1902.

Navnet var Hans Daniel Neelson. Han var ankommet til New Yorks havn i marts måned 1890. Han angav at være født i 1863 og underskrev sig med navnet Hans Danniell Neelson. Men alderen passede ikke. Min oldefar var jo født i 1852. Hvorfor lyve sig 11 år yngre? Det måtte være en forkert person.

149

UNITED STATES OF AMERICA,)
STATE OF NORTH DAKOTA, COUNTY OF PIERCE.) ss.

Bevilling af statsborgerskab

Hans Daniel Neelson personally appeared before me, the subscriber, the Clerk of the District Court of Pierce County, State of North Dakota, being a Court of Record, and made oath that he was born in *Denmark*

on or about the year *eighteen hundred and sixty three* that he emigrated to the United States and landed at the Port of *New York* on or about the month of *March* in the year *eighteen hundred and ninety* that it is his intention to become a citizen of the United States, and to renounce forever all allegiance and fidelity to any foreign Prince, Potentate, State or Sovereignty whatever, and particularly to the *King of Denmark* whereof he is a subject, and that he will support the Constitution and Government of the United States.

Subscribed and sworn to this *22* day of *May* 190*2*

M. J. Muecke Clerk.
Deputy.

Hans Danniell

Bemærk navnet Hans Daniel Nelson. Ved en senere låntagning har Hans fastholdt, at hans efternavn staves Neelson

Men så erindrede jeg pludselig, at jeg engang, da jeg som lille dreng var på ferie hos mine bedsteforældre, hørte min mormor bruge navnet Hans Daniel om sin forsvundne far i USA.

Hendes farfar hed jo Niels Danielsen. Senere hørte jeg som voksen, at hun omtalte sin fætter Anton Nielsen og kaldte ham Anton Daniel.

I sit brev til skifteretten nævnte Severine, at Hans skrev til hende i 1903, at han havde købt en ejendom derovre.

Det kunne udmærket have sin rigtighed. På den tid var North Dakota meget tyndt befolket. 250.000 i 1889. Umådelige prærier dækkede landet. Måske havde Hans købt et stykke prærie.

Det fik mig til at tænke på Homestead loven, som den amerikanske regering vedtog i 1863. De mange indvandrere skulle have nogle muligheder for at bosætte sig og forblive i landet.

Loven havde til formål at få opdyrket prærien så hurtigt som muligt. The Homestead Act trådte i kraft 1. januar 1863.

Den gav personer ret til 160 acres (65 hektar) af ubeboede offentlige arealer mod betaling af et symbolsk beløb på 1,25 dollar for en acre. Blot skulle man opdyrke, forbedre og bo i fem år på sit homestead – hjemsted.

Enhver person, der var leder af en familie, eller som var ankommet i en alder af enogtyve år, og var statsborger i De Forenede stater,

og som aldrig havde båret våben mod den amerikanske regering havde denne rettighed.

Jeg besluttede mig til at forfølge sagen i ovennævnte retning.

På internettet ledte jeg efter databaser med navne på nybyggere.

Til mit held kom min yngste søn, Ole på besøg. Han er også interesseret i mit arbejde.

Vi fandt hurtigt frem til en base fra North Dakota. Vi forsøgte os med diverse variationer over min oldefaders mulige navn, men desværre var alt forgæves. Klokker blev mange, og jeg gik i seng, men Ole fortsatte.

Ud på natten kom han pludselig styrrende ind i soveværelset: "Jeg har fundet ham, jeg har fundet ham!!!"

Op af sengen i en fart.

Og der stod så navnet på nybyggeren. "**Hans Daniel Neelson**" Utroligt, men sandt. Databasen indeholdt en lang række oplysninger om koordinater på længde- og breddegrader, landareal og acres.

Desuden var der en beskrivelse af stedets placering i sektoren. Prærien er opdelt i et stort net af nummerede kvadrater, og naturligvis stod datoen for erhvervelsen, samt distriktets navn.

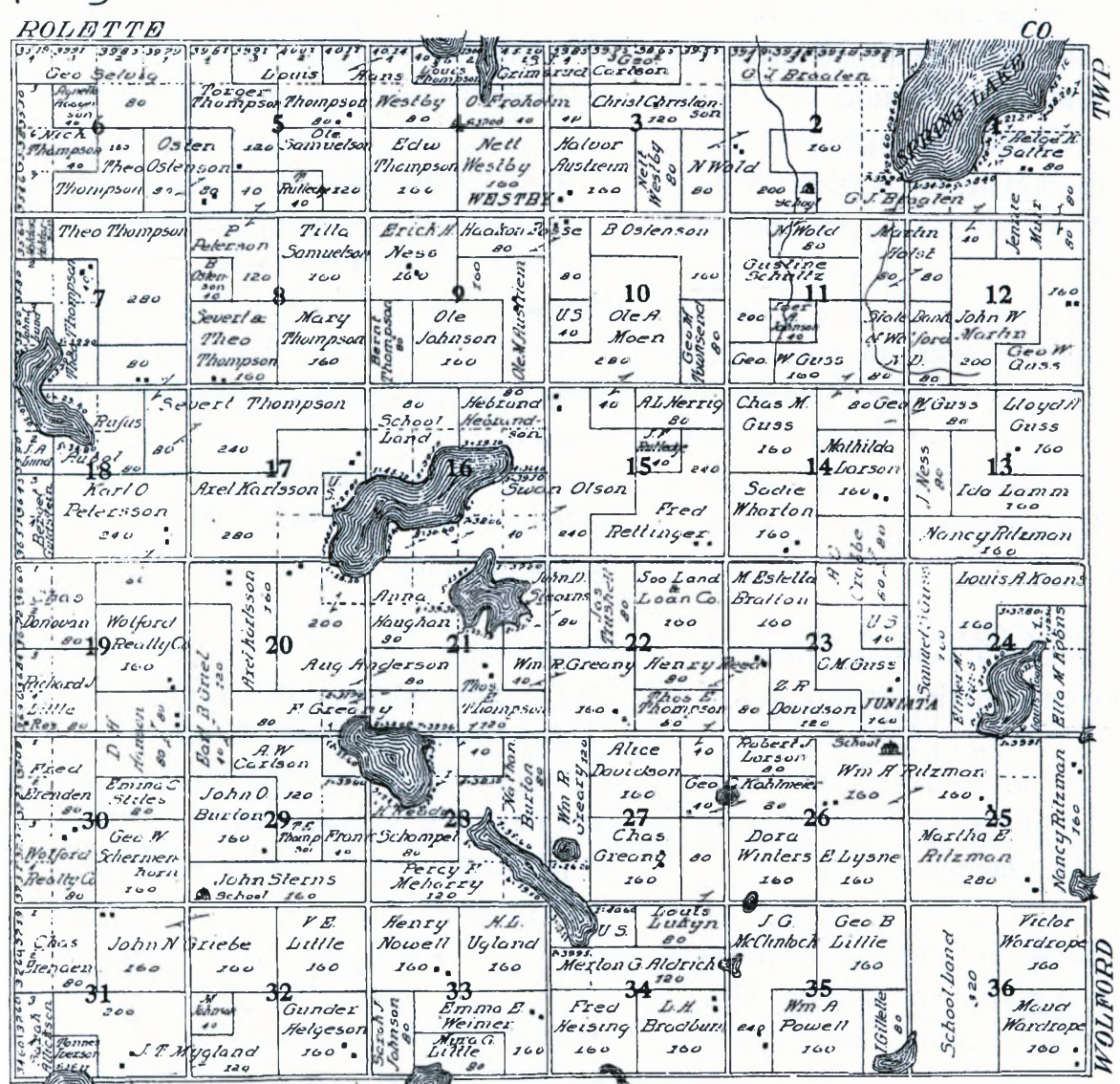
Beskrivelsen indeholdt også en præcis angivelse af jordarealets placering i sektoren.

På præriekortene er kvadratnettet inddelt i distrikter kaldet townships.

MAP OF
TOWNSHIP 158 N., RANGE 71 W.
of the 5th P. M.
Scale 1 1/2 inches to 1 mile

highlighted area
is Hans Daniel Neelson's
property before he sold it

⊗ 1910 Atlas (Map)

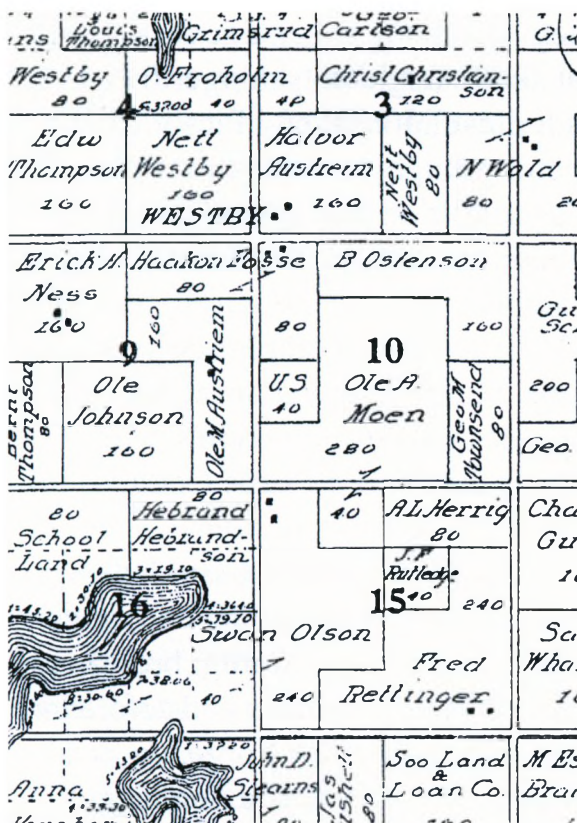

Disse har numre med angivelse af deres placering i nettet, fx Township 147 Nord og Range 75 West. Hvert township kan omfatte mange af kvadratnettets firkanter, der alle har numre. En firkant kaldes en sektion og indeholder 640 acres.

på 2 sektioner i Township 158 N og Range 71 W. Således kastede basen et klart lys over det område, hvor Hans havde købt sine jordlodder.

Basens oplysninger angav, at Hans Neelson havde købt 160 acres, fordelt

Jeg var nu også i stand til at sætte de rigtige ord på den adresse, som min oldemor havde oplyst til skifteretten i Hammel. "Pleasant Dock Westby pirs bo N. Dakota" Den korrekte

Delkort med Westbynavnet

version må lyde således: "Pleasant Dock, Westby, Pierce Co, N. Dakota" De to første ord er måske farmens navn, men Westby dukkede pludselig op på kortet over Township 158 N. Westby må være det uomtvistelige bevis for rigtigheden af Hans Neelsons adresseoplysning i brevet til Severine i 1903.

Document No. 18015

THE UNITED STATES OF AMERICA.

Certificate No. 128819

TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS SHALL COME:

Whereas Hans Daniel Neelson of Pierce County, North Dakota has deposited in the GENERAL LAND OFFICE of the United States a Certificate og the Register of the Land Office at DEVILS LAKE,

NORTH DAKOTA whereby it appears that full payment has been made by the said HANS DANIEL NEELSON according to the provisions of the Act of the Congress of the 24th of April, 1820, entitled "An Act making further provision for the sale of the Public Lands," and the acts supplemental thereto for:

Oversat til dansk følger min specifikation over jordkøbet:

1. Den østlige halvdel af den sydøstlige fjerdedel af sektion 10 i township 158 nord for Range 71 W
2. samt den nordøstlige fjerdedel af sektion 15 i township 158 nord for Range 71 W,

Vest for 5. Principal Meridian (5th PM) indeholdende 160 acres, according to the Official Plat of the Survey of the said Lands, returned to the GENERAL LAND OFFICE by the Surveyor General, which said tract has been purchased by the said *Hans Daniel Neelson* In testimony whereof Theodore Roosevelt President of the United States of America, have caused these letters to be made patent and the Seal of the General Land Office to be hereunder affixed.

Given under my hand at the City of Washington the twelfth day of December in the year of our Lord One Thousand Nine Hundred and four and of the independence of the United States the One Hundred and twenty ninth.

By the President: T. Roosevelt.

By J. M. M. Kean Secretary

Recorded North Dakota Vol. 181,
Page 185

H.Brush

Recorder of General Land Office.
Filled for record this 6th day of De-
cember 1905.

C. A. Erikson
Register of Deeds (skøder)

Oversigt:

Meridian TWP Range Sektion

05 158N 71W 10

05 158N 71W 15

Skemaet fortsættes her:

Acres Type Casetype Date

80 272002 PA 12819 12/12 1904

80 272002 PA 1289 12/12 1904

På internettet findes mange gode
detaljerede oversigtskort i en pas-
sende målestok.

Omstående kort på side 45er en for-
størrelse fra det store kort fra 1910. I
sektor 10. Her ser man navnet Geo
Townsend, som Hans senere solgte
farmen til og A.L. Herrig i sektor 15.

Den nye udvikling i eftersøgningen
gav mig mange spekulationer. Jeg
trængte til lidt mere hjælp og vejled-
ning.

Mine tanker kredsede om succeen,
der resulterede i, at jeg fik oplysnin-
gen om statsborgerskabet. Nu havde
heldet igen tilmilet os. Nu kendte jeg
min oldefars start på en farm. Der
måtte være håb forude.

Jeg besluttede at gentage forsøget på
at skaffe nogle oplysninger fra
administrationsbyen i Pierce County,
nemlig Rugby.

Jeg sendte en høflig forespørgsel til
centret for administrationen på byens
rådhus.

Der kom næsten omgående svar fra
Lori Miron. Hun var ansat der.
Hendes job bestod i styrelsen af
nogle databaser i Pierce County.

Desuden var hun gymnastikleder og
boede i selve Rugby.

Hun sendte mig et venligt brev, hvori
hun fortalte, at hendes bedsteforældre
var indvandrere fra Norge, og at
hendes forældre boede i området.
Hun ville gerne bistå mig og skaffe
flere oplysninger.

I løbet af forbavsende kort tid sendte
hun mig en hel stak dokumenter.

Jeg nævner nogle interessante: Første
sending var en hel række af de så-
kaldte "AFFIDAVIT"s. Det er doku-
menter, hvori man på tro og love
afgiver erklæringer.

Når en person købte en rettighed til et
stykke land i Nord Dakota, skulle
dette offentliggøres til orientering for
beboerne i området.

Denne opgave havde to ugeaviser i
Rugby-området nærmest patent på.
Den førstes navn var "Pierce County
Tribune".

Nr. 2 hed "The Optimist".

Redaktøren var på det tidspunkt A.M.
Young.

AFFIDAVIT OF PUBLICATION.
"THE OPTIMIST, RUGBY N.D.
A. M. YOUNG

of said state and County, being first duly sworn, on his oath says: That he is Publisher of THE OPTIMIST, a weekly newspaper of general circulation, printed and published in Rugby, in said County and State and has been during the time hereinafter mentioned: and that the Notice of Final Proof.

Hans Daniel Neelson H.E. No. 28530, a printed copy which is hereto annexed, was published in the regular and entire issue of said newspaper, and not in a supplement once a week for 6 successive weeks to wit.

Tilføjelser af de 6 datoer:

July 3, 10, 17, 26 31. August 7.

Underskrift A.M. Young.

Sworn 8th day of August 1903.

Ed T. Strommen

Judge of the County

Herunder følger bekendtgørelsen om Hans Daniel Neelson:

"Land Office of Devils Lake N. June 29th 1903.

Notice is hereby given that the following named settler has filed notice of his intention to make final proof in support of his claim and said proof will be made before Ed T. Strommen, judge and Ex officio Clerk of Rugby N.D. on August 8th. 1903, viz:

Hans Daniel Neelson, H.E. No. 28530 for the:

e $\frac{1}{2}$ s $\frac{1}{4}$, sec. 10, TWP 168, rge 71.

He names the following witnesses to prove his continuous residence upon and cultivation of said land, viz:

Julious G. Johnson, Olaus Johnson

Haaken Foss, Nels Johnson, all of Westby N.D.

Ole Serumgard, register.

Den følgende AFFIDAVIT har næsten samme ordlyd og er skrevet samme dag.

Af annonceteksten fremgår, at den handler om section 15

Hans Daniel Neelson, H.E. No. 28530 for the:

ne 1/4, sec 15, TWP 168, rge 71. rge betyder range.

En anden affidavit bar overskriften **Homestead Proof- Testimony of Witness.**

I dette dokument svarer Nels Johnson på nogle spørgsmål; han er 56 år og kender Hans meget godt. Han bor i samme område og oplyser, at det drejer sig om "ordinary prairie, farming land. Hans Daniel kom i juli 1902 og etablerede et hus på jorden. Han er single, har opdyrket 40 acres og høstede sin avl i 1903. Han har opført to huse: beboelse på 12x14 og en lade på 20x22. Det er muligvis regnet i yards (WT). 1 yard er 91,4 cm.

Nels Johnson anslår den samlede værdi til 220 dollars.

Underskrift Nels Johnson den 8. aug. 1903.

Dommer Ed J. Strommen ex officio (På embeds vegne).

I en Home Stead Proof angiver Hans sin alder til at være 39 år, og at han ankom til stedet den 23. maj 1902 og begyndte at bygge et hus.

Hans betalte for sine 160 acres den 2. sep. 1903. Pris 1,25 dollar pr. acre. Ialt 200 dollars.

Låntagning.

Min oldefars økonomi har nok ikke været den allerbedste.

Det må have været en overvældende opgave at skulle bygge en farm op.

Først måtte de mange acres ryddes og gøres klar til ploven. Alene det at få skrabt dollars nok til at betale for jorden må have krævet mange afsavn.

Men der skulle jo også skaffes byggematerialer. Ganske vist kunne han hente træ i skoven, men der var også behov for andre ting. Når pengene er små, er det den nærliggende mulighed at låne.

I de nærmest følgende år er der rigeligt af lånedokumenter med hans underskrift.

Det er mit atore held, at Lori var i stand til at forsyne mig med talrige pantebreve fra hans hånd.

Jeg fik efterhånden sendt en hel stak. i det følgende bringer jeg en gennemgang af oldefars låntagning.

Der er lange tekster med betingelser, som jeg har fundet nødvendigt at beskære.

Oversigt

Lån nr. 18070 13. nov. 1900. Beløb ukendt.

Lån nr. 18138. 1. aug. 1902. Beløb ukendt fra Delia Clone, Minnesota. Udslettet nov. 1905. Muligvis lån til jordkøb.

Lån nr. 9098. 2. sep. 1903. Beløb 118,88 dollars fra Frank Howard i Detroit, Michigan.

Lån nr. 9980. 10. nov. 1903. Beløb

316,50. First National Bank of Rugby.

Lån nr. 9097. 2. sep. 1903. Beløb 500 dollars fra John W. Maher, Devils Lake. Pierce Co.

Lån nr. 18275. 31. okt. 1905. Beløb 203,33 dollars fra Frank Howard i Detroit, Michigan.

Ukendt lån nr. fra 31. okt. 1905. Beløb 1000 dollars fra John W. Maher, Devils Lake. Pierce Co.

Salget af farmen

Som min oldemor Severine oplyste til skifteretten i Hammel i 1912 havde Hans fortalt i et brev, at han havde købt en ejendom i Nord Dakota 1903. Han skrev også til hende, at han ville sælge ejendommen og komme hjem til Danmark.

Lori Miron fortsat:

Her er dokumentet om salget, som fandt sted den 21. nov. 1906.

WARRANTY DEED. SKØDE Document.No. 22876

THIS INDENTURE Made this 21st day of November in the year of our Lord One Thousand Nine Hundred and six (1906) between Hans Daniel Neelson (a single man) party of the first part and **Geo M. Townsend** party of the second part.

WITNESSETH, That the said party of the first, for and in consideration of the sum of 2000 Dollars to me in hand paid by said party of the second part, the receipt whereof is hereby acknowledged, do by these presents

GRANT, BARGAIN, SELL AND CONVEY,
unto the said party of the second part, his heirs and assigns forever all those and described as follows tracts or parcels of land, lying and being in the County of Pierce and State of North Dakota, to-wit: The East half of the South East quarter of Section ten (10), and the North half of the Northeast quarter of Section fifteen (15), all in Township 158, north of Range (71) west of the 5th principal Meridian containing in all 160 acres, more and less according to the Government survey thereof.
E½SE 1/4 Sec. 10 and N½ NE 1/4 of Section 15, Township 158, Range 71.
TO HAVE AND TO OWE THE SAME, Together with all the hereditaments and appurtenances thereunto belonging or in anyway appertaining, to the said party of the second part, his heirs and assigns, FOREVER. And the said Hans Daniel Neelson (a single man), party of the first part, for himself, heirs, executors and administrators do covenant with the said party of the second part his heirs and assigns that he is well seized in fee of the land and premises aforesaid and has good right to sell and convey the same in manner and form aforesaid; that the same are free from incumbrances except a mortgage of 1000 Dollars and the above bargained and granted land and premises in he quiet and peaceable possession of said party of the second part, his heirs and assigns, against all persons lawfully claiming or to claim the whole or any part thereof, the said

party of the first part will warrant and defend.

In witness whereof the said party of the first part hereunto set his hand the day and year first above written.

Hans Daniel Neelson

Min oldefar var jo født i 1852. Han havde løjet sig 11 år yngre over for de amerikanske myndigheder. Grunden er usikker. Måske ville det dengang være lettere at få arbejde, hvis man ikke var alt for gammel. Vi ved det ikke.

I 1906 var han altså 54 år. De store anstrengelser med at opdyrke prærien havde uden tvivl tæret meget på kræfterne. Hans Daniel må have været temmelig nedslidt. Efter at have solgt sin farm, kunne han nu indfri pantet på de 1000 dollars, holde sit løfte til Severine og som en gældfri mand vende hjem til Danmark, men måske hændte der ham noget andet.

Sammen med Lori undersøgte vi hvad der blev af ham. Han dukkede ikke op i 1910-folketællingen i Pierce County, ej heller i de andre områder af North Dakota. Måske havde han valgt Canada som næste mulighed. Der var kun få km til grænsen. Efter mange forsøg måtte Lori give op.

Men måske havde døden pludselig indhentet min oldefar, så han ikke nåede at realisere sin plan om at vende tilbage til Danmark, som han havde skrevet 1903 til Severine.

Tilbage stod denne mulighed.
Et brev fra mig til de to lutheranske kirker i Pierce med forespørgsel, om han kunne være begravet i dette County gav intet resultat.
Hans var simpelthen forsvundet.
Gåden består.

Kapitel nr. nr. 5

Efter det foregående lange afsnit vender jeg tilbage. Her begynder en gennemgang af Severines børn og deres efterkommere:

1. Nielsine Elisabeth Nielsen.

Født 10. marts 1877 i Hammel sogn. Datter af Severine Sørensen og Hans Berthus Nielsen.

Viet 13. dec. 1900 i Voldby Kirke til Ungkarl Frederik Christensen Rødvig på Sjælland. Født 10. juli 1876 i Skjørping i Havnelev sogn Stevns herred. Søn af smedemester og havnefoged i Rødvig på Stevns Niels Christensen, født 7. okt. 1836 i Havnelev, død 26. mar. 1920 og hustru Maren Hansen, født 17. dec. 1842, død 7. april 1920 i Havnelev.

Frederik Christensen startede ved landbruget som landvæsenselev på Kongsdal gods (SØ for Jyderup (Sjælland)). Her traf han Nielsine Elisabeth Nielsen, som var mejerske der.

Frederik blev senere forvalter på herregårdene Knuthenborg og Wedelsborg gods (Vestfyn). I 1898 fik han arbejde på bryggeriet Tuborg, der var grundlagt i 1891 af nogle mindre bryggerier, der gik sammen om denne opgave.

Når det færdige øl skulle på flasker, foregik tilpropningen i begyndelsen med håndkraft. Arbejderne blev udstyret med hamre og sad i lange rækker og bankede korkpropperne ned i flaskehalsene.

Inden længe blev der opfundet bedre hjælpemidler, så arbejdet kunne foregå med maskinkraft.

Ca 1908 købte han og Elisabeth en villa på Wiehesvej 12 i Hellerup, hvor barn nr. 2 og 3 fødtes. Her boede de til langt op i deres alderdom. Jeg har besøgt dem hver gang, når jeg havde ærinde i hovedstaden, og jeg har i rigt mål nydt deres store gæstfrihed og dejlige humor.

Frederik arbejdede på Tuborg i 50 år og blev en værdsat arbejder.

Han avancerede efterhånden i det hastigt voksende bryggeri og blev ansat til at styre lønningerne som lønningsinspektør. Han blev pensioneret ca. 1939. Han fik mange gode år med gratis øl i hele sin pensionsistid, som blev særdeles lang. Han døde som 91-årig 25. okt. 1967. Elisabeth fulgte efter nogle få år senere.

Børn i ægteskabet:

1. Niels Martin Severin Christensen.

Født 8. feb. 1901 i Voldby sogn.

Opkaldt efter sin farfar og mormor.

Viet 9. april 1925 til Agnes Karen Olsen. Født 10. jan. 1900 i Østerbro, København. Severin blev uddannet i Transsibirisk Selskab. Kom til firmaet Sunmaid (rosiner) og blev direktør. Under krigen begyndte han en virksomhed, der fremstillede salt under navnet pyramide-bordsalt. Denne vare blev lanceret i pap-

kartoner af form som en pyramide, hvoraf man blot skulle afskære det øverste af toppen, så skulle saltet kunne holde sig tørt.

Succeen var nok begrænset. Efter krigen blev Severin ansat inden for organisationen LAB (Landsforeningen til Arbejdsløshedens Bekæmpelse).

Elisabeth og Frederik

Senere kom han til Jørgensens Bogtrykkeri som kontorchef.

Agnes var hjemmegående. Hun døde 13. sep. 1983. Begravet i fællesgraven på Hellerup kirkegård.

Barn i ægteskabet:

1. Birte Karen Christensen. Født 12. mar. 1926, Solbjerg sogn, Frederiksberg.

Viet 18. juni 1956 Lido de Camaiore, Italien til Anchise Zucconi. Født 19. nov. 1929. Parret blev skilt 11. feb. 1972.

Anchise Zucconi døde i 1974.

Niels Martin Severin Christensen.

Døde 10. okt. 1988. Agnes døde 13. sep. 1983.

Birte Karen Christensens 2. ægteskab:

Viet 12. dec. 1992 i Skovshoved Kirke til Hans Thomas Svolgart. Født 1. feb. 1967 i Fredens sogn Odense.

De bosatte sig Ordrup Jagtvej 79, 2920 Charlottenlund.

Birte døde 2009.

2. Henry Frode Christensen.

Født 6. juni 1909 i Hellerup. Død 17. feb. 1976.

Henry sejlede som ung med amerikabådene som tjener. Blev som faderen ansat på Tuborg. avancerede til inspektør. Næde 40 års jubilæum.

Viet 27. okt. 1933 til Edel thor Straten Schaltz

Skilt 1935. Edel død 12. maj 1982.

Henrys 2. ægteskab:

Viet 10. jan. 1938 til Fritza Bonde.

Født 5. okt. 1912 i Hjørring?

Datter af Jes Bonde, stationsforstander i Hjørring og hustru Frida.

Fritza var hjemmegående.

Børn i ægteskabet:

1. Per Bonde Christensen. Født 22. april 1938.

2. Aase Bonde Christensen. Født 29. juli 1942.

Fritza Bonde døde 26. feb. 1965.

Henrys 3. ægteskab:

Viet 8. feb. 1968 til Edith Sonja Jørgensen. Født 22. aug. 1914. Gik i den tyske skole Sct. Petri på Nørrebro.

1. Per Bonde Christensen. Har slettet Christensen.

Viet ca. 1960 til Nonnie Uden. Skilt.

Per Bondes 2. ægteskab: Viet ca. 1968 til Hanne Petersen. Senere skilt.
Børn i ægteskabet:
Annette Bonde. Født ca. 1969.
Per Bondes 3. ægteskab:
Viet ca. 1972 til Inger Torsten Sørensen. Senere skilt.
Børn i ægteskabet:
Christian Bonde. Født 5. sept. 1973.

Per Bondes 4. ægteskab:
Viet 1979 til Vibeke Helles. Født 27. mar. 1940.
Barn i ægteskabet::
Cornella Bonde-Helles. Født 17 .okt. 1978.

2. Aase Bonde.
Viet til Leif August Christiansen. Født 13. okt 1939. Han er læge.
Børn i ægteskabet:
1. Michael August Bonde Christiansen. Født 10. okt. 1964.
Viet til Irene Feddema.

Født 13. dec. 1958.

Børn:

1. Frederik Christiansen.

Født 20. apr. 1992.

2. Thomas Leif Christiansen.

Født 15. maj 1968.

Nielsine Elisabeth Nielsen og Frederik Christensens barn nr. 3.

Inga Lissi Christensen.

Født 11. aug 1916.

Viet 10. mar 1940 til Paul Martin Fogh Fabian. Født 19. okt 1913 i København.

Søn af Vilhelm Christian Fabian, født 25. sep. 1867 i Wandsbeck (ved Hamburg). Moder Christine Bindner. Pauls moder: Johanne Marie Bolette Fogh, gift i Kristkirken 23. jan. 1913 med Vilhelm Christian Fabian.

Lissi fik uddannelse på Marieforbundet stiftet af Laura Engelhardt i 1905, en kristelig forening for kvinder i Kbh. og Margretheskolen, en mode- og designskole i Kbh. Lærte også kostumetegning og croquis-tegning.

Efter giftermålet blev hun hjemmearbejdende.

Pauls søskende:

1. Kay Vilhelm Christian Fabian.

2. Frode Stefan Johan Fabian.

3. Aage Fabian halvbror.

4. Valdemar Fabian halvbror.

5. Ella Eva Fabian halvsøster.

Paul var tilknyttet De Danske Spritfabrikker som underdirektør i en lang årrække. Han var en meget skattet og kompetent medarbejder, som på sine mange rejser knyttede kontakt til en mængde mennesker.

Han var ofte ledsaget af sin kone Lissi, som elskede de mange rejser og det miljø han færdedes i, hvilket gennem årene skaffede dem rigtig mange venner.

Lissi og Paul havde fast station i lejligheden på Hellerupvej 56. På et tidspunkt købte de en stor dobbeltgrund med sommerhus nær kysten i Nordsjælland ved Melby. Huset døbte de "Bavnen". Paul døde 19. aug. 1995.

Ca. omkring Lissis fødsel solgte Severine sit hus i Danstrup Hegn, og efter tilskyndelse fra datteren Elisabeth flyttede hun til Hellerup og fik sin egen stue i villaen på Wiehesvej 12. Her boede hun i mangfoldige år til sin død den 30. aug. 1941. Hun blev begravet på Græsted Kirkegård.

Lissi og Pauls børn:

1. Janne Fogh Fabian.

Født 15. Juli 1942 i Maglegard sogn. Døbt 6. sep. 1942 i Messiaskirken.

2. Eva Litten Fogh Fabian.

Født 29. mar. 1945 i Maglegaard sogn. Døbt 10. juli 1945 i Messiaskirken.

Severine i sin stue på Wiehesvej i Hellerup

Guldbryllup 13. dec. 1950 på Wiehesvej 12 hos Frederik og Elisabeth Christensen. 2. række fra venstre: Sønnen Severin, guldbrudeparret, datteren Lissi og sønnen Henry.

1. Janne Fogh Fabian.

Janne var på Sorø Husholdningsskole 1959-60. Derefter Au Pair i Scotland 1960-61. Arbejdede på Den Kgl. Porcelainsfabrik i et par år.

Viet 1964 til Jørgen Friis, var disponent i Skandinavisk Tradax, handlede med korn på børsen. Skilt 1966. 1965-68 privatsekretær for leder af Dansk Rumforskningsinstitut. 1970 begyndte som stewardesse i SAS/Scanair.

2. ægteskab:

Viet 16. aug. 1980 til advokat Søren Christian Vedel, født i Svendborg 1943. Søn af Inger og Hans Vedel. Søren er efterkommer af den navnkundige Anders Sørensen Vedel.

Janne sluttede 1968 som stewardesse. Boede 1984-88 på en gård ved Fuglebjergh, hvor hun opdrættede hunde. Flyttede til Rislev og fortsatte med hundene, racerne des Flandres og Komondor.

Deltog i hundeudstillinger både i ind- og udland. Skilt 1993.

Blev 1994 formand i DCH (Dansk Civilhundeførerforening) i 1994 samt påbegyndte uddannelse til hundetræner i Dansk Kennelklub.

Oplysninger fra 1974.

Bor 2010 i Spanien.

2. Eva Litten Fogh Fabian.

Var au pair i Skotland og London.

Sprogskole i Lugano, Schweiz. Sekretær i Bellacentret. Stewardesse 1965-75.

Viet 20. sept. 1972 til Daniel Harris Boxser. Født 6. feb. 1944 i Chicago. De bosatte sig i London i 1973 og flyttede til USA i 2008.

Børn i ægteskabet:

1. David Alexander Fabian Boxser.

Født 13. apr. 1974. Westminster Hospital, Horseferry Road, London .W.1.

Gift 13. apr. 2007 med Lady Caroline Wellesley. Skilt 2008.

2. Marc Nicholas Fabian Boxser.

Født 20. juli 1978. Queen Charlotte's Hospital, Goldhawk Road, London W.6.

Gift 27. maj 2007 i New York med Maxine Williams.

Søn: Kairi Rem Williams Boxser.

Født 18. juni 2008.

Severines barn nr. 2.

Sofie Marie Otelie Nielsen.

Født 25. aug. 1879. Faddere ved dåben:

Frembåren af pigen Laura Olsen (fejlskrivning for Laurence).

Øvrige faddere: Boelsmand Søren NN's hustru af Herskind mark, husmand Ole Nielsen Sjelle Mark, ungkarl Søren Kristian Knudsen Voldby Mark, husmand Mads Lorentzen Voldby Mark. Otelie døde 5. nov. 1891 som 12-årig af strubehoste i Voldby.

Severines barn nr. 3.

Hulda Nielsen.

Født 11. sep. 1881 i Voldby ved Hammel. Datter af Hans Berthus Nielsen og Severine Sørensen Voldby ved Hammel.

Lidt om Hulda Nielsen.

Hulda blev viet 24. nov. 1903 i Klakring Kirke til Frederik Martin Olesen af Julsminde. Født 4. marts, Klejs Skov, Rårup sogn. Søn af indsidder Karl Olesen og hustru Marie Hansen.

Frederik døde 3. nov. 1908 i Rousthøj Juelsminde sogn.

Børn i ægteskabet:

1. Ellen Marie Olesen. Født 7. okt. 1903 i Kobæk Klakring sogn.

Var gift med Ejnar William Buchart Pedersen. Født 2. juni 1904.

Ejnar og Ellen boede en tid i Kulhus ved Lille Værløse. Ejnar var ansat ved kommunens vejvæsen. Senere på flyvepladsen.

Død 24. Feb. 1985 Vejlebrovej 146 2 TV Ishøj.

Ellen døde samme sted i 1989. Bisat den 3. aug. fra Vejlebrovej 146 2 TV Ishøj.

Ellen havde en søn Frede Olesen. Født 28. nov. 1925 i Valby sogn Holbo herred Frederiksborg amt. Udlagt barnefader Ingvard Bertrand Frode Hansen.

Fredes historie:

Frede voksede op hos sin mors moster Marie Alvilde og Amandus Johansson i Alme, Græsted sogn. Han blev konfirmeret samme dag i 1940 som sin plejesøster Eva Bodil Landberg Johansson.

Frede giftede sig 25. feb. 1963 på rådhuset i Herning med Metha Irene Nielsen, født 10. sep. 1937 i Ikast sogn. Datter af Kristian og Johanne Nielsen, Ikast.

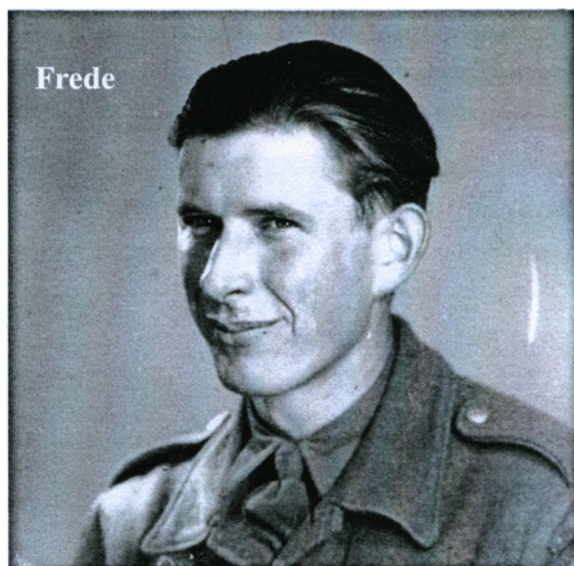
Metha fødte et barn 18. sep. 1958 på Rigshospitalet:

Marianne Nielsen. Datter af Metha Irene Olesen (født Nielsen) og adoptivfar Frede Olesen.

Marianne Olesen viet 31. dec. 1985 i Uggeløse Kirke (øst for Slangerup) til Ib Arne Olesen (har taget Marianne's efternavn). Søn af Edith Marie Margrethe Sofie Pouline Nielsen og Carl Henry Nielsen.

Ib er gravemester. Marianne kørte minibus for Frede i Allerød.

Frede tjente ved landbruget i sine unge år. Han arbejdede derefter i 17 år på en maskinstation. I perioden 1956-58 kørte han taxa hos plejebroderen Emanuel.

I 1973 begyndte han eget taxa- og minibusfirma i Allerød på adressen Tokkekøbvej 2, 3450 Allerød. Tog flyvecertifikat til motorfly. Ejede en 2-motors fly i 1993.

Frede døde på Tokkekøbvej 2 i Allerød 13. okt. 2002. Bisat i Bløvstrød Kirke. Marianne blev boende, men døde 1. apr. 2006.

Huldas børn nr. 2-3-4:

2. Ingeborg Severine Olesen. Født 3. jan. 1906 i Juelsminde sogn.

Død 11. april 1909 i Juelsminde sogn.

3. Carl Villiam Olesen. Født 26. maj 1907 Juelsminde, Klakring sogn.

Død 20. feb. 1908 Juelsminde, Klakring sogn.

Vilhelmine og Hulda

Hulda med Ellen

4. Frederikke Olesen. Født 21. jan. 1909 Juelsminde, Klakring sogn. Døbt i Rårup Kirke. Hun tjente som ung pige i huset. Arbejdede en tid på Usserød sygehus. Arbejdede senere på tobaksfabrik i Hørsholm.

Kom som husbestyrerinde til Poul Christiansen, da hans kone døde fra 5 børn.

De boede 1948 - 1956 i Kildebrønne og senere 1956-78 i tjenestebolig på vandværket nær Benzonsdal. I 1978 flyttede hun og Poul til Østergården 35 st. th. Ishøj sogn.

Rikke blev bisat 8. okt. 1993. Hun fik ingen børn.

Hulda fortsat:

Ved Frederiks død i 1908 var Hulda gravid. Efter Frederikkes fødsel stod hun pludselig alene med to småpiger. Der var ingen hjælp at få, så hun måtte prøve at klare sig selv. Det blev til skiftende job rundt omkring på egnens gårde.

I en længere periode arbejdede hun på herregården "Årupgård" vest for Horsens.

Hun rejste senere til Sjælland, hvor søsteren Elisabeth havde giftet sig med Frederik Christensen, som arbejdede på bryggeriet Tuborg. I 1923-24 bode hun i Valby i Nordsjælland og arbejdede som malkekone på en gård.

Ca. 1935 blev hun husbestyrerinde hos en ældre mand i Kirke Værløse. Ved sin død testamenterede han hende en årlig sum. Hun købte senere "Villa Haka" på Skovbovænget 47 i Hareskov By. Her boede hun under krigen. Villaen blev senere købt af datteren Ellen og hendes mand Ejnar Buchardt Pedersen. Hulda blev boende. Da hun selv afgik ved døden 26. jan. 1957 i villa "Haka", solgte Ellen og Ejnar huset og købte en etplansvilla i nærheden. Nogle år senere flyttede de til Ishøjcentret i nærheden af Ellens søster Frederikke.

Severines barn nr. 4.

4. Vilhelmine Nielsen.

Født 2. maj 1884.

Hun var min mormor.

Vilhelmine Nielsen fik en uddannelse som syerske i Hammel. I et par år var hun på en systue på Strandvejen i København, hvor storesøster Nielsine Elisabeth boede. Senere kom hun tilbage til moderen i Voldby.

I Søballe i Veng sogn søgte Jens Andersen en husbestyrerinde. Vilhelmine fik jobbet og var glad for det. Hun og Jens blev meget glade for hinanden og ville giftes.

Men der var et problem. Vilhelmine var umyndig. Hendes far var i USA og kunne ikke give en tilladelse. Det blev nødvendigt at finde en person, som kunne stå inde for et ægteskab mellem de to.

Vilhelmine henvendte sig til sin fætter, Hans Berthus Nielsens brorsøn, smed Rasmus Nielsens søn Anton, som Vilhelmine i daglig tale kaldte Anton Daniel.

Retten i Hammel:

Kurtorbeskikkelser 19. okt. 1906.
B62 5355

Undertegnede ugifte Vilhelmine Nielsen af Voldby, født 2. maj 1884 andrager herved om, at min fætter Anton Nielsen af Voldby må blive beskikket til min kurator.

Min fader er i Amerika. Min dåbsattest vedlægges.

Jeg, Anton Nielsen er villig til at påtage mig hvervet.

p.t. Hammel den 15. okt. 1906.

Vilhelmine Nielsen
Anton Nielsen

Mine morforældres historie er beskrevet i min slægtsbog: "Anders Nielsen og Edel Christensen, "Damgaard" i Søballe efterslægt", hvorfor der kun bringes nogle af de vigtigste data efterfølgende.

Den 31. okt. 1906 blev Vilhelmine gift med sin Jens i slægtens gamle kirke i Veng.

Jens Andersen var født på "Damgaard" i Søballe den 12. sept. 1864. Han var 20 år ældre end sin brud.

Vilhelmine

1. Elna Severine Andersen
Viet 6. dec. 1927 i Veng Kirke til

Niels Marius Thomasen
Født 2. juli 1899 i Låsby Sogn.

Børn:

1. Willy Thomasen
Født 30. nov. 1928, Hårby Mark,
Veng Sogn.

2. Erling Thomasen
Født 12. dec. 1932, Hårby Mark,
Veng Sogn.

Jens Andersen

4 generationer: Min mor, mig selv,
Vilhelmine (mormor) og Severine
(min oldemor)

3. Jens Aage Thomasen.
Født 16. dec. 1936, Hårby Mark,
Veng Sogn.

Børn i ægteskabet:

1. Elna Severine Andersen, min mor
Født 22. mar. 1908.

2. Agnes Marie Andersen
Født 6. april 1911.

3. Herdis Margrethe Andersen
Født 2. okt. 1913.

Søstrene Elna Herdis og Agnes

Agnes Marie Andersen
Viet i Veng Kirke 24. nov. 1931 til
Kristian Jessen.
Født den 30. okt. 1902 i Linå Sogn.

Børn:
Evin Damgaard Jessen
Født den 27. sept. 1932 i Stjær.

Jens Jørgen Damgaard Jessen
Født den 6. juni 1934 i Stjær.

Svend Damgaard Jessen
Født den 3. aug. 1935 i Stjær.

Minna Damgaard Jessen
Født 18. juli 1937 i Stjær.

3. Herdis Margrethe Andersen.
Viet i Veng Kirke den 15. dec. 1935
til Anders Just.
Født 24. febr. 1900 i Pederstrup,
Vinderslev Sogn.
Ingen børn.

Vilhelmine og Jens drev i fællsskab
ejendommen på 14 tdr land på
Søballe Mark. De solgte den i 1937
og købte halvdelen af et dobbelthus i
Stjær. Her døde Jens i efteråret 1940.
Vilhelmine blev boende og kom til
sidst på plejehjem i Galten, hvor hun
døde i 1984.

Vilhelmine i haven i Stjær

Lidt om Severines barn nr. 5:

Marie Alvilde Nielsen Født 31. mar. 1887. Hun blev gift den 22. dec. 1908 i Sct. Olai Kirke Helsingør med Amandus Theodor Johansson. Født 10. dec. 1884 i Götaryd Forsamling, Sverige. Søn af Johan August Larsson i Arvika og Emma Gustave Landberg.

Alvilde og Amandus har flyttet meget, også boet i Østjylland i en periode. Flyttede senere til Sjælland.

Alvilde og Amandus

Før de fik landbrug, arbejdede Amandus forskellige steder, bl.a vist også på teglværk i nærheden af Helsingør. Købte ejendom i Alme ved Græsted. Dette er blevet mig fortalt, måske af Jens Klausen eller Emanuel. Alvilde døde 23. juni 1968. Amandus døde den 27. maj 1964 på plejehjemmet Karlsminde i Græsted. Her døde de begge.

Alvilde og Amandus' børn:

1. Simon Emanuel August Landberg Johansson.

Født 12. apr. 1909 i Karlebo sogn. Døbt 31. maj 1909 i Sct Olai Kirke Helsingør. Gift 1. gang i 1934 i Ølsted Kirke med Sofie Bendsen. Født 1909. Skilt 1959.

Fra venstre: Gunnar, Emanuel. Alvilde med Edith, ca. 1922.

Søstrene Vilhelmine, Elisabeth og Alvide

Gift 2. gang 24. feb. 1968 på Frederiksberg Rådhus med Dagmar Jørgensen. Født 11. juli 1919 i Grurup sogn. I sine unge år kørte Emanuel taxa.

I begyndelsen af 1970erne købte han et vaskeri i Herning. Han samlevede på det tidspunkt med en dame i Herning og boede i den østlige del af byen. Her døde han den 18. juli 1978 i Herning og blev begravet på Nordre Kirkegård.

2. Gunnar Severin Landberg Johansson.

Født 22. marts 1911.

Viet til Inez Gudrun Alexandra Lund Svensson. Født 18. juni 1910 i Hagfors, Värmland, Sverige.

Han døjede meget med astma og døde af A-influenza den 19. nov. 1957. Begravet fra Vor Frelser Kirke Amager.

Gunnar var meget optaget af fotografi. Han var i lang tid free-lance fotograf ved forskellige aviser og blade. Han var især optaget af skildring af bymiljøet i København. Det resulterede i en mængde fotos af byens gader og folkeliv.

Han var en flittigt brugt og meget anerkendt fotograf. Familien boede på Amager.

Børn i ægteskabet:

1. Jette Landberg Johansson. Født 10. nov. 1944, i Vor Frelser sogn Amager.

2. Vibeke Landberg Johansson. Født 28. marts 1948 i Vor Frelser sogn Amager. Vibeke blev gift med en præst. Adressen var i 1994: Vibeke Cooper 2123 W. Pikes Peak. Colorado Springs. Colorado 80904. USA.

Jette Landberg Johansson. Viet på Københavns Rådhus den 7. okt. 1964 til George Nicholas Mavris.

Født 12. juni 1936 i Athen Grækenland. Søn af Joulia G. Nicholaus og Nicholas George Mavris.

Jette og George boede 1994 i Florida, nærmere betegnet i Fort Lauderdale på ørækken Key West.

Børn i ægteskabet:

1. **Nicholas George Mavris.** Født 4. juli 1963 i København. Døbt 26. maj 1965 i St Sonis Athen. Gudmor Evri Barika Moskovi.

2. **Michael George Mavris.** Født 21. okt. 1968 i København. Døbt 3. sep. 1969 i St. George Athen. Gudmor Urania Chandris.

3. Alexander George Mavris. Født 28. aug. 1975 i Athen Grækenland. Døbt 9. sep. 1976 i St. George Athen. Gudmor Helen Mavris.

4. Julia George Mavris. Født 16. nov. 1981 i Athen. Døbt aug. 1982 i St. George. Gudmor: Joulia N. Mavris, (farmor).

Alvilde og Amandus' barn nr. 3.

3. Edith Otilie Landberg Johansson.

Født 17. aug. 1920 i Stenløse sogn. Hun blev viet 13. dec. 1942 i Græsted Kirke til Jens Klausen.

Født 28. juli 1922 i Fjellerup-Glæsborg sogn på Djursland. Søn af Ole Klausen og Signe Oline Jensen. Edith døde den 11. dec. 2009.

Børn i ægteskabet:

1. Lis Landberg Klausen. Født 15. juni 1944 i Græsted sogn.

2. Anne Landberg Klausen. Født 20. april 1947 i Mårum sogn.

Lis Landberg Klausen.

Viet 25. juni 1977 på Værløse Rådhus til Hans Marius Jensen.

Født 10. sep. 1948 i Hejnsvig.

Søn af Thorvald Elmo Jensen og Karen Marie Eskildsen.

Hans Marius Jensen i 2. ægteskab.

Lis blev uddannet fra 1960 ved skattevæsenet i Københavns kommune.

Flyttede i 1969 til Gentofte kommune og arbejdede der.

Børn i ægteskabet.

Klaus Landberg Jensen.

Født 15. maj 1978 i Værløse sogn.

Gift med Sara Sivebæk.

Fra venstre: Pia, Klaus, Sara og Edith 2005

Født 10. sep. 1978.

Deres barn:

1. Sigurd Landberg Sivebæk.

Født 8. nov. 2008.

Lis og Marius:

Barn nr. 2:

Pia Landberg Jensen.

Født 16. aug. 1981 i Værløse sogn.

Pia Landberg Jensen er ansat hos IBM. Hun arbejder for tiden (2010) i Madrid.

Hans Marius er statsautoriseret revisor.

Har arbejdet hos firmaet Coopers og Lybrand i Helsingørsafdelingen.

Arbejder nu hos revisionsfirmaet Ernst & Young i Helsingørsafdelingen.

Bor Maglegaardsvej 619 i 3480 Fredensborg.

Lis døde 23. okt. 2007.

Sønnen Klaus Landberg Jensen er regnskabschef i advokatfirmaet Kromann Reumert.

2. Anne Landberg Klausen

var keramiker og uddannet pædagog.

Havde studeret faget i Grækenland.

Var i 1985 fritidslærer i Viborg.

Hun boede sammen med folkeskolelærer Johannes Olesen, som også var ansat ved fritidsundervisningen i Viborg.

Den 20. nov. 1985 blev hun dræbt ved en trafikulykke. Ingen børn.

Alvilde og Amandus' barn nr. 4.

Eva Bodil Landberg Johansson.

Født 23. juni 1926 i Valby sogn, Holbo herred Frederiksborg amt.

Gift med Edvin Viking Karlsson.

Født 9. maj 1923 i Hästberga, Göteryd, Sverige.

De bor i Kristianstad i Sverige.

Viking var i mange år togfører på de sydsvenske jernbaner.

Barn: **Inger Lisbeth Karlsson.**

Født 22. maj 1952 i Älmhult.

Viet 1994 til Wolfgang Reinhard

Skottke, kaldet Bobby. Født 20. sep.

1949 af tyske forældre. Skilt okt.

2005.

3 børn:

1. Rebecka Caroline Skottke.

Født 2. aug. 1977 i Kristianstad.

2. Emmy Gabrielle Skottke.

født 25. jan. 1980 i Kristianstad.

Emmy Gabrielle Skottke er sygeplejerske.

Lisbeth og Bobby

3. Richart Bjørn Skottke.

Født 13. sep. 1982 i Kristianstad.

Bor i Skåne.

Eva 2005

Eva og Viking
2009

Eva og Vikings børnebørn.
Rebecka Caroline Skottke samlever
med Olle Strømdahl.

Barn: Minda. Født 1. nov. 2009

Lisbeth og Bobbys børn

Hansine og Vilhelmine

Severines barn nr. 6.

Bertha Hansine Theodore Nielsen.

Født 31 okt. 1889 i Voldby.

Død 1. marts 1912 på Skørping Sanatorium af tuberkulose.

Jeg har omstående fortalt, at den yngste datters død gav anledning til, at Severine valgte at forlade Voldby.

Kapitel nr. nr. 6.

Jeg vender igen tilbage til min tipoldemor.

Ved ægtemanden Søren Rasmussens død i Tolstrup befandt Mariane Pedersdatter sig i en ulykkelig situation. Hun stod tilbage med en flok små børn, hvoraf den yngste Severine var nyfødt.

Mariane var forholdsvis ung - 35 år gl.

For at kunne drive gården videre, måtte hun skyndsomst have fundet en bestyrer.

Gården hørte just ikke til de største i området, kun 1 tønne hartkorn, men sikkert med god jord.

Der var også gæld:

1. Tinglæst gæld til Rasmus Pedersen iflg. obligation 300 rdl.
2. Aftægt iflg. contract af 24. nov. 1845, læst 30. sep. 1846 851,51 rdl.
3. Gæld til Søren Rasmussen Langkjær 200 rdl. (svigerfar).

Hendes egen lavværge havde også betænkeligheder:

Han fremførte disse over for skifteforvalteren og erklærede, at det efter gårdens beskaffenhed ville være meget hårdt for enken at opfostre børnene for den ringe rente.

Det lykkedes Mariane at finde en bestyrer af gården, og som man har set det før, fandt de to sammen og besluttede sig for ægteskab. Jeg vil overlade til læseren at vurdere, om Mariane traf det rigtige valg.

Mariane Pedersdatters 2. ægteskab:

Viet 25. feb. 1857 i Them Kirke til ungkarl Ole Nielsen.

Født 19. dec. 1830 i Farre, Sporup sogn. Søn af Niels Tommesen og Sidsel C. Olesdatter, gårdfolk i Farre Hovgaard, Røgen sogn.

Her fortælles lidt om tidligere transaktioner vedrørende gården i Tolstrup.

Søren Rasmussens far, Rasmus Sørensen: auktionsskøde på en parcel af Tolstrupgaard af hartkorn

2.1.1. Skovskyld 1+1/v? samt kongetienden deraf. Dateret 28. dec. 1825.

Fol. 141a protokol nr. 1 nr 246??

21. feb. 1827.

Rasmus Sørensen, panteforskrivning til Søren Sørensen i Dørup for 105 rd. sedler md 1. prioritet i hans gård med jorder af hartkorn 2.1.1

Skovskyld 1+1/v? samt kongetienden deraf, besætning, ind-og udbo.

Udslettet 9. jan. 1829.

Register til Skøde- panteprotokoller.

Silkeborg Birk 1802-62 B63 SP61

Tolstrup med Afbyggere Fol. 142a

Protokol nr. 1 nr. ca. 247 9. jan.

1839.

Rasmus Sørensen, panteforskrivning til borgerrepræsentant og nålemagermester J. P. Lehmann i Aarhus for 160 rd.sølv med 1. prioritet i den ham tilhørende parcel nr. 2 af

Tolstrupgaard med bygninger og jordejendommen af hartkorn, ager og eng 2.1.1 og skovskyld 1+1/v med kongetienden deraf, samt hans ind-og udbo og besætning, intet undtagen af hvad han nu ejer eller vorde ejendes.

Dateret 21. dec. 1838.

Fol.142b Protokol nr. 1 nr. 248. 30.

sep. 1846. (til søn fra fader).

Søren Rasmussen skøde fra Rasmus Sørensen på en gård af hartkorn, gl. hartkorn 2.1.1 Skovskyld -.-.1+1/v, nyt hartkorn 1.6.3.2,25 dateret 24.

nov. 1845.

Fra Søren Rasmussens tid:

Fol. 142b protokol nr 1 248.

Søren Rasmussen panteforskrivning til Rasmus Rasmussen for 100 rd., erstatter 160 rd. i andel af en gård der står for hartkorn, gammelt 2.1.1

skovskyld -.-.1+1/v, nyt hartkorn

1.6.3.2,25. Udslettet 20. dec. 1848.

Fol. 142b protokol nr 1, 251 20. dec

1848.

Søren Rasmussen panteforskrivning af 14. dec. 1848 til Rasmus Pedersen i Bustrup?/Rustrup? for 300 rdr. sølv med 1. prioritet i en gård af gammelt hartkorn 2.1.1 skovskyld -.-.1+1/v, nyt hartkorn 1.6.3.2,25.

Fol. 143a, protokol nr 1, 252. 12. nov. 1851.

Søren Rasmussen og Niels Sørensen lejekontrakt til Them sogns fattigvæsen angåendeLangmosen.

Dateret 22. okt. 1851.

Fra Ole Nielsens tid:

16? 1858. Ole Nielsen og Niels Sørensen i forening om fordeling af tørvejord. 26. nov. 1858.

Register til Skøde- panteprotokol Silkeborg Birk 1802-62.

fol 347 bagest i bogen.

1. feb 1859. Hans Pedersen

Tolstrupmark lejekontrakt?? fra Ole Nielsen, en parcel af matr. nr. 1 for

200 rd. Dateret 6. jan. 1859. I margin: forældet 5. feb 1861.

7. aug. 1860. Søren Rasmussens enke Mariane Pedersdatter, skiftebrev efter manden som adkomst på en gård.

7. aug. 1860. Ole Nielsen præsteattest af 30. dec. 1858 om, at han er viet til Søren R's enke Mariane Pedersdatter som adkomst på fornævnte ejendom

5. feb. 1861. Ole Nielsen, obligation til husmand Hans Pedersen i Flensted for 100 rd. mod 1. prioritet i matr. nr. ? hartkorn ?. ?. 3. 2,25. med bygninger, sæd, avl, assurance. Dateret 4. feb. 1861.

6. 12. feb. 1861. Niels Thomsen. Skøde fra Ole Nielsen på parcel matr. nr. 1a med hk. 1.5.1.? gl. skat 12 rd. 40 skill. med konge- korn- og kvægtiende for 1996 rd. 24 skil. Dateret 24. dec. 1860. fol. 120 i protokol.

7. 18. feb. 1862. Henrik Anton Larsen, skøde fra Ole Nielsen på parcel matr. nr. 1b med hartkorn 0.0.3.0 Gl skat 67 skill. ingen datering. Fortsættelse med H.A.L panteobligation. Resten af siden ulæselig.
8. 20. aug. 1861. Måske fol. ca. 381 i protokol: ?
Peder Nielsen, skøde fra Ole Nielsen på parcel matr. nr. 1c med hartk. 0.0.3.2,25. Dateret 29. juli 1861.

Ovenstående oplysninger viser parrets forsøg på at redde situationen; men i 1860 må de give op.
Familien forlader Tolstrup og begiver sig ud i et eksperiment under ledelse af Ole Nielsen.
Them kirkebog. Afgangslisten 1860. O.N. 30 år og hustru Mariane Pedersdatter 39 år med 4 børn fra Them sogn til Dover sogn. (De bor midlertidigt på Siim Mark i nærheden af Ry st.).

Adslev kirkebog 1860. Tilgangslisten: O.N. 30 år og Mariane Pedersdatter og 4 børn ankom 1. juli 1860 til Adslev sogn fra Them sogn. Husfolk.

Børn i Mariane Pedersdatters ægteskab med Ole Nielsen (Hougaard)

7. Cecilia Catrine Olesen.

Født 24. maj 1858.

Døbt i Them Kirke.

Gudmor: Marie Rasmussen, gårdmand Henrik Anton Larsens kone i Linde, Gårdmd. Peder Andersen, Paarup, Niels Sørensen, Tolstrup, aftægtsmand Iver Mortensen, Klokbjerg, ungkarl David Johan Rasmussen, Paarup.

Jeg fandt Cecilie Catrine Olesen i Sporup kirkebog konfirmeret 4. apr. 1872. Hun tjente som ung på Ravnsbjerg i Viby.

8. Nielsine Laurence Olesen.

Født 25. apr. 1860 i Tolstrup.

Døbt 23. maj 1860 i Them Kirke.

Gudmor: Peder Nielsens hustru, Inger Laursdatter, Salten.

Faddere: Gårdmd. Peder Andersen og hustru, Agerskov, husmd. Rasmus Sørensen, Addit, ungkarl David Johan Rasmussen, Paarup.

9. Niels Olesen. senere kaldet Hougaard.

Født 15. jan. 1864, Adslev Mark Adslev sogn.

Døbt 17. juli 1864 i Adslev Kirke.

Gudmor: pigen Ane Dorthea Jensen, Veng.

Faddere: Husmd. Peder Hansen Adslev, ungkarl Peder Sørensen

Jeksen (halvbror)? og Anton Jensen
Bjertrup
Niels Olesen Hougaard døde 27. nov.
1945 i Støttrup, Hvam sogn.

Mariane Pedersdatters 2. ægteskab:
Børnene nr. 7-8-9.

7. Cecilia Catrine Olsen.

Cecilia angaves at være syerske, da
hun blev gift.

Viet 3. aug. 1881 i Århus, Vor Frue
Kirke til ungkarl, mælkekusk på
Ravnsbjerg Christian Jørgen Christi-
ansen. Født 11. feb. 1860 i Århus.
Søn af arb.mand Christian Jørgen
Christiansen og hustru Christine.
Død 29. dec. 1907 på Kommune-
hospitalet, 47 år gl. Begravet på Nor-
dre Kirkegård.

Cecilia Catrine Olsen døde i Århus 6.
nov. 1944. Sct. Pauls sogn.

Børn i ægteskabet: døbt i Sct. Pauls.
1. Hans Peter Christiansen, født 25.
dec. 1881.

2. Niels Marinus Christiansen, født
27. okt. 1883. Faddere: pigen Inger
Marie Sørensen, Viby Mark bar,
(halvsøster til moderen). Moderen,
mælkehandler Nis Jensen Viby Mark,
mælkehandler Niels Jensen Viby
Mark, arb.mand Jesper Christensen af
Ravnsbjerg.

Niels Marinus var maler. Viet 17.
dec. 1914 til Anna Elisabeth Pedersen
Haugaard. Født 3. feb. 1883 i Århus.
Død 25. feb. 1965 samme sted.
Niels Marinus Christiansen døde 1.
juli 1944 i Århus.

Barn: Rita Lizzy Christiansen, født
8. mar. 1916 i Århus. Viet 30. maj
1942 i Odense til Jørgen Moesgaard
Ryde, ingeniør. Født 19. sep. 1917 i
Vorup. Søn af installatør K.V.
Moesgaard Nielsen og hustru Magda
Mandrup.

Jørgen Moesgaard Ryde var indde-
haver af elinstallationsfirmaet
Moesgaard Ryde.

Børn:

1. Lars Moesgaard Ryde.
Født 25. maj 1945 i Odense.
2. Niels Moesgaard Ryde.
Født 16. nov. 1953 i Randers.
Firmaet indehaves nu af Lars
Moesgaard Ryde.
Vægtervej 1 Randers NV.

3. Martha Mariane Christiansen,
født 9. juni 1885. Faddere: Mælke-
handlerske Marie Jensen Århus bar.
Pigen Inger Marie Sørensen, Viby,
(halvsøster til moderen), karetmager
Anders Jensen, Viby, mælkehandler
Niels Hansen Århus.
Martha blev gift 1. gang med Osar
Wandschneider, grossist i ure. Ægte-
skabet opløst.

Gift 2. gang med Kaj Hvilsom. Han ejede Københavns Skibssalgsbureau, som solgte skibe for rederiene, der skulle udgå. Kaj var eneste søn. Han tog en kompagnon, som skulle føre firmaet videre. Martha skulle have halvdelen af indtægterne, så længe hun levede.

Kaj Hvilsom døde i 1966. Bopæl: Hartmannsvej i Charlottenlund. Firmaet eksisterer stadig (2010). Martha døde 9. okt. 1974 på plejehjemmet Skjellebjerg ved Ruds Vedby i Holbæk amt. Hun er begravet i de ukendtes grave på Mariebjerg kirkegård i Kongens Lyngby. Hun var gift 1. gang med Oscar Wandschneider.

4. Holger Ole Christiansen, født 26. apr. 1887. Død den 12. nov. 1967, på Magle Allé 5 Kastrup. Moderen bar. Bødker Peder Olesens hustru Laurentse Hougaard Olsen Århus, bødker Peder Olsen, Århus, ungarl Peder Kristiansen af Skejby. Viet 17. sep. 1915 i København til Margrethe Sørensen, født 29. juli 1889 i Ørum på Djursland, datter af graver og ringer John Sørensen og hustru Ane.

Holger Ole Christiansen var i 30 år ansat på Krone-apoteket i København.

Børn:

1. Erik Chriatiansen. Født 17. feb. 1916 i København. Bosat Magle Allé 5, Kastrup.

Erik har haft forskellige beskæftigelser, bl.a. sømand, skotøjshandler og havnearbejder.

2. Helga Johanne Christiansen. Født 11. maj 1919 i København.

Viet 9. jan. 1942 i København til Egon Marius Højsager. Født 26. juli 1916.

Navneændring 1940 til Egon Marius Petersen. Søn af Hans Petersen og hustru Bertha Ingemandsen. Bosat Vejlands Allé 14 Kbh, Sundby. Egon var ansat ved Københavns kommune.

Barn: Erik Højsager, født 2. okt. 1944 på Frederiksberg. Fuldmægtig. Bosat Tornehøj 140, Farum.

5. Valdemar Christiansen.

Født 8. juli 1889. Frederiksalle' 132 Århus. Døbt i Sct Pauls Kirke. Var bager på Arbejdernes Fællesbageri. Viet i Odense 26. apr. 1915 til Kathrine. Født 28. apr. 1898 i Odense. Dræbt ved færdselsulykke. Boede Thorkildsvej 14 Odense.

Børn:

1. Børge Valdemar Christiansen.

Født 4. jan. 1916 i Odense.

Død som ung. Ugift.

2. Hilleborg Ellinor Christiansen.

Født 10. fe b. 1918 i Odense. Gift Borell. boede på 5. juni Plads nr. 1 Kbh.

6. Carl Otto Christiansen.

Født 14. april 1891. Frederiksalle' 42, Århus. Døbt i Vor Frue Kirke. Faddere bl.a. arb.md Peder Olsens hustru (Laurentse) halvsøster til moderen. Carl Otto var maler. Bopæl Hans Broges Gade 11, Århus C. Han var gift med Jensigne, født i Mundelstrup. Carl Otto blev dræbt af en sporvogn i Århus ca. 1955.

Barn:

Walther Christiansen. Ansat ved Statsbanerne. Død i Kbh.

7. Frederik Carl Christiansen.

Født 12. mar. 1893 i Frederiksalle' 132 Århus. Døbt i Vort Frue Kirke. Moderen bar. Faddere bl.a.: bødkersvend Peder Olesen og hustru (Laurentse), tjenestekarl Peder Laursen.

Frederik var først elektriker hos Bruun og Sørensen i Århus. Blev som svend sendt til København og ledede arbejdet for firmaet. Udnævnt til overmomtør.

Blev senere grossist i træ- og metalrammer til fotografer.

Under krigen lavede han en lille fabrik og lavede selv halvfabrikata, som han fik forgyldt hos guldsmedene. Havde kunder både i Danmark og Sverige. Boede Christiansmindevej 2 Kbh Ø. Var gift med Bodil Møller. Han døde 27. maj 1973.

Begravet på kirkegården over for den amerikanske Ambassade. (Holmens- eller Garnisionskirken)?

8. Harald Søren Christiansen.

Født 2. dec. 1894. Jægergaardsvej 12 Århus. Døbt i Sct. Pauls Kirke. Faddere: Pige Inger Marie Sørensen bar, (Moderens halvsøster), arbmd. J.P. Christiansen. Harald døde som soldat af spansk syge.

9. Alma Margrethe Christiansen.

Født 5. feb. 1898. Holbergsgade 20 Århus. Døbt i Sct. Pauls Kirke. Faddere: Maskinarbejder J. Jensen og hustru, arb.mand P. Christiansen og hustru, faderen.

Alma var uddannet viktualie-ekspeditrice, ugift. Boede hos Kaj Hvilsom, men rejste hjem for at passe moderen

i Odensegade 43, Århus.

Da moderen døde, købte Alma ejendommen.

Den havde 10 lejligheder. Alma henlevede sine sidste år i en af forældrenes lejligheder i Odensegade 43.

Hun var omgivet af talrige katte.

Alma blev med tiden mere og mere speciel. Var undertiden indlagt på psykiatrisk hospital. Ved hendes død forestod der et stort oprydningsarbejde i lejligheden.

Hun døde 25. nov. 1967.

10. Johanne Kirstine Christiansen,

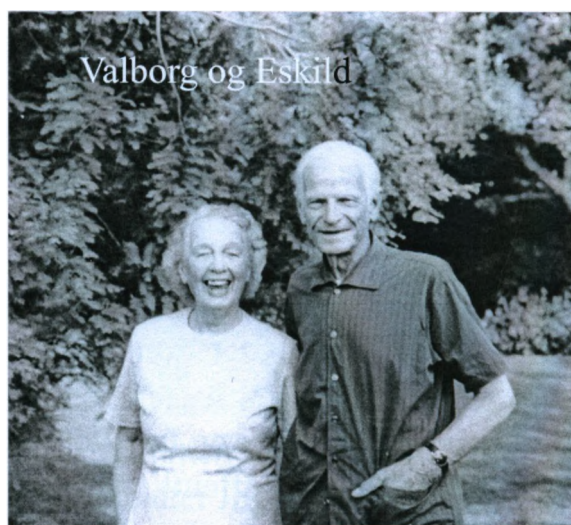
født 17. maj 1899 i Holbergsgade 20 Døbt i Sct. Pauls.

Gift i Kbh. med Jørgen Louis Ditlev Kirketerp. Født 8. jan. 1898 i Kbh. søn af husmand Laurits Janus Kirketerp og hustru Kirsten Nielsen.

Jørgen døde 21. jan. 1970 på plejehjemmet Sundbygård på Amager. Begravet på Frederiksberg kirkegård. Boede Lundingsgade 10 Kbh. Ingen børn.

11. Marie Valborg Christiansen

Født 20. sep. 1900. Holbergsgade 20 Århus. Døbt i Sct. Pauls Kirke

25. nov. Faddere: Forældrene, arbmd. J. Petersen og hustru, ungarl C. Christiansen.

Marie Valborg Christiansen blev gift 22. dec. 1931 i Karlslunde med Eskild Harald Justus Pedersen. Født 5. juni 1901 i Godsted.

Han begyndte som elev i Andelsbanken. Efter endt uddannelse kom han til bankierfirmaet Lundsgaard i København. Blev senere bogholder i sæbeproducentfirmaet Lever Brothers det senere Unilever. De havde dengang a/s "Sunlight".

Ejede også "Lintas reklamebureau". Fra 1952 til sin pensionering i 1966 var han kontorchef i firmaet.

Under et interview, som fandt sted 1984 i parrets villa i Charlottenlund Engbakkevej 5, oplyste Valborg Marie bl.a: Min mor har fortalt mig, at Ole Nielsen (Hougaard), som var min morfar, tit kom på besøg. Så skulle mor servere fisk, som han elskede. Han døde 4. sep. 1900. 16 dage før jeg blev født. Parret har en søn civilingenør Ole Pedersen.

Senere solgte de villaen og flyttede til Fredskovhellet i Hillerød.

Marie Valborg døde her 9. aug. 1985. Eskild og Maries søn:

Ole Eskild Pedersen. Født 9. juni 1934 i København.

Gift den 22. dec. 1962 med Vibeke Elisabeth Holst, født 7. nov. 1941.

Datter af Axel Holst og hustru

Wera Elisabeth Christensen. Ole er civilingeniør, cand polyt. Student fra Sorø Akademi. Har i 9 år været ansat i industrivirksomheder og fra 1969 haft ansættelse i halvoffentlig virk-

somhed som edb-systemkonsulent på datacentralen i Valby.

Børn:

Søren Bo Pedersen, født 8. april 1965 i Søborg.

Helle Nina Pedersen, født 21. aug. 1966 i Søborg.

Ole Nielsen optræder i den kendte slægtsbog: Perritshave-slægten udgivet 1980 af Dansk Slægtsforskning i Fredericia. Heri nævnes, at Ole Nielsen deltog i krigen 1864.

Valborgs far var i mange år ansat på en større tømmerhandel i Viby som arbejdsleder. Blandt arbejdskammeraterne gik han under navnet "Den bette formand". Ca. 1902 købte han ejendommen Odensegade 43 - en 4-etagers bygning med 10 lejligheder. Den ejede han ved sin død i 1907.

12. Ellen Christiansen.

Født 30. aug. 1902. Død 2. marts 1903 i Sct. Pauls sogn under familiens flytning fra Holbergsgade til Odensegade 43 i Århus.

Cecilia Catrine Olsen døde ca. 1944 om vinteren i Sct. Pauls sogn.

Begravet på Nordre Kirkegaard.

Datteren Alma passede sin mor, Cecilie Cathrine til det sidste.

Hun arvede ejendommen. Moderen efterlod sig en ret stor formue efter den tids målestok: 70.000 kr.

Mariane Pedersdatters 2. ægteskab:

8. Nielsine Laurence Olesen.

Født 25. apr. 1860 i Tolstrup. Død 21. maj 1950, begravet på Nordre Kirkegaard. Laurence var uddannet som mejerske.

Viet 30. dec. 1886 i Sjelle Kirke til ungarlars Lars Peter Olsen. Født 24. juni 1858, Bjerresø, Vallekilde sogn. Skippinge herred, Holbæk amt. Søn af husmand Ole Jensen og hustru Sidse Marie Nielsdatter.

Lars Peter havde haft en ejendom ved Udbyhøj.

I perioden 1927-29 boede de til leje i lægeboligen i Hadsten.

I perioden 1887 træffer vi ham som fadder ved nogle af Cecilia Catrine Olsen og Christian Jørgen Christiansens børn. Han arbejdede da som bødkersvend hos bødker Balle i Frederiksgade, Århus.

I 60-års alderen omkring 1911 købte han en 11 tdr. land ejendom i Mundelstrup i Sabro Herred.

Han og Laurence flyttede på deres gamle dage til Lundbygade 28 i Århus. Her boede Svend Erik Stengaard under vort besøg i 1995. Lars Peter Olsen døde 21. maj 1950. Han opnåede en alder af 99½ år.

Børn i ægteskabet:

1. Hedevig Margrete Olsen, født 15. mar. 1891 i Knudrisgade 16, Århus Dom sogn.

Bødker Lars Peter Olsen og hustru Nielsine Laurence f. Olsen 30 år. Faddere: Pige Inger Sørensen Viby, arb.mand Chr. Christiansen, senere gift med søsteren Cecilie Catrine, mejerist Niels Olsen, Vosnæsgaard. Hedevig døde af blindtarmsbetændelse den 30. aug. 1906, begr. på Nordre Kirkegård i Århus. Her ligger også Inger Marie Sørensen.

2. Ingrid Dagmar Judith Olsen, født 21. maj 1894, Valdemarsgade 48 i Århus Dom sogn. Døbt i Vor Frue Kirke. Barnets forældre, bødker Lars Peter Olsen og hustru Nielsine Laurence f. Olsen. Faddere: jomfru Ane Knudsen Viby præstegaard, arb.md Christiansen.

Moderens halvsøster Inger Marie Sørensen (tjente vist i Viby præstegaard) og var veninde med datteren Ane Knudsen.

Ingrid Dagmar Judith Olsen viet til Karl Kirkegaard Andersen Stengaard. Født 28. feb. 1877 i Sædding sogn. Død 12. feb. 1966, begr. på Nordre Kirkegård. Ingrid Dagmar Judith døde 10. apr. 1959, begr. på Nordre Kirkegård i Århus, Århus Domsogn.

Karl sammen med Thora, Hertha, svigerdatter Ingas søn Carl Erik

Barn: Svend Erik Stengaard, født 23. dec. 1919. Vor Frue sogn Århus. Har været leder af betjeningen på Nordre Kirkegård.

Viet til Inga Nørkov Bentsen, født 17. juni 1931 i Todbjerg. Datter af Landpost Rasmus Bentsen og Agnes Nørskov Jensen.

Søn:

Carl Erik Stengaard. Har stilling ved betjeningen af Nordre Kirkegård.

Her bringes som indskud en oversigt over Ole Niensens opholdsteder og ejendomshandler:

Adslev kirkebog 1860. O.N. 30 år og Mariane Pedersdatter og 4 børn ankom 1. juli 1860 til Adslev sogn fra Them sogn. Husfolk.

Det kan være lidt vanskeligt at følge familiens skiftende bosættelser igennem de næste år.

Oplysningerne, gemt i de gamle skøde- og panteprotokoller kan godt virke forvirrende og vanskelige at holde styr på, især fordi de indeholder flere gentagelser af den samme historie.

Her er et lille forsøg på at kaste lidt lys over en lang vandring, som givetvis har påvirket børnene undervejs.

Bosteder efter Tolstrup:

1. Siim Mark i Dover sogn 1960.
2. Køb. Adslev, auktionsskøde 1862.
3. Salg. Adslev 1865.
4. Køb. Edslev 1865.
5. Salg. Edslev. 1865.
6. Køb. Farre. 1868.
7. Salg. Fare. 1878.
8. Køb Sjelle 1878.
9. Salg. Sjelle. 1891.

1. 7. juli 1861/ 20-12 1861/ læst 9/1 1862.

B 61G SP 24. skøde- og panteprotokol for Hjlemslev-Gern herred: fol. 672.

Ole Nielsen auktionsskøde til Adslev.

Adslev

Overauditør, byfoged og byskriver i Skanderborg, herredsfoged og herredsskriver i Hjlemslev-Gern herreder gør vitterligt:

at år 1861 den 7. juli formiddag kl. 11 blev auktionsretten sat på Adslev Mark i matr. nr. 8b og administreret af auktionsdirektøren, overauditør Bülow, hvor der i overværelse af nedenstående vidner passerede som følger:

4. auktion over bemeldte 8b og 26b, tilhørende husmand Rasmus Thomsens dødsbo.

De ved forrige auktion fremlagte dokumenter var tilstede. Konditioner blev oplæste for Liebhabererne således lydende:

Konditioner til auktionerne den 30. maj, 13. og 27. juni 1860 over matr. nr. 8b og 26b i Adslev tilhørende Rasmus Thomsens dødsbo:

§ 1. Ejendommene, som sælges, er matr. 8b og 26b i Adslev By og sogn, hartkorn 1 skp 1 fdr. 2,75 album og 1½ album på hvilke afgangne husmand og smed Rasmus Thomsen har tinglyst adkomst, således som den fremlagte tingbogsattest viser. Med ejendommen følger den på samme opførte bygning, og hvad der kan henregnes til dennes virkelige indretning, alle mur- og nagelfaste ting. Derunder dog ikke indbefattet kakkelovne. Endvidere følger den i jorden nedlagte sæd, den ved stedet værende gødning og fourage.

§ 2. Som fremlagte attest udviser, hviler panthæftelse, kongelige penge i tienderne, plovharvepenge, og disse byrder er køberen pligtig at overtage sig uden afgang i den sum, som bydes.

Plovharvepenge: en afgift i Aarhus stift til Aarhus og flere hospitaler, afløstes ved resript af 23. sep. 1882.

§ 3. Ejendommen kan tages i besiddelse og brug straks efter approbationen er meddelt.

§4-13. (Øvrige betingelser i forb. med auktionen (WT)).

De øvrige dokumenter blev forevist. Ejendommene blev derefter opråbte.

1. med forpligtelse til at indrømme enken Kirsten Laursen bolig i 2 fag samt adgang til brønd og vandsted for det ved 3. auktion gjorde bud 1050 rdl.

Intet overbud skete.

2. uden denne forpligtelse for det ved sidste auktion gjorde bud 1070 rdl. Efter at flere bud og overbud var sket blev Ole Nielsen for tiden på Siim Mark højstbydende med 1165 rigsdaler.

Den højstbydende indbetalte straks 50 rd. og lovede i morgen til skifte retten at indbetale 100 rd., og dermed anså værgeren for Rasmus Thomsens umyndige børn, gdr. Jens Pedersen af Adslev tilstrækkelig sikkerhed at være præsteret, og dette tiltrådte enken Kirsten Laursen.

Af den afdødes arvinger var til stede husmand Anders Nielsen Rosenberg, der er gift med afdødes datter. I henhold hertil blev det af Ole Nielsen gjort højeste bud af 1165 rd. approberet og tillagt juridisk virkning.

Auktionsdirektøren i egenskab af skifteforvalter i boet modtog det kontant erlagte beløb af 50 rd. Endelig approbation henstår dog til i morgen, indtil betalingen af de lovede 100 rd. har fundet sted.

Hermed blev auktionen hævet.

Jeg har også fundet følgende andre interessante oplysninger, der nok vedrører Ole Niensens køb:

B61G SP64 Adslev realregister side 59.

I SP-protokollen fol. 712: Ole Nielsen obligation 500 rd. 1. prioritet, udstedt 2. jan. 1862, tinglæst 9. jan. 1862. Kvittering 12. juli 1866 på matr. nr 2b og 26b.

Fol. 672. Ole Nielsen, skøde af auktionsretten, solgt af Kr. Thomsens dødsbo, 1165 rd.

Tienden nævnes ikke. Udstedt 20. okt 1861. Læst 9. jan. 1862.

Kan nedenstående disposition have direkte tilknytning til Ole Nielsen, hjemkommet efter deltagelsen i krigen 1864??

Edslev 1

Mageskiftebrev fra Christian Christiansen.

I overensstemmelse med foranstående kontrakt, og da jeg d.d. har erholdt adkomst på matr. nr. 8b og 26b på Adslev Mark mageskifter og overdrager jeg Christian Christiansen herved til Ole Nielsen ejendommen matr. nr. 22 på hartkorn 3 skp 0 fdr. 1 alb med påstående 7 fag hus samt ?-tiende. Som betaling herfor har Ole Nielsen overdraget mig ejendommen matr. nr. 8b, 26b på Adslev Mark, ansat til værdi 1375 rd., medens den ved nærværende kontrakt overdragende ejendom ansættes til værdi 700 rd.

Byttehandlen er sket på følgende vilkår:

1-6 punkter (forkortet af WT).

O.N. overtager ejendommen den 5. dec. 1865. Medfølger et indmuret skab, et hjørneskab, 2 alkovesengesteder

Christian Christiansen betaler krigsskatten for 1864/65 og forbeholder sig krigsskadeerstatningen.

O.N. overtager aftægtsforpligtelserne til den forrige ejer, Søren Sørensens enke.

Punkt 5 (forkortet af WT).

I 11. juni termin 1866, samtidig med at O.N. meddeler mig adkomst på ejendommen på Adslev Mark, meddeler jeg ham adkomst/ mageskifteskøde på ejendommen på Edslev Mark.

p.t. Skanderborg 25. nov. 1865.

Christian Christiansen

Ole Nielsen

Fol. 375. Christian Christiansen. skøde af Ole Nielsen. 1355 rd.

Konge- og kirketierende. Udstedt 5. juli 1866. Læst 12. juli 1866. Matr. nr. 2b, 26b og 1e.

Edslev 2

Ole Nielsen mageskifte til ejendom i Edslev 25. nov. 1865.

B 61G SP 26 fol 378.

Skøde- og panteprotokol for Hjelm-slev-Gern herred.

5. juli 1866. Læst 12. juli 1866. Nr. 7 stempel 9 rd. 4 skill.

Imellem undertegnede Ole Nielsen af Adslev Mark og Christian Christiansen af Edslev Mark oprettes herved sådan mageskiftekontrakt:

Jeg Ole Nielsen mageskifter og overdrager til Christian Christiansen den mig tilhørende ejendom, matr. nr. 8b og 26b på Adslev Mark, ansat for hartkorn 1 skp 1 fdr 2,25 alb og 1½ album med påstående bygninger samt ?-tiende. Som vederlag herfor har Christian Christiansen med mageskifte-kontrakt af d.d. overdraget mig

den af ham tilhørende ejendom matr. nr. 22 i Edslev med påstående bygninger og tilhørende kongetiender, ansat til værdi 700 rd., og betaler mig desforuden 655 rd. i bytte, og handelen er i øvrigt for førstnævnte ejendoms vedkommende sket på følgende vilkår:

1. Ejendommen er tiltrådt af C.C. og er nu og fremdeles for hans regning og risiko i enhver henseende osv.

2. C.C. betaler som før anmeldt 650 rd. i bytte, hvilken sum berigtiges ved kontant udbetaling til mig Ole Nielsen med 100 rd. i 11. dec. 1865 og resten 550 rd. i juni termin 1866. Af de 100 rd. svares ingen renter når de erlægges til forfaldstid, men af den øvrige byttesum svares renter 4 pct. fra førstkommende termin, som erlægges tilligemed kapitalen.

3. Jeg Ole Nielsen udreder de kongelige skatter af ejendommen for terminen 1. okt. 1865. De derefter påløbende og opkrævende skatter udreder C.C.

Denne udreder de kommunalafgifter og præstationer, som opkræves eller forfalder af ejendommen fra tiltrædelsesdagen.

Ligesom jeg O.N. derfor er pligtig at udrede krigsskatten for 1864/65, således forbeholder jeg mig udelukkende ret til at hæve den forventede krigsskade-estatning. C.C. udreder selvfølgelig tienderne for et år til næste forfaldstid og fremdeles.

Punkt 4 er udeladt af WT.

Da C.C. dags dato har meddelt mig mageskiftebrev på matr. nr. 22 under

Edslev med bygninger etc. og berigtiget den i 2. kapitel ommeldte byttesum 650 rd. så skal bemeldte matrikel nr. 8b og 26b på Adslev Mark med bygninger og tiender heretter tilhøre C.C. og efterkommere med de samme rettigheder og byrder og hidtil har været ejende, hjemlet imod enhver retsmæssig påtale, samt i øvrigt

Skanderborg 5. juli 1866.

Ole Niensens

Læst 12. juli 1866 i Skanderborg, folio 378.

Edslev 3 salg

Ole Nielsen sælger ejendommen i Edslev til Jens Enevoldsen 22. dec. 1865.

Edslev, Kolt sogn, Ning herred.

B59 SP 4 Skøde- og panteprotokol.

Protokol 8 fol. 191.

Retsdagen den 17. aug. 1867.

Undertegnede Ole Nielsen erkender at have til Jens Enevoldsen, Taastrup afhændet den efter mageskiftekontrakt med Christian Christiansen af 25. forrige måned tilhørende ejendom, matr. nr. 22 under Edslev, ansat for hartkorn 3 skpr 1 album med tilhørende konge-, kirke-, korn- og kvægtiende samt et hus på samme bys mark.

Afhændelsen er sket på følgende vilkår:

1. Ejendommen er tiltrådt af køberen samt nu og fremdeles for hans regning og risiko.

De dele, som skulle medfølge sammen, er modtaget af køberen.

2. Denne udreder kommuneafgifter og præstationer, som opkræves af ejendommen fra tiltrædelsen samt kongelige skatter og afgifter af samme for terminen 1. apr. 1866 og fremdeles. Krigsskatten for 1864/65, ligesom og krigskadeerstatningen er køberen uvedkommende.

3. Købesummen udgør 700 rd., skriver syv hundrede rigsdaler, som køberen udbetaler til sælgeren således: 25 rd. ved nærværende kontrakts underskrift, 175 rd. i indeværende december termin og resten 500 rd. i 11. juni termin 1866 med $\frac{1}{2}$ års renter 4% pro anno.

4. Foruden købesummen overtager køberen sig i enhver henseende at opfylde den med Søren Sørensens enke, Ane Rasmusdatter oprettede aftægtskontrakt, så at han udreder og tilsvare den hende betingede aftægt i sin helhed og holder sælgeren ansvars- og kravsfri i anledning af bemeldte ejendommen påhvilende forpligtelser, dog bemærkes herved, at køberen af de under 1. maj 1866 forfaldende præstationer kun udreder mælkeleverancen og et lispund saltet og røget flæsk, som skal leveres 2. feb. 1866.

5. Ejendommen overdrages i øvrigt køberen med de samme rettigheder og byrder, sælgeren og fornævnte Chr. Christiansen, samt Søren Mikselsens deraf har været ejende, dog må skødet ved tinglæsningen alene erholde bemærkning om sædvanlige faste ejendomsbyrder, samt aftægten påhviler, men ikke om anden gældsforpligtelse.

6. Samtidig med restkøbesummens udbetaling i 11. juni termin 1866 meddeler sælgeren lovligt skøde til køberen med osv.

Omkostningerne i anledning af nærværende kontrakt samt $\frac{1}{2}$ % afgiften, gave til fattigkassen og skødets udstedelse betales af sælgeren og køberen, hver med halvdelen, tinglæsningen af køberen alene.

Til bekræftelse med vor underskrift.
Skanderborg, den 22. dec. 1865.

Ole Nielsen Jens Enevoldsen m.f.p.
Som afdrag på købesummen er mig udbetalt 200 rd.

Skanderborg den 22. dec. 1865
Ole Nielsen

Modtaget restkøbesummen 500 rigsdaler samt alle deraf forfaldne renter. Kontrakten er således opfyldt fra købers side. Aarhus den 26. jan. 1867

Ole Nielsen

Protokol nr. 8 fol. 191.

Jens Enevoldsen transport i matr. nr. 22 til Christen Jensen Kolt, læst 17. aug. 1867. Købesum 700 rd.

Protokol nr. 8 fol. 192.

Skøde 29. juni 1867, læst 17. aug. 1867. Da købesummen for den i foranstående kontrakt anmeldte ejendom beliggende på Edslev Mark, matr. nr. 22 nu er betalt med 700 rd, så skøder og overdrager jeg herved overensstemmende med vedhæftede transport til Christen Jensen den ommeldte ejendom, der fremtidig skal tilhøre ham med de samme rettigheder, byrder ... osv.

Under min hånd vidnefast.

Skrevet i Aarhus den 29. juni 1867

Ole Nielsen

Læst i Ning Herreds Ret den 17. aug. 1867.

Farre køb

Skøde- og panteprotokol for Frijsenborg-Faurskov Birk 1868-70.

B62 SP 20 protokol nr. 15 fol. 5736

Ole Nielsen køber matr. nr. 18d i

Farre 23. dec. 1868 og 9. aug. 1870.

Fol. 573b. Retsdagen den 9. aug. 1870.

Skøde.

Undertegnede Mikkel Hansen skøder og overdrager herved i overensstemmelse med påfølgende købekontrakt til Ole Nielsen en parcel af den mig tilhørende ejendom, matr. nr. 18b af Farre, hvilken parcel ifølge udstykningsapprobation af 23. maj 1868 under matr. nr. 18d er ansat til hartkorn 1 skp. 0 fdr. og 0,25 alb., gl. skat 1 rd., præstekorn tiende rug 0,75 fdr. byg 1 fdr. havre 1½ fdr.

Ligeledes skøder jeg ham den på det solgte værende bygning.

Den betingede købsum 1200 rd. er berigtiget, og den solgte ejendom skal derfor herefter tilhøre køberen med de samme retigheder og byrder jeg har ejet den, navnlig mod, at han udreder alle deraf gående afgifter og præstationer.

Bekræftet med min underskrift i vidners overværelse. Skrevet i Hammel den 23. dec. 1868

Mikkel Hansen

Til vitterlighed Møller

P. Cortsen

I henhold til indenrigsministeriets skrivelse af 23. maj 1868 haves fra amtets side intet at erindre mod tinglæsningen af dette skøde.

Aarhus den 27. maj 1869

Bang

Læst i Frijsenborg-Faurskov Birketingsret den 9. aug. 1870 og indført i skøde-og pantebog nr. 15 fol. 573.

Det samlede matr. nr. 18b er i sin tid solgt til forening med Mikkel Hansens ejendom i Sjelle, der nu hører under jurisdiktionen.

Behørig stemplet købekontrakt forevist

Malling

B62 SP20 protokol nr. 15 fol. 574b

Skøde- og panteprotokol for Frijsenborg-Faurskov Birk 1868-70.

Retsdagen den 9. aug. 1870.

Panteobligation.

Underskrevne husmand Ole Nielsen på Farre Mark tilstår herved at have modtaget af husejer, forhenværende gårdmand Jens Sørensen Høver, den sum 400 rigdaler rigsmønt, som jeg forbinder mig at tilbagebetale til ham eller hvem anden der er retsmæssig ejer af denne obligation i den juni- eller december termin betalingstid, hvortil den bliver opsagt fra nogen af siderne.

Sålænge den indestår hos mig, svarer jeg i årlig rente deraf, regnet fra den 11. juni ----- 5% der erlægges forud med halvdelen i hver termin. Såvel kapital som renter erlægges til kreditor på bopæl aldeles skadesløst.

Til sikkerhed for ovennævnte kapital med renter og alle påløbende omkostninger pantsætter jeg herved med 1. prioritet den mig tilhørende parcel, matr. nr. 18d af Farre med hartkorn 1 skp. 0 fdr. 0,25 alb., gl. skat 1 rd. de bygninger, der er eller bliver opførte derpå, al af ejendommen gående indtægt med besætning, ind- og udbo og øvrige løsøre, assurancesummen derpå og på bygningerne.

Dersom jeg forringer pantet eller pådrager det restancer af skatter eller renter efter den bestemte betalingstid er kapitalen uden opsigelse forfalden til udbetaling straks, når påfordres. I søgsmålstilfælde underkaster jeg mig den hurtige retsforfølgning efter forordn af 25. jan. 1828.

Bekræfter med min underskrift i vidners overværelse.
Skrevet i Hammel den 8. juli 1870

Ole Nielsen

Til vitterlighed om underskriftens rette dato.

Møller M. Hansen.

Læst i Frijsenborg-Faurskov Birke-
tingsret den 9. aug. 1870 og indført i
SP-bog nr. 15, fol. 574.

Præstekorntiende: rug 0,75 fdk. byg 1
fdk. havre 1,25 fdk.

Malling

Farre salg og Sjelle køb mageskifte Sjelle

Mageskifteskøde Ole Nielsen Farre
til Peder Rasmussen Sjelle

B62 SP24

Skøde- og panteprotokol for Frijsen-
borg-Faurskov Birk fol. 576b

Retsdagen den 25. feb. 1879.

Mageskifteskøde

Undertegnede Ole Nielsen skøder og endelig overdrager herved til Peder Rasmussen den mig hidtil tilhørende ejendom, der under matr. nr. 18d af Farre Mark er ansat for hartkorn 3 fdk. ½ album, gl. skat 1 kr. 54 øre med alt dens rette tilhørende og tilliggender, herunder navnlig de på ejendommen opførte bygninger, disses mur- og nagelfaste appertinentier (tilbehør) og den til ejendommen tilhørende gødning, fourage, sæd, avl og afgrøde, hegn, træer og buske m.v., alt som jeg hidtil har ejet dette i henhold til den mellem os under 1. febr. dette år oprettede mageskiftekontrakt.

Og da nu køberen har fyldestgjort mig for overdragelsen, dels ved kontant betaling af 200 kr., og dels ved dags dato at meddele mig skøde på følgende ham tilhørende ejendom i Sjelle, nemlig matr. nr. 59i med hartkorn 2½ alb., gl. skat 14 skill. tilhørende ham efter skøde læst den 5. april 1871 med dens påstående bygninger samt dens andel i konge- og kirketiende og øvrige rette tilhørende og tilliggender, skal ovennævnte ejendom herefter følge og tilhøre ham med de samme almindelige rettighe-der og byrder hvormed jeg hidtil har ejet og besiddet samme, hvorunder navnlig at han svarer alle fremtidige skatter og afgifter deraf efter købekontrakten.

Køberen er pligtig at finde sig i den på solgte ejendom eventuelt hæftende vejservitut.

Den herved solgte ejendom er i købekontrakten ansat til at have en værdi af 1600 kr.

Til bekræftelse med underskrift i vidners overværelse.

Skrevet i Hammel den 10. dec 1878.

Ole Nielsen

Læst i Frijsenborg-Faurskov Birketingsret den 25. feb. 1879 og indført i skøde- og pantebog nr. 19, fol. 576-77

Modstående mageskifteskøde forevist. Præstekorntiende svares med rug ½ fjk. byg 0,75 fjk. havre 1,25 fjk.

2. Mageskifteskøde fra Ole Nielsen til Peder Rasmussen, dateret 10. dec. 1878. Læst 25. feb. 1879 (nr. 19).

Første prioritet obligation fra Ole Nielsen til

...? 8. juli. Læst 9. aug 1870 (nr. 15). Aflæst 25. feb. 1879.

I marginen: 3. nov. 1874. Læst nr. 18 ?

SP 24 (nr. 19).

Protokol 40, fol. 57 forrige ejer Peder Rasmussen

Mageskifteskøde til Ole Nielsen på begge ejendomme med tiende, læst 8. okt. 1879 på 59i og 59ah.p

Forinden tinglæsning bemærkes, at den pantsatte ejendom matr. nr. 59i Sjelle med hartkornosv.

.....Den forud hæftende gæld forrentes med 5%.

På Sjelle kirketiende hviler byrder. Aarhus den 8. jan. 1887

Ole Nielsen

Læst i Hasle m. fl. herreders ret den 12. jan. 1887 og indført i nr. 47 fol.473.

P. Lunn?

B58 SP 47 fol. 387.

Skøde fra Ane Kirstine Andersen, enke efter Peder Sørensen gl. Sjelle til Ole Nielsen Hougaard af Sjelle. 2 parceller udstykket, godkendt af indenrigsministeriet 12. Feb 1884. Matr. nr. 59aø og 59ar. Købesum 20 kr. kontant. Nr. Vissing den 27. okt 1886.

Ane Kirstine Andersen.

Læst 15. dec. 1886. Kort forevist.

Protokol 40, fol. 386-87.

Skøde til Ole Nielsen på 59aq,59ap,59aø og 59 ar. Læst 15 dec 1886.

SP47 fol. 473b

Aflæst 11. nov. 1903 60.217

Protokol 40, fol. 57.

Iflg skøde for parcellist P. Pedersen, Sjelle, sålænge ham ejer sin gård ret til kørsel over et moseskifte.

Panteobligation

Underskrevne husmand Ole Nielsen, forhen af Farre Mark, nu af Sjelle Mark tilstår herved og vitterliggør at være blevet skyldig til aftægtsmand Jens Sørensen af Høver den sum 1200 kr.

rente deraf 5%.

Til sikkerhed for ovennævnte kapital med renter pantsætter jeg herved med 1. prioritets panteret den migtilhørende ejendom i Sjelle, matr. nr. 59iog 59ah med påstående bygninger.

(Her følger en række betingelser ved misligholdelse)

Til bekræftelse med underskrift.

p.t. Hammel den 10. dec 1878.

Ole Nielsen

Læst i Hasle m. fl. herreders ret 8. okt. 1879. nr. 40, fol. 57.

Skøde- og panteprotokol for Hasle, Vester Lisbjerg, Framlev og Sabro herred.

Panteobligation 6. jan. 1887.

Underskrevne husmand Ole Nielsen af Sjelle Mark tilstår herved og vitterliggør at være blevet skyldig til aftægtsmand Jens Sørensen af Høverd den sum 200 kr., som jeg forpligter mig til at tilbagebetale til ham eller hvem anden, der er retsmæssig ejer af denne obligation i den juni eller dec. termin, hvor betalingstiden bliver opsagt med et halvt års varsel fra nogen af siderne.

Så længe den indestår hos mig, svarer jeg årlig rente deraf 5%, der erlægges med halvdelen af hver i de nævnte terminer. Såvel kapital som renter erlægges til kreditor på bopæl aldeles skadesløst.

Til sikkerhed for ovennævnte kapital med renter, alle påløbende omkostninger pantsætter jeg herved med prioritets panteret næst efter 1200 kr. den mig ifølge skøde af dags dato, der tinglæses samtidig hermed tilhørende ejendom i Sjelle.

matr. nr. 59i med hartkorn 2½ album, gl. skat 14 skill.

matr. nr. 59ah med hartkorn 0.75album, gl. skat 4 skill. med påstånde bygninger samt anpart i konge- og kvægtiende, ejendommens avl og afgrøde og andre indtægter samt

bygningens assurancesum i ildebrandstilælde.

Dersom jeg forringer pantetHer følger den gængse opremsning af konsekvenser.

Til bekræftelse med underskrift i vidners overværelse med bemærkning, at der på denne pantsatte ejendom hæfter en vexlar retur til fordel for Peder Pedersen i Sjelle.

Protokol 47, fol. 473

200 kr. til Jens Sørensen af dato, læst 12. jan. 1887 med 2. proritet efter 1200 kr. til 5% i 59i og 59ah ned konge- og kirketiende, besætning og inventar.

Sjelle den 6. jan. 1887 Ole Nielsen

Forinden tinglæsning bemærkes at den pantsatte ejendom matr. nr. 59i Sjelle med hartkornosv.

.....Den forud hæftende gæld forrentes med 5%.

På Sjelle kirketiende hviler byrder.

Aarhus den 8. jan. 1887

Ole Nielsen

Læst i Hasle m. fl. herreders ret den 12. jan. 1887 og indført i nr. 47 fol.473.

P. Lunn?

Fra 1879 og i de følgende år fik Mariane en rimelig rolig tilværelse på husmandsstedet "Moselund". I 1883 begyndte svigersønnen Hans Berthus Nielsen egen smedeforretning syd for Voldby - et par km nord for "Moselund" Severine har sikkert haft god støtte i sin mor.

Det har nok givet Mariane grublerier over svigersønnens udvandring i marts 1889.

Men allerede den 27. nov. samme år døde Mariane 68 år gl.

Skiftet efter hende fremgår af B58 5322

Skifteprotokol for Hasle med flere herreder (Framlev herred) 1887-92.

Mariane Pedersdatter, 68 år, Sjelle Mark, død 27. nov. 1889. Anmeldt til skifteretten af bødkersvend Lars P.

Olsen, hos bødker Jacobsen, Mejlgade Aarhus.

Enkemanden, boelsmand Ole Nielsen, Sjelle Mark.

Afdødes børn af 1. ægteskab:

1. Ane Margrethe Sørensen, 42 år, gift med møller Søren Chr. Jensen, Aprtrup Mølle.

2. Peder Sørensen, 40 år, Nord Amerika, Bonscroft, Kossuth Co, Iowa.

3. Inger Marie Sørensen, 38 år, hjemmet i Sjelle.

4. Severine Sørensen, 34 år, gift med husmd Hans (Berthus overskrevet med Daniel) Nielsen i Amerika, Voldby.

Af 2. ægteskab, fællesbørn:

1. Cecilie Katrine Olsen, 32 år, gift med Chr. Jørgen Christiansen, Frederiks Allé 79 Aarhus.

2. Nielsine Laurence Olsen, 29 år, gift med anmelderen.

3. Niels Olsen, 25 år, mejerielev på Vonæsgaard pr. Løgten.

M.A. Arv under 200 kr., uden bilag.

I 1889 var Ole Nielsen 59 år. Han har sikkert været noget udbrændt, og allerede i 1891 besluttede han at sælge "Moselund".

Det fremgår nedenstående:

Sjelle salg

B58 SP51 fol. 280

Skøde- og panteprotokol Hasle med flere herreder.

Ole Nielsen sælger ejendommen i Sjelle 28. juli 1891.

Skøde Stempel 13 kr. 30 øre.

B58 SP51 fol. 280

Skøde- og panteprotokol Hasle med flere herreder.

Underskrevne Ole Nielsen Hougaard sælger, skøder og overdrager herved

til Anders Peter J. Mikkelsen af Voldby min ejendom på Sjelle Mark

("Moselund") tilføjet af WT. - efter mageskifteskøde, tinglæst 8. okt.

1879, anført under matr. nr. 59i for hartkorn 2½ alb., gl. skat 14 skill.

59ah for hartkorn 0,75 alb., gl. skat 4 skill. med påstående bygninger og alt

deres rette tilhørende og tilliggende samt anpart i konge- og kirketienende

samt endvidere følgende mig tilhørende ifølge skøder tinglæste 15. dec.

1886, parceller henhørende under Sjelle by og sogn, nemlig:

Matr. nr. 59aq for hartkorn 0,25 alb. gl. skat 2 øre.

Matr. nr. 59ap for hartkorn 0,25 alb. gl. skat 1 øre.

Matr. nr. 59aø for hartkorn 0,25 alb. gl. skat 1 øre.

Matr. nr. 59ar for hartkorn 0,25 alb. gl. skat 1 øre.

med alle til disse parceller hørende rettigheder og beføjelser. De solgte ejendomme og parceller ere alt overtagne og tiltrådte af køberen og de stå altså i enhver henseende for hans regning og risiko, så at han i ildebrandstilfælde hæver assicurancen.

Køberen oppebærer nu og fremdeles al af ejendommen gående indtægt og interesse, og han svarer alle af disse gående, såvel resterende som fremtidig forfaldende skatter og afgifter. Skødebekostningerne og alle af denne handel flydende omkostninger udredes og tilsvares alene af køberen. Købesummen er fastsat til 2000 kr., hvilke to tusinde kroner køberen har berigtiget, dels ved at han overtager uden ansvar for sælgeren at tilsvare og indfri, samt fra 11. dec. forrige år at forrente denne gæld til afdøde Jens Sørensen eller nu hans søn Rasmus Jensen Danielsen af Høver, stor i alt 1500 kr., hvoraf 1400 kr. er på ejendommen tinglæst pantegæld efter tvende obligationer til forhøjet rente og dels på anden måde.

Og da jeg således er fyldestgjort for den skete overdragelse, så fraskriver jeg mig og arvinger herved enhver ret til eller i de foran beskrevne og betegnede ejendomme og parceller:

Matr. nr. 59i, 59ah, 59aq, 59 ap, 59aø og 59ar af Sjelle, anført for hartkorn ialt 1 fdk., 1,25 alb., og disse skulle med tilhørende og tilliggende som foran nævnt fra dato tilhøre og følge Ander Peter J. Mikkelsen som hans fuldkomne og uindskrænkede ejendom i enhver henseende med de samme rettigheder og forpligtelser hvormed den har tilhørt mig, hvorhos bemærkes, at der er forbeholdt Peder Pedersen i sin besiddelsestid kørsel over det solgte til hans moseskifte, at der på Sjelle Kirke med tiender hviler byrder, at der er ældre adkomst til og gæld på matr. nr. aq, at matr. nr. 59ap er under pantet for aftægt, og at adkomsten til matr. nr. 59ø, hvorfra

matr. nr. 59aø er udstykket er mangelfuld.

Til bekræftelse med vore underskrifter vidnefast, idet rettelsen i købesummen til to tusinde kroner ratihaberes (godkendes)

Pt. Aarhus den 28. juli 1891.

Sælger Ole N. Hougaard

Køber: Køber: Anders P. J. Mikkelsen

Til vitterlighed N. Knudsen Busch. Skattepåtegning den 3. juni 1892: Fattiggassen 30 øre.

Læst i Hasle m. fl. herreders ret den 20. apr. 1892. Indført 51 fol. 280.

Protokol 51, fol. 280.

Skøde til Anders Peter J. Mikkelsen på 59i og 59ah, 59aq, 59ap, 59aø og 59 ar med tiender 59i og 59ah. Læst 20. apr. 1892.

Et studie af Mariane og Oles tilværelse, efter de måtte forlade gården i Tolstrup viser med stor tydelighed, at de resten af livet som husmandsfolk måtte kæmpe for det daglige brød. De mange ejendomshandler har sikkert gjort deres til at skabe utryghed om fremtiden, både for store og små. Man nåede vel aldrig at få rigtig fodfæste.

Ole Nielsen Hougaards ejendomsbesiddelser:

Adslev	1861-66
Edslev	1865
Farre Hede	1868-78
Sjelle	1879-91

Ole Nielsen Hougaards opholds-
steder:
Sjelle 1879-91.
Lyngå 1892-1899.

Ole Niensens død.
52A Nørhald, Støvring, Galten her-
red. Skifteprotokol 1897-1900.
Fol. 387. Nr. 170/18 99-100
År 1899 den 6. sept. bemærkedes, at
arbejdsmand Ole Nielsen (Hougaard)
af Tåstrup Mark, 68 år gl. i går er
fundet død på Vinterslev Mark. Nær-
mere oplysninger. Feddering.
Fol. 391b nr. 170/18 99-00
År 1899 den 15. sep. fremlagdes til
skifteprotokollen skrivelse af 8.ds til
sognefogden i Selling med samme
påtegning af 12. ds hvorefter Ole
Nielsen (Hougaard) af Taastrup
Mark, som døde den 5.ds, intet efter-
lod til arv.
Skrivelsen indlemmes sålydende.
Feddering.
Selling: Ødum sogn, Galten herred,
Tåstrup Mark.

Nørrre Galten kirkebog C300B-4
Død 5. sep. 1899 Ole Nielsen
(Hougaard), Vinterslev Mark, Galten
sogn og herred begravet på Nr. Gal-
ten Kirkegaard 8. sep. 1899. Enke-
mand. Født i Røgen sogn.

Øvrige oplysninger var ulæselige i
afdødes skudsmålsbog. 68 år.
Fundet liggende på landevejen ved
Hadsten Station.

Efter at have beskrevet Ole Niensens
og Marine Pedersdatters bosættelser,
fortsætter jeg nu med deres yngste
barn:

Mariane Pedersdatters 2. ægte- skab:

Efter at hun havde født to piger i
samlivet med Ole Nielsen, kom der
en søn.

9. Niels Olesen.

senere kaldet Hougaard.
Født 15. jan. 1864, Adslev Mark
Adslev sogn.

Han var uddannet som mejerist og
havde gjort tjeneste på herregårds-
mejeriet på godset Vosnæsgård ved
Løgten. Omkring 1890 blev han leder
af mejeriet på herregården Spøttrup i
Salling.

Mejeriet var indrettet i borggården.
Her lærte han en af godsets døtre
Ane Sophie at kende. De besluttede
sig til at blive gift.

Dette passede slet ikke godsejer
Ludvig Balle. Han bortviste Niels,
som indmeldte sig til videreuddan-
nelse på en mejeriskole, vistnok i
Hviding syd for Ribe. Men kærlighe-
den holdt.

Anna Sophie flygtede hjemmefra.
Men broderen Carl indhentede hende
og fik hende med tilbage. Men pigen
var urokkelig, og godsejeren måtte
give efter. Han nægtede kirkelig
lysning i den lokale kirke. Måske for
at forhindre for megen folkesnak. I
stedet blev der løst kongebrev, hvil-
ket må synes at være overflødig, da
pigen var gammel nok til at gifte sig.

Brylluppet blev berammet til at finde sted i Ribe. Godsejeren ville dog ikke med til selve bryllupsfesten bagefter. Han tog med toget til Ribe sammen med sin kone, som valgte at bakke datteren op. Ludvig Balle rejste traks efter vielsen tilbage til Spøttrup.

Vielsen fandt sted den 31. jan. 1893 i Sct. Katharine Kirke i Ribe:

Ungkarl mejerist Niels Olsen

Hougaard af Ribe. Søn af husejer på Adslev mark, Adslev sogn Ole Nielsen og hustru Mariane Petersen, født den 19 jan. 1864.

Pigen Anna Sophie Catharine Balle. Født 23. aug. 1857 i Vestermøllerup i Jerslev sogn. Datter af proprietær Ludvig Henrik Thomas Balle og hustru Noline Bendt.

Forlovere proprietær Th. Balle og mejeriejer Salling af Ribe. Iflg. kongelig vielsesbrev af 25. jan. 1893. Bruden Anna Sophie Catharine Balle. Datter af proprietær Ludvig Henrik Thomas Balle og Noline Marie, født Bendt.

Døbt i Jerslev Kirke:

Faddere: barnets forældre, jomfru Sophie Catharine Bendt på Vestermøllerup, (søster til Noline Marie), madame Prem på Gynderup og forvalter Thomsen på Knivholt.

Niels Olsen Hougaard og Anna Sophie Catharine Balle.

Børn i ægteskabet:

1. Thor Balle Hougaard Olsen.

Født 5. aug. 1893 i Mejlgade 57 Århus. Fremstillet 11. okt. 1898 i Dollerup Kirke, var hjemmedøbt i Århus af præsten. Mejerist Niels Olsen og hustru Anna Sophie Catharine Balle. Aarhus.

Gudmor: barnets moder. Faddere: pigen Anna Kirstine Nielsen, barnets fader, gårdmd. Niels Christian Nielsen, alle af Nonbo.

Thor døde ved en ulykke på Non Mølle ved Viborg 11. okt. 1898. Faldt ned imellem hestene på en vogn i Non Mølle. Begravet på Viborg Kirkegård. 5 år.

2. Hertha Hougaard Olsen, født 22. feb. 1896 i Non Mølle, Dollerup sogn.

Døbt sammen med broderen Thor, der selv kunne gå op til døbefonten. Faddere: samme personer.

Hertha kom som purung pige på Asmildkloster Landbrugsskole ved Viborg. Hun var den eneste kvindelige elev.

Hun overtog gården i Støttrup og videreførte sin fars arbejde. Blev aldrig gift.

3. Svend Hougaard Olsen, født 15. feb. 1898, død 16. feb 1898, ½ døgn.

Mølleforpagter Niels Olsen og hustru Anna Sophie Catharine Balle. 40 år. Non Mølle.

4. Thora Hougaard Olsen, født 21. aug. 1899 på Mors i Lødderup sogn.

Døbt 10. sep. 1899 i Lødderup Kirke. Faddere: forældrene. Tømrer Kristen Madsen (Larsen), gårdejer Jeppe Nielsen Kristiansen, alle af Lødderup.

Thora Hougaard Olsen blev viet til Aksel Hermod Norring, født 27. juli 1902 i Sdr. Onsild.

Søn af skolelærer og kirkesanger
Niels Peter Hansen (Norrning) og
hustru Karen Hansen, Sdr. Onsild.
Aksel var uddannet som tjener. Igen-
nem 10 år arbejdede han på
Storebæltsoverfarten og senere på
ruten Esbjerg-Harwich.

I nogle år var han tjener på sin
svogers hoteller i Ebeltoft, bl.a. Ahl
Strandhotel, hotel Ebeltoft og hotel
Skansen.

I 4 år havde han sammen med Thora
en købmandsforretning i Bjerringbro,
men solgte den. I 1938 byggede
parret et arkitekttegnet hus i Støttrup
i nærheden af Niels Hougaard og
Catharine Balles gård. Her boede de i
mange år. Så døde Thora, og Aksel
fik ophold på Gedsted Plejehjem.
Vielsen og Thoras dødsår er ikke
fundet.
Der var ingen børn i ægteskabet.

**Niels Olsen Hougaard og Anna
Sophie Catharine Balles samliv.**
Niels og hans kone bosatte sig i År-
hus, Mejlgade 57. Her fødtes Thor.
Kort efter fik Niels stilling som
mølleforpagter på Non Mølle ved
Hald Sø uden for Viborg. Møllen
ejedes af hofjægermester Krabbe,
Hald hovedgaard.
Han ejede også Asmildkloster Land-
brugsskole. Der var betydelige
mængder af ål i Hald sø. Niels
Hougaard tjente mange penge ved
fiskeri. Det hjalp med til at klare
forpagtningsafgiften.
Efter Non Mølle fortsatte familien til
Livø, som ejedes af en tysk prins.

Niels blev leder af gårdens mejeri.

Opholdet her blev af kort varighed.
På Mors i byen Lødderup blev han
igen mølleforpagter. Der hørte et par
tdr. land jord til, som Niels egenhæn-
digt gravede med sin spade.

Anna Sophie Catharina blev efterhån-
den træt af at flytte rundt. En dag
blev hun opmærksom på, at der var
sat en gård til salg i Støttrup SØ for
Ålestrup.

De købte "Granly" på 67 tdr. land.
Niels blev nu landmand.

Myreflittigt kastede han sig over
driften med jordforbedringer. Han
plantede en hel skov ved gården og
kaldte den Catharinas plantage.

Godsejer Krabbe på godset Hald
havde stor respekt for Hougaard. Han
sagde engang til datteren Hertha:
"Din far er så flittig og nøjsom, at
han kunne leve på en sten".

Niels udvidede efterhånden sine
gøremål. Han handlede en del med
ejendomme. Han har bl.a. ejet
Anneksgården i Sabro samt en gård i
Haurum på 24 tdr. land. Til den sidst-
nævnte flyttede han og Catharine, da
Hertha overtog "Granly". Han kom
dog jævnligt til Støttrup og hjalp
Hertha med bedriften.

Niels havde sikkert et lidt anstrengt
forhold til sin far, Ole Nielsen.
Hans egen mor Mariane Pedersdatter
døde i 1889 på ejendommen "Mose-
lund", Sjelle sogn.

Efter den tid rejste faderen til Lyngå
ved Hadsten, hvor han plejede om-
gang med en kvinde.

Han havde i lang tid været glad for de våde varer og blev efterhånden meget fortrukket.

Det gav anledning til, at sønnen Niels i nogen grad afbrød forbindelsen til ham. Hans kone Catharine opnåede aldrig at træffe sin svigerfar.

Anna Sophie Catarine Balle opholdt sig på sine gamle dage ofte hos datteren Hertha, som havde overtaget gården Granly i Støttrup som 18-årig.

Niels Hougårds sidste tid.

I november 1945 havde han en dag i nogle timer været beskæftiget med at oprense en bæk ved "Granly".

Det lange ophold i det kolde vand blev årsag til en lungebetændelse, der medførte døden den 27. nov. 1945 på Amtssygehuset i Viborg.

Anna Sophie Catarine Balle døde 17. maj 1938, 80 år gl. hos datteren Hertha på gården Granly i Støttrup.

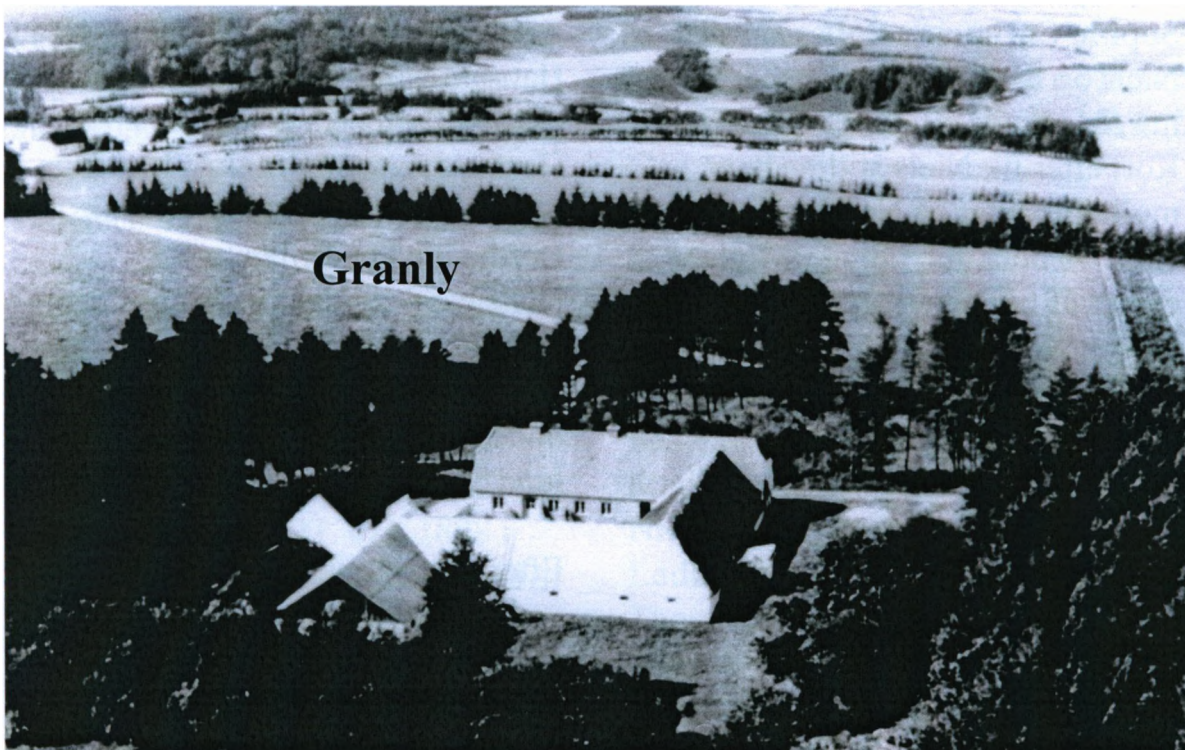
Begge ægtefæller er begravet på Hvilsom Kirkegård.

SPØTTRUP

I perioden 1974-1993 havde Anna og jeg et sommerhus i Salling. Når vi havde besøg der, var det naturlige udflugtsmål: Spøttrup Borg.

Dette store, ældgamle bygningværk fascinerede de fleste af vore gæster. For mit eget vedkommende har landets historie altid befundet sig blandt mine hovedinteresser.

Først senere førte min slægtsforskning mig langt tættere på den gamle borg, Spøttrup, idet jeg fandt ud af, at min oldemors halvbror i sin tid i havde haft stor tilknytning til stedet, da han som nævnt blev gift med en datter af borgens ejer.

Læseren bedes nu have overbærenhed, når jeg i det følgende ret så omfattende afsnit gør et større nummer af at berette om en periode i Spøttrups historie:

Jeg bygger en del af min beretning på museumsinspektør Thomas Høvsgaards hæfte: "Spøttrup - en borg til hver en tid".

Sagkundskaben anslår, at Spøttrup stod færdigbygget i midten af 1520erne. Den fremstod som en af rigets moderne fæstninger. Voldene og de dobbelte voldgrave blev anlagt i et forsøg på at holde kanoner på afstand.

Inden længe kom Viborg bispestol ind i billedet. Fra omkr. 1520 tog biskop Jørgen Friis bolig på borgen, som han færdigbyggede.

Da den lutherske lære med Hans Tausen som en af fortalene for en reformation af katolicismen skabte voldsomt røre rundt omkring i landet, resulterede det i Skipper Clements bondeoprør, der startede i Nørrejylland.

Bonkehæren angreb også Spøttrup, hvorved det nordvestlige hjørne brændte. Ved genopførelsen blev gavlen trukket ca. 6,5 meter tilbage fra den oprindelige placering.

Reformationen blev indført 1536.

I de næste 240 år var forskellige adelsmænd herrer på Spøttrup. Nogle af disse foretog forskellige ombygninger. I 1784 kom godset på andre hænder end adelens.

Storbonden Nis Nissen havde set store muligheder i Spøttrups græsningsarealer. Gården måtte være velegnet til stuedrift. Det viste sig, at han havde set rigtigt.

Nis Nissen fik tilnavnet Studekongen. Efter hans død i 1848 blev godset overtaget af Niels Breinholt, som senere skal omtales.

Jeg fortsætter nu med at omtale den næste ejer af Spøttrup, Ludvig Henrik Thomas Balle, som blev svigerfar til min oldemors halvbroder, Niels.

Ludvig Henrik Thomas Balles familie:

Ludvig Henrik Thomas Balle

fødtes i Nordborg, den 6. feb. 1828, søn af **Johan Otto August Balle**.

Ludvig Henrik Thomas Balles farfar var den navnkundige biskop over Sjælland, Nicolai Edinger Balle, født mandag den 12. oktober 1744 i Vestenskov ved Nakskov, død 1816, biskop (1783-1808),

gift med Frederikke Severine Grundtvig, faster til salmedigteren N.F.S. Grundtvig.

Nicolai Edinger Balle udarbejdede Balles Lærebog, som udkom 1791; den blev i 1849 delvis afløst af biskop Balslevs Luthers Katekismus med en kort forklaring.

Borgen Spøttrup set fra nordvest. Den tilbagerykkede gavl på nordfløjen skyldes Skipper Clements angreb i 1534.

De to bøger var indtil 1856 de eneste autoriserede til anvendelse i skolen. Biskop Balles søn var som nævnt **Johan Otto August Balle**, født 17. mar. 1780 i København. Han tog 1803 kirurgisk embedseksamen. I 1805 nedsatte han sig som distriktslæge (distriktskirurg) i Nordborg. Fik senere titel af krigsråd. Han blev gift 21. mar. 1817 i Nordborg med Anne Johanne Thomsen, født 15. apr. 1792, datter af Jes Thomsen og Engel Knudsen.

I deres ægteskab fødtes en søn i Nordborg, den 6. feb. 1828: Ludvig Henrik Thomas Balle.

Han blev gift 5. okt. 1856 i Flensborg med Nicoline Marie Balle, født Bendt.

Nicoline Marie Balle var født i Flensborg 15. dec. 1832, datter af destillatør Peder Bendt og Cathrine Jürgensen.

Peder Bendt var en af byens mere end 200 brændevinsbrændere. Der optræder en søster under navnet Sophie Cathrine Bendt i folketællingen fra Spøttrup i 1880. Hun er født ca. 1827 og genkendes som fadder ved dåb af søsteren Nicoline Marie Balles børn.

Ludvig Henrik Thomas Balle og Nicoline Maries børn.

1. Anna Sophie Catharine Balle, født 1857 Vestermøllerup Jerslev sogn, Børglum Herred, Hjørring amt.

Tvillinger 2 og 3:

2. Anna Johanne Balle født 31. dec. 1858 i Serridslev sogn, Børglum Herred Hjørring amt. Faddere: Moderen Nicoline Marie født Bendt bar, pige Mette R. Jensen, Ludvig Henrik Thomas Balle fra Stade.

Madame Ovesen fra Haurholm i Vrejlev sogn, pige Grethe Hansen fra Stade, proprietær Ovesen fra Haurholm i Vrejlev sogn. Anna Johanne var svagelig hele livet. Hun blev ikke gift. Hun døde i Vestervig hos moderen 4. feb. 1911 52 år gl.

3. Nicoline Marie Balle, født 31. dec, 1858. Serridslev (ligger i nærheden af Vestermøllerup og Jerslev sogn Forældre: L. H. T. Balle og Nicoline Marie, født Bendt fra Stade (i Serridslev sogn.) Nicoline Marie Balle døde i Serridslev 2. sep. 1859. 8 mdr.

4. En dødfødt søn 1860

5. Nicoline Marie Balle. Født 26. april 1862 på godset Nipstrup i Vester Brønderslev sogn i Børghlum herred. L. H. T. Balle og Nicoline Marie, født Bendt 29 år. Døbt i Vester Brønderslev Kirke den 24. aug. Faddere: Ludvig Henrik Thomas Balle, mejeriforpagter på Nipstrup og moderen, husjomfru Sophie Fryd, proprietær Geel??yde, alle fra Nipstrup. Konfirmeret i Rødding Kirke palmesøndag 1878.

Nicoline Marie. Viet 23. jan. 1890 til proprietær Hans Sophus von Hedemann på Nyholm i Håsum sogn, Salling. Født 4. feb. 1862 i Hegnet. Søn af Erik Oskar Julius von Hedemann og Johanne Louise Judithe Wendelboe.

Forlovere proprietær O. Hedemann til Østergaard og proprietær Thomas Balle til Spøttrup.

Hans Sophus døde 15. dec. 1919, 56 år.

Faderen Oskar von Hedemann ejede gårdene Østergaard og Nyholm. Sidstnævnte lå i Håsum sogn, Rødding Herred.

Hans Sophus von Hedemann og Nicoline Marie flyttede efter brylluppet ind på Nyholm. Jeg har ikke fundet børn i ægteskabet. Hans Sophus havde helt fra begyndelsen problemer med økonomien, og faderens økonomiske assistance rakte for lidt.

Thomas Balle betroede sig engang til en ven: "Jeg er mere bange for, hvordan Hedemann skal klare sig økonomisk, end jeg er for min svigersøn Niels Hougaard".

Det endte med at Hedemann gik fallit.

Hans Sophus optræder som fadder ved dåb af Otilies børn i 1993, 1994 og 1996, men i 1999 opgives han som hotelejer Hans Hedemann, Kjellerup. I 1903 var han inspektør på Carlsberg. 1910 var han sygehusforvalter i Esbønderup. Hans Sophus døde 15. dec. 1919, 56 år. Enken Nicoline Marie Balle boede da på Østerbro i Kbh. Hun overlevede ham i nogle år. Data for hendes død er ikke fundet.

Ifølge Aksel Norring, gift med Thora Hougaard i Støttrup havde von Hedemann en indflydelsesrig familie, som gerne trådte til, når det kneb.

De skaffede ham forskellige stilinger. Han tilbragte sin sidste tid i København.

6. Otilia Augusta Cathinka Balle.

Født 18. feb. 1865 på Bygholm, Hatting sogn, Vejle amt. L. H. T. Balle, mejeriforpagter og Nicoline Marie Balle, født Bendt, ca. 32 år. Otilia blev viet 29. nov. 1892 til ungarl cand. pharm. Laurids Lassen af Skive. Født 6. aug. 1862 i Mosbjerg sogn, Hjørring amt. Søn af proprietær Conrad Heinrich Lassen af Bollerhede og hustru Kirsten Nielsdatter.

Forlovere: Grosserer W. Jørgensen af Aarhus og proprietær Th. Balle af Spøttrup.

Børn:

Født 6. nov. 1893 Nørre Allé Skive.

Ernst Balle Lassen, cand. pharm. Lauritz Lassen af Skive og Otilia Augusta Cathinka Balle, 28 år. Faddere: Thomas Balles hustru Nikoline Marie, proprietær Hans Sophus von Hedemanns hustru, Nyholm, proprietær Th. Balle, Spøttrup, proprietær Hans von Hedemann, apoteker Gerhard Nørgaard og hustru, Skive, forvalter Carl Balle, Spøttrup.

Født 26. juli 1894 Østerbro, Skive. **Anna Marie Hedemann**. Faddere: proprietær Hans Hedemann, Nyholm, Adolf Emil Hedemann.

Født 21. juni 1896. **Doris Lassen**. cand. pharm. Lauritz Lassen af Skive og Otilia Augusta Cathinka Balle, 31 år.

Faddere: Købmand Valdemar Jørgensens hustru Kristine, Proprietær Hans Hedemanns hustru, Nikoline, Nyholm, købmand Valdemar Jørgensen, Aarhus, købmand Hans Theilgaard Kloch, Skive, proprietær Th. Balle, Spøttrup. Doris konf. i Vestervig 30. marts 1913.

Født 12. mar. 1899 Nørre Allé Skive. **Inga Johanne Lassen**. cand. pharm. Lauritz Lassen af Skive og Otilia Augusta Cathinka Balle, 33 år. Inga konf. i Vestervig 11. apr. 1915. Faddere: Hotelejer Hans Hedemanns hustru, Nikoline, Kjellerup, købmand Hans Theilgaard Klochs hustru, Andriette, Skive, proprietær Th. Balle, Spøttrup, apoteker Gerhard Nørgaard, Skive.

I 1909 ansattes Laurids Lassen som bestyrer ved Vestervig apotek. I 1914 blev han selvstændig apoteker i Vestervig. Man må formode, at Thomas Balles enke Nicoline Marie nogenlunde på dette tidspunkt flyttede til Vestervig fra Skive sammen med sin datter Anna Johanne.

Laurids Lassens tid i Vestervig: Han fik i 1914 tilladelse til at drive et hjælpeapotek i Hurup. Dette apotek blev selvstændigt i 1924.

Apoteker Lassen flyttede senere til København og fik Amagerbro apotek. Både han og Otilia døde i København.

Ludvig Henrik Thomas Balle og Nicoline Maries børn.

fortsat:

7. Carl Johannes Bendt Balle, født 11. sep. 1866 på Bygholm. Mejeriforpagter L.H.T. Balle. Moderen 34 år. Drengen døde 15. feb. 1869.

Tvillinger 7 og 8:

8. Carl Balle, født 26. dec. 1868 på Bygholm, Hattingsogn Vejle amt. Carl figurerer i folketælingen fra 1880. Han voksede op på Spøttrup og blev af faderen ansat som forvalter på godset omkring 1890. Var ugift. Han blev efterhånden alkoholiker. Efter tvangsaktionen i 1901 rejste han til Vejkrø og blev fyrassistent. Han druknede. 1. juli 1912.

9. Ludvig Balle, født 26. dec. 1868 på Bygholm. Moderen 35 år. Død 27. dec. 1870.

10. Ludvig Balle, født 13. dec. 1872 på Spøttrup. Ludvig Henrik Thomas Balle, forpagter af Spøttrup og hustru Nicoline Marie Balle, født Bendt. 39 år. Moderen holdt sin søn. Faddere: fru Marie Breinhodt, født Stockholm på Ny Spøttrup, frk. Julie Adolphine Gøriche Brie/Brin? lærerinde på Spøttrup, proprietær Niels Breinholdt på Ny Spøttrup, Ludvig Balle blev cand pharm 1896. Farmaceut bl.a ved Frihavns-apotheket. Ugift.

Ludvig Henrik Thomas Balles levnesløb skal her forsøges klarlagt.

Han blev gift med Nicoline Marie Balle, født Bendt.

Kort efter brylluppet flyttede parret ind på godset Vestermøllerup i Jerslev sogn, Børghlum Herred, Hjørring amt. Her fødtes det første barn.

Thomas Balle benævnes i kirkebogen som proprietær.

Nicoline og Thomas Balle fik som allerede nævnt i alt 9 børn i perioden 1857-1872. To gange blev der født tvillinger.

Ved at studere fødslerne i diverse kirkebøger får man et udmærket billede af familiens færden i ovennævnte periode.

Efter opholdet på godset Vestermøllerup flytter de i 1858 til Serridslev sogn i nærheden af Vestermøllerup.

Måske bor de på Stadegård, som var en anselig gård.

I 1862 er Thomas Balle mejeriforpagter på godset Nipstrup i Vester Brønderslev sogn. Her fødes barn nr. 4 den 24. apr. 1862, som igen får navnet Nicoline Marie Balle, efter det barn som døde i Serridslev i 1859.

I 1866 er Thomas Balle mejeriforpagter på herregårdsmejeriet under Godset Bygholm ved Horsens. Her bliver familien i nogle få år frem til 1869.

I 1871 overtog han forpagtningen af godset Spøttrup i Rødding sogn, Salling af ejeren Niels Breinholt, som i 1870 havde opført en gård på sin jord i Gammelhede NØ for Spøttrup i nærheden af den nuværende Krejbjerg Plantage ud mod Salling-sund.

Gården kaldte han Ny Spøttrup. Den var på 300 hektar, hvoraf godt 100 hektar var strandenge. Han beboede selv gården indtil 1875, hvor Ny Spøttrup blev solgt.

Ny Spøttrup afveg både i grundplan og materialevalg væsentligt fra den typiske vestjyske gård. Hovedbygning/stuehuset var opført som et længehus i kampesten. Det samme gjaldt en del af avlsbygningerne.

Ny Spøttrup

Til startomkostningerne ved forpagtningen opnåede Thomas Balle et lån på 20.000-30.000 hos sin broder Carl Balle, som var korngrosserer i København.

Han var storebror, født i Nordborg 1819.

Ved sin kornhandel havde han skabt sig en betydelig formue.

I 1875 købte **Thomas Balle** hele godset af Niels Breinholt for 200.000 kr., et beløb i overkanten af værdien.

Niels Breinholt var fadder, da lille Ludvig Balle blev døbt i 1872.

Thomas Balle drev nu Spøttrup i mange år, men under stigende økonomiske problemer.

Han var plaget af en del ulykker, som tærede voldsomt på kapitalen: I løbet af 1880erne brændte avlsbygningerne hele to gange i løbet af få år.

Thomas Balle var stadig ejer af godset ved den ældste datters bryllup i 1893 med Niels Olsen Hougaard.

Thomas Balle var nok ikke en særlig fremsynet landmand.

Han ansatte sin søn Carl som driftsforvalter. Det var vel ikke det bedste valg, da Carl havde hang til de våde varer og efterhånden blev meget fortrukket.

Niels Hougaards svoger, Aksel Norring, gift med Thora fortalte mig i et interview, at samme Carl Balle var årsag til, at godset endte med at komme på tvangsauktion.

Måske har det også spillet ind, at godsejer Balle var af den gamle skole og ikke havde øje for de omvæltninger, som i 1870erne skete i landbrugsdriften. Spøttrup havde i mere end 100 år været kendt som et fortrinligt studegods.

De lave græsarealer omkring Spøttrup var særdeles velegnede til stuedrift. En tidligere ejer, Nis Nissen med tilnavnet studekongen havde tjent sig en større rigdom ved opdrætning af stude.

Der har været en stuedrivervej fra "Spøttrup" tværs over Rødding Hede til Ny Spøttrup, hvor en del stude fra Spøttrup var på græs om sommeren.

Den traditionelle stuedrift ophørte omkring 1870, da de moderne transportmidler tog over.

Med omlægningen til intensivt landbrug mistede studehandelen efterhånden sin betydning.

Måske havde Thomas Balle oprindeligt gjort sig tanker om at fortsætte i dette spor, men bønderne omlagde driften til intensivt landbrug. Mejerier skød op overalt.

Antallet af køer på gårdene voksede. Roedyrkning vandt stor indpas.

På et forslag fra landbrugsfæller om at gå over til roerne, svarede Thomas Balle: "Jeg vil ikke dyrke vand"!

Da denne dyrkning begyndte, var det især turnips, der indledtes med. Besætningen fik disse roer. Men kun i små mængder, og der blev blandet salt i kraftfoderet. Senere vandt kålroer og sukkerroer indpas.

Omlægningen af driften til større kreaturhold og en intensiveret mejeridrift bevirkede, at godset måtte have et større folkehold.

Ifølge Thomas Høvsgaards bog om Spøttrup behøvede en studegård ikke nær det antal ansatte, som for eksempel korn- eller mælkeproduktion krævede.

Et sigende udtryk for dette var det yderst begrænsede folkehold, som Spøttrup havde ved folketællingen i 1834: Der var følgende 12 ansatte: En ladefoged, 4 studepassere, en staldkarl, en hakkelseskærer, en hyrde, en fast daglejer, 2 køkkenpiger og en stuepige.

I 1880 er driften omlagt. Folketællingen fra dette år viser, at der nu er ikke mindre end 36 personer ansat.

En optælling af personerne på billedet viser, at høsten lagde beslag på mange høstfolk med leer.

Selvbindere fandtes ikke, og slåmaskinen havde endnu ikke vundet indpas. Den krævede ligesom leen mange hænder til opbinding af negene. Jeg kan tælle ca. 15 leer. Der kan naturligvis være husmænd iblandt, som er tilknyttet godset som hjælpere i høsttiden. Desuden er der mange piger, som sikkert skulle følge efter høstmanden og binde op. Alt i alt er der ca. 35 personer på billedet, godsejeren inclusive.

Spøttrup: Høstbillede fra 1890erne

**Er dette mon
godsejer Balle??**

Det kneb efterhånden for godsejeren at klare forpligtelserne. Han skyldte mange penge til proprietær Niels Breinholt på Ny Spøttrup, og desuden havde Vallø Stift et stort tilgodehavende på mere end 230.000 kr. Jo, Balle havde mange penge i klemme. Det måtte ende galt. I maj 1901 gik Spøttrup på tvangsauktion.

Balle havde købt Spøttrup i 1875 for 250.000 kr. Godset var på 36 tdr. hartkorn. Ved auktionen blev det hele solgt for 175.000 kr. til en mand ved navn Toft. Der var således ikke fuld dækning til kreditorerne.

Balle var nu helt ruineret. I sognet fandt man det uheldigt, hvis godsejeren skulle ende på fattiggården. Beboerne foranstaltede en pengeindsamling, så Balle blev sparet for denne nedværdigelse.

Han og Nicoline Marie flyttede til Skive til svigersønnen Laurids Lassen i Nørrealde'. Han var gift med datteren Otilie.

Den store deroute var muligvis årsag til Thomas Balles død som 75-årig to år senere, den 7. apr. 1903.

Den nye ejer, Christian Pedersen Toft fik efterhånden godset i en rimelig god økonomisk gænge, men hovedbygningen var i en frygtelig dårlig stand, og der var ikke økonomi til at rette op på forfaldet. Og så indtraf den store ulykke: Den 3. marts 1937 brændte Spøttrups avlsbygninger for tredje gang på 50 år.

Sædekorn og foder blev ødelagt. Desuden indebrændte ca. 1000 dyr.

Indenrigsminister Bertel Dahlgaard, og hans svoger, den radikale landstingsmand Gudik Gudiksen, og andre lokale politikere gjorde Statens Jordbrugsudvalg opmærksom på, at Spøttrup med de nedbrændte avlsbygninger var velegnet til udstykning til husmandsbrug.

Staten besluttede at købe hele godset med bygninger og jord - 338 hektar - for 380.500 kr.

Under teksten: Borganlægget 2020 ses et firkantet ubebygget areal. Her lå avlsbygningerne inden branden i 1937.

En stor udstykning fulgte.
28 husmandsbrug opstod.
Fra statens side kom en stor bevilling, og selve borgen blev overmåde grundigt renoveret.

Voldgrave med tilhørende volde blev genetableret.
Hele arbejdet stod på helt frem til 1941.

Nu fremstod et borganlæg af stor skønhed, klar til at modtage turister og andet publikum.
I dag regnes Spøttrup Borg for Danmarks bedst bevarede middelalderborg.

Efter grundigt at have gransket alle tilgængelige data om min tipoldemor og hendes efterslægt, må jeg nu erkende, at der næppe kan suges mere ud af materialet.

Jeg slutter derfor denne bog med håbet om, at det er lykkedes mig at give læseren et indtryk af den meget vanskelige og omtumlede tilværelse, som både Mariane Pedersdatter og min oldemor Severine blev til del.

Spøttrup efter restaureringen

Denne historie er samtidig afslutningen på min mangeårige beskæftigelse med slægtforskningen.

De fleste af mine bøger kan lånes på bibliotekerne.

De har følgende titler:

1. Damgaard i Søballe.
2. En bondeslægt i Skanderborg amt gennem 300 år. bind I+II.
3. Så vidt jeg husker. Mit liv blandt jyder i øst og vest. Erindringer.

Willy Thomsen

WILLY THOMASEN,
FØDT 1928 I VENG SOGN

Skolegang i Hårby
Landbrugsmedhjælper 1943-47
Dimitteret fra
Silkeborg Seminarium i 1952
Ansæt ved Videbæk Skole samme år.
1961-93 viceinspektør
Pensionist med stor interesse for
slægtsforskning.
Bosat Kærvej 19, 6920 Videbæk, Tlf. 97 17 13 57